

فارسی ۲

فصل یکم: ادبیات تعلیمی درس دوم: قاضی بُست * قلمرو فکری

۱) مفهوم و معنای بیت زیر را در کدام گزینه مشاهده می کنید؟

دید یکی عرصه به دامان کوه عرضه ده مخزن پنهان کوه

۱) دامنه وسیع کوه پرگل، گنجینه‌ای از طبیعت را همراه خود داشت.

۲) دامن پرطراوت و سرسبز کوه نشانی از پنهانی‌های طبیعت بهاری است.

۳) دامن پر از گل و سبزه کوه از گنج نهفته در دل کوه نشان داشت.

۴) دامنه سرسبز و پرطراوت کوه از گنج پنهان دل کوه رونق دارد.

متوسط- آزاد صبح- ۱۳۹۱

لغت و املا

۲) «خُطوه» یعنی:

۱) سرگردانی

۲) گام

۳) گناه

۴) نشان

آسان- سراسری- ۱۳۸۱

قلمرو فکری

۳) مفهوم همه ی ابیات به جز بیت دعوت به ابداع و نوآوری و پرهیز از تقلید نابجا است؟

متوسط- سراسری- ۱۳۸۴

۱) از ره تقلید اگر حاصل شود کسب کمال

۲) در پس آینه طوطی صفتم ساخته اند آنچه استاد ازل گفت بگو می گویم

۳) خواه بد و خواه نیک هر چه کنی تازه کن تن به تنّع مده مخترع کار باش

۴) مشو مقید همراه اگرچه توفیق است که از جریده روی کار مهر بالا رفت

۴ مفهوم ایبات زیر با کدام بیت تناسب ندارد؟

- عاقبت از خامی خود سوخته رهروی کبک نیاموخته
کرد فرامش ره و رفتار خویش ماند غرامت زده از کار خویش
- ۱ مار را هر چند بهتر پروری چون یک خشم آورد کیفربری
۲ کلاغی تک کبک در گوش کرد تک خویشان فراموش کرد
۳ مسکین خرک آرزوی دم کرد نایافته دم دو گوش گم کرد
۴ گیرم که مارچوبه کند تن به شکل مار کو زهر بهر دشمن و کو مهره بهر دوست

تاریخ ادبیات

۵ کدام گزینه از آثار منشور جامی است؟

- ۱ اشعۃ المعات - نگارستان - نفحات الأنس - نقد النصوص
۲ نقد النصوص - نفحات الأنس - اشعۃ المعات - لوایح و لوامع
۳ سلامان و ابدال - خردنامه ی اسکندری - نقد النصوص - بهارستان
۴ نفحات الأنس - بهارستان - سلسله الذهب - سلامان و ابدال

قلمرو ادبی

۶ در کدام بیت، آرایه حس آمیزی مشهود نیست؟

- ۱ دولت فقر خدایا به من ارزانی دار کاین کرامت سبب حشمت و تمکین من است
۲ صد میکده خون بیش کشیده است لب من تا کار به رنگینی گفتار کشیده است
۳ بی چشمه نوشی نشود ناله گلوسوز شیرین سخنی نی ز لب یار کشیده است
۴ نشئه دیدار ساقی رونق مستی شکست هیچ کس بویی ز می در شیشه و ساغر ندید

۷ در کدام بیت آرایه حس آمیزی مشهود نیست؟

- ۱ ما گرچه مرد تلخ شنیدن نه ایم لیک تلخی که از زبان تو آید شنیدنی است
۲ هرگز نمیرد آن که دلش زنده شد به عشق ثبت است بر جریده عالم دوام ما
۳ رخ شاه کاووس پر شرم دید سخن گفتنش با پسر نرم دید
۴ تلخ منشین شراب اگر داری شور کم کن کباب اگر داری

قلمرو فکری

سخت - سراسری - ۱۳۸۴

۸ در کدام بیت ، شاعر از عدم ثبات رأی می نالد؟

- ۱ طالب نکند سیر مقامی مگر از عرش طبعی که بلند آمد پستی نشناسد
- ۲ سر تا به قدم جمله هنر دارد و خوبی عیبش همه آن است که با بنده نسازد
- ۳ عیب پوشی سهل باشد عیب نا دیدن خوش است چشم من روشن که دايم صاحب این دیده ام
- ۴ هر چه در وصف تو گویند به نیکویی هست عیبت آن است که هر روز به طبعی دگری

قلمرو ادبی

آسان - سراسری - ۱۳۸۲

۹ در کدام بیت تشخیص (personification) مشهود نیست؟

- ۱ این سر به مهر نامه بدان مهربان رسان
- ۲ ای صبح دم، ببین که کجا می فرستمت
- ۳ باد صبا دروغ زن است و تو راست گوی
- ۴ دست هوا به رشته جان بر، گره زده ست
- ۱ کس را خبر مکن که کجا می فرستمت
- ۲ نزدیک آفتاب وفا می فرستمت
- ۳ آن جا به رگم باد صبا می فرستمت
- ۴ نزد گره گشایی هوا می فرستمت

درس یکم : نیکی قلمرو ادبی

آسان - سراسری - ۱۳۸۲

۱۰ در کدام بیت، همه آرایه های «تشبیه، مراعات نظیر و تضاد» موجود است؟

- ۱ ای صاحب کرامت، شکرانه سلامت
- ۲ آسایش دو گیتی، تفسیر این دو حرف است
- ۳ سرکش مشو که چون شمع از غیرت بسوزد
- ۴ دل می رود ز دستم، صاحب دلان خدا را
- ۱ روزی تفقدی کن درویش بی نوا را
- ۲ با دوستان مروّت با دشمنان مدارا
- ۳ دلبر که در کف او موم است سنگ خارا
- ۴ دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا

درس دوم : قاضی بُست قلمرو ادبی

آسان - آزاد صبح - ۱۳۸۷

۱۱ به کاربرد کلمه «گلستان» در بیت: «امید هست که روی ملال درنکشد از این سخن که گلستان نه جای دلتنگی است»

- ۱ تشبیه
- ۲ سجع
- ۳ ایهام
- ۴ تناسب

آسان - آزاد صبح - ۱۳۸۳

۱۲ در کدام گزینه از آرایه «حس آمیزی» استفاده شده است؟

- ۱ سپیده پرتو انبوهش را به جان تیرگی نشانه می رود.
- ۲ صدای ناله مظلومان مشام جان را می آزرده.
- ۳ هوا روشن اما وهم آلود و سایه وش است.
- ۴ نسیم محبتت و دوستی دل را می شکفد.

تاریخ ادبیات

۱۳) جامی شاعر قرن نهم، در قسمتی از کدام اثر خویش، تقلید کورکورانه و خودباختگی را در قالبی نمادین به تصویر می کشد؟

آسان - آزاد عصر - ۱۳۸۷

- ۱) هفت اورنگ. ۲) نجات النس. ۳) تحفه الاحرار. ۴) شواهد النبوه.

قلمرو ادبی

۱۴) در همه گزینه‌ها جز گزینه آرایه ایهام وجود دارد.

متوسط - آزاد عصر - ۱۳۸۸

- ۱) «به خواب عافیت آنکه به بوی موی تو باشم» ۲) «هنگام تنگ دستی در عیش کوش و مستی»
 ۳) «از این سخن که گلستان نه جای دل تنگی است» ۴) «گفتم که ماه من شود گفتا اگر بر آید»

قلمرو فکری

۱۵) معنی مصراع اول بیت زیر در کدام گزینه دقیق تر بیان شده است؟

آسان - آزاد عصر - ۱۳۸۹

باز کشید از روش خویش پای در پی او کرد به تقلید جای

- ۱) از کار خود پشیمان شد. ۲) پای خود را از حرکت باز کشید.
 ۳) روش پای گذاشتن را فراموش کرد. ۴) از روش گذشته ی خود دست برداشت.

قلمرو ادبی

۱۶) در کدام مصراع آرایه «ایهام» مشاهده می شود؟

آسان - آزاد عصر - ۱۳۹۰

- ۱) نظر به سوی تو دارم غلام روی تو باشم. ۲) بدان امید دهم جان که خاک کوی تو باشم.
 ۳) به خواب عافیت آن گه به بوی موی تو باشم. ۴) به وقت صبح قیامت که سر ز خاک بر آرم.

لغت و املا

۱۷) در عبارت «که غرقه خاست شد. بانگ و هزاهز و غریو خواست و امیر برخاست مخنغه در گردن و عقدی همه کافور.»

آسان - آزاد عصر - ۱۳۹۰

کدام گزینه از نظر املائی درست است؟

- ۱) غرقه خاست شد. ۲) غریو خواست. ۳) مخنغه در گردن ۴) امیر برخاست.

قلمرو فکری

۱۸) معنی مصراع اول بیت زیر در کدام گزینه دقیق تر بیان شده است؟

آسان - آزاد صبح - ۱۳۸۹

باز کشید از روش خویش پای در پی او کرد به تقلید جای

- ۱) راه رفتن خود را ترک کرد. ۲) پای خود را از حرکت باز کشید.
 ۳) روش پای گذاشتن را فراموش کرد. ۴) از روش گذشته ی خود دست برداشت.

متوسط - آزاد صبح - ۱۳۸۱

۱۹ مقصود از بیت «دید یکی عرصه به دامان کوه / عرضه ده مخزن پنهان کوه» چیست؟

- ۱ گل و سبزه نمایشگاه گنج پنهان در پشت کوه
- ۲ دامن پر از گل و سبزه ی کوه نشان از گنج نهفته در دل کوه داشت
- ۳ دشت و کوه نمایشگر روستای آباد و خرمی بود در دامن کوه
- ۴ نشان دهنده سنگ های قیمتی نهفته در دل کوه

لغت و املا

۲۰ در بیت «زاغی از آن جا که فراقی گزید / رخت خود از باغ به راغی کشید» واژه «راغ» یعنی چه؟

- ۱ باغ
- ۲ گلزار
- ۳ صحرا
- ۴ مرغزار

تاریخ ادبیات

۲۱ مشهورترین شاعر پاری گوی سده نهم است:

- ۱ جامی
- ۲ سعدی
- ۳ منوچهری دامغانی
- ۴ فردوسی

قلمرو ادبی

۲۲ در عبارت «زری که سلطان محمود به غزو از بتخانه‌ها به شمشیر بیاورده باشد»، در کدام کلمه مجاز است؟

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

- ۱ زر
- ۲ سلطان
- ۳ غزو
- ۴ شمشیر

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

۲۳ در کدام گزینه «حس آمیزی» وجود دارد؟

- ۱ لطافت زیبای گل زیر انگشت های تشریح پژمرد.
- ۲ آسمان هم نژاد کویر شد.
- ۳ آن عالم پرشگفتی و رازسرایبی سرد شد.
- ۴ آسمان فریبی آبی رنگ شد.

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

۲۴ در کدام گزینه آرایه حس آمیزی موجود نیست؟

- ۱ آهنگ لطیف و پر جلال تو برای دنیای ناچیز خیلی زیاد است.
- ۲ صدای تو صدای آسمان نیلگون و صدای سبز درختان است.
- ۳ اوه! صدایت را با صدای من در آمیز زیرا یک گوش واحد است که این هر دو صدا را می شنود.
- ۴ گوش من در زیر درختان غرق شنیدن صدای شیرین تو شده است.

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

۲۵ در کدام گزینه ایهام وجود دارد؟

- ۱ مرا به باده چه حاجت؟ که مست بوی تو باشم
- ۲ به وقت صبح قیامت که سر زخاک بر آرم
- ۳ حدیث روضه نگویم، گل بهشت نبویم
- ۴ به خواب عافیت آن گه به بوی موی تو باشم

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

۲۶ در کدام گزینه حس آمیزی دیده نمی شود؟

- ۱ انشایش را با صدایی گرم می خواند.
- ۲ سبک و تقریر او تقلید کودکانه از گلستان بود.
- ۳ چشمه ای از خوشمزمگی رنگارنگ او بود.
- ۴ با خنده ای تلخ بدرقه ام کرد.

تاریخ ادبیات

۲۷) کدام گزینه از کتاب‌های جامی نیست؟

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

- ۱) هفت اورنگ
- ۲) بهارستان
- ۳) تحفة الاحرار
- ۴) زاغ و کبک

قلمرو ادبی

۲۸) داستان «زاغ و کبک» با بیانی نمادین، کدام موضوع را نکوهش می‌کند؟

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

- ۱) ناز پیشگی
- ۲) خودباختگی
- ۳) غرور
- ۴) نادانی

قلمرو فکری

۲۹) با توجه به بیت زیر، کدام گزینه غلط است؟

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

- زاغی از آن جا که فراغی گزید رخت خود از باغ به راغی کشید
- ۱) یک غلط املایی وجود دارد
 - ۲) دو جناس دیده می‌شود
 - ۳) در مصراع اول، آسایش مطرح شده است
 - ۴) در مصراع دوم، مهاجرت مطرح شده است

۳۰) کدام گزینه معنای بیت زیر است؟

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

- دید یکی عرصه به دامان کوه عرضه ده مخزن پنهان کوه
- ۱) در دامنه‌ی کوه، معادن پر از سنگ‌های رنگارنگ دید
 - ۲) در دامنه‌ی کوه، کسی را دید که از مخازن پنهان کوه سخن می‌گفت
 - ۳) در دامنه‌ی کوه، گل و سبزه‌های بسیاری دید که از گنج نهفته در دل کوه نشان داشت
 - ۴) گنج نهفته در دل کوه، نشان از دامنه‌ی پر از گل و سبزه داشت

۳۱) کدام تساوی نادرست است؟

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

- ۱) شاهد آن روضه‌ی فیروزه فام: گواهی بر آن باغ فیروزه رنگ
- ۲) با دلی از درد گرفتار او: با دلی عاشق و فریفته‌ی او
- ۳) رفت به شاگردی رفتار او: به تقلید از راه رفتن او پرداخت
- ۴) باز کشید از روش خویش پای: راه رفتن خود را فراموش کرد و کنار گذاشت

قلمرو ادبی

۳۲) در بیت زیر چه آرایه‌ای وجود ندارد؟

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

- خوش‌روش و تیزدو و تیزگام خوش‌روش و خوش‌پرش و خوش‌خرام
- ۱) تکرار
 - ۲) طباق
 - ۳) واج‌آرایی
 - ۴) تناسب

قلمرو فکری

۳۳ مفهوم کدام مصراع با سایر گزینه‌ها تفاوت دارد؟

- ۱ رفت به شاگردی رفتار او
- ۲ در پی او کرد به تقلید جای
- ۳ باز کشید از روش خویش پای
- ۴ بر قدم او قدمی می کشید

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

قلمرو ادبی

۳۴ در کدام گزینه، آرایهٔ موازنه به کار رفته است؟

- ۱ بر قدم او قدمی می کشید
- ۲ در پیمایش قصه در آن مرغزار
- ۳ کرد فراموش ره و رفتار خویش
- ۴ با دلی از درد گرفتار او
- ۱ وز قلم او رقمی می کشید
- ۲ رفت بر این قاعده روزی سه چهار
- ۳ ماند غرامت زده از کار خویش
- ۴ رفت به شاگردی رفتار او

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

قلمرو فکری

۳۵ مفهوم حکایت «زاغ و کبک» با کدام پدیده‌ی اجتماعی معاصر قرابت دارد؟

- ۱ غریبزدگی
- ۲ تهاجم فرهنگی
- ۳ استعمار
- ۴ فوران احساسات

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

۳۶ کدام تساوی نادرست است؟

- ۱ به درمی معامله می کرد: معامله‌ای به بهایی اندک انجام می داد
- ۲ بر درمی مکاس می کرد: گفت و گوی بر درمی می کرد
- ۳ توقع کرم از کسی دار: انتظار لطف و بخشش از شخص داشته باش
- ۴ اهمال آن بی‌مزد و منت است: امهال این، دور از فتوت است

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

تاریخ ادبیات

۳۷ کدام گزینه درباره‌ی جامی غلط است؟

- ۱ شاعر و نویسنده‌ی قرن هشتم
- ۲ بهارستان را به تقلید از گلستان سعدی نوشت
- ۳ هفت اورنگ را به تقلید از خمسه‌ی نظامی نوشت
- ۴ هفت اورنگ او درون مایه‌ی عرفانی و اخلاقی دارد

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

درس یکم: نیکی

قلمرو ادبی

۳۸ حس آمیزی در کدام گزینه آمده است؟

- ۱ نالهٔ دختران و گریهٔ زنان، گویی بر آسمان آن نقش بسته‌اند
- ۲ هنوز کوه حرا، آخرین شعاع آفتاب را بر فرق خود دارد
- ۳ مورچگانی که حیاتشان نسبت به ما از نسبت حیات ما به کائنات درازتر است
- ۴ بالای سرش تلالؤ ستارگان بود و نگاه ماه

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

۳۹ در گروه لغات زیر چند واژه نادرست معنی شده‌اند؟
 راغ(دشت) - عرصه(میدان) - مخزن(گنج) - شاهد(محب) - روضه(زیبا رو) - خرام(گرازان) - متقارب(واگرا) - خطوه (قدم) - خامی (با تجربگی)

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۵ (۵)

۴۰ کدام گزینه به معنای «با ناز راه رفتن» نیست؟
 ۱ خرامان ۲ گرازان ۳ خاضعانه ۴ خوش خرام

تاریخ ادبیات

۴۱ عبارت زیر معرّف کدام کتاب است؟
 «عبدالرحمن جامی، شاعر و نویسنده ی قرن نهم، آن را سروده است. این کتاب از هفت اورنگ وی که به تقلید از خمسه ی نظامی سروده، انتخاب شده است. داستان «زاغ و کبک»، که به نکوهش تقلید کورکورانه و خودباختگی پرداخته است، از این کتاب انتخاب شده است»

- ۱ تحفه الاحرار ۲ سلسله الذهب ۳ سلامان و اِسال ۴ سبحة الابرار

قلمرو ادبی

۴۲ کدام گزینه ایهام ندارد؟
 ۱ گفتم ماه من شو، گفتا اگر بر آید.
 ۲ روزی تفقدی کن درویش بی نوا را.
 ۳ «دی می شد و گفتا صنما عهد به جای آر گفتا غلطی خواجه در این عهد وفا نسیت»
 ۴ «امید هست که روی ملال در نکشد از این سخن که گلستان نه جای دلتنگی است.»

۴۳ در کدام گزینه حس آمیزی وجود ندارد؟
 ۱ ریز نوشتن ۲ بامزه حرف زدن ۳ بچه های شیرین ۴ به تلخی گریستن

۴۴ در کدام بیت آرایه حس آمیزی وجود دارد؟
 ۱ چنین پاسخ آوردش اسفندیار ۲ چنین گفت رستم به آواز سخت
 ۳ غمی گشته اسپان و مردان تباه ۴ خروش آمد از باره هر دو مرد

لغت و املا

۴۵ در متن «آن‌گاه آگاه شدند که غرقه خاست شد. بانگ و هزاهز و غریو برخواست و اضطرابی و تشویشی بزرگ به پای شد. دیگر روز، امیر بر این حادثه‌ی بزرگ و صعب که افتاد و سلامت که به آن مقرون شد، مثال داد تا دو هزار هزار درم به مستحقان دهند و نامه نبشته شد و به تویع مؤکد گشت.» چند غلط املایی هست؟

- ۱ یک ۲ دو ۳ سه ۴ چهار

۴ قدم

۳ گام

۲ گامها

۱ ردّیا

قلمرو فکری

۴۷ با توجه به شعر «زاغ و کبک» معنی کدام بیت به درستی ذکر شده است ؟

(سنجش بهمن - ۸۶)

- ۱ بر قدم او قدمی می کشید / وز قلم او رقمی می کشید : با او همراه و همگام بود و از وی اطاعت محض می کرد.
- ۲ نادره کبکی به جمال تمام / شاهد آن روضه ی فیروزه فام : کبکی زیبا و نادر ، نظاره گر آن باغ پر گل و گیاه بود.
- ۳ زاغی از آن جا که فراغی گزید / رخت خود از باغ به راغی کشید : زاغ پی کسب آسایش به دشتی رحل اقامت افکند.
- ۴ با دلی از درد گرفتار او / رفت به شاگردی رفتار او : در حالی که از دست او آزرده خاطر بود ولی به شیوه ی او عمل می کرد.

۴۸ همه ی بیت به جز بیت به عدم تقلید کورکورانه توصیه می کند .

(سراسری زبان - ۸۵)

۱ چند منقاد هر کسی باشی	۱ جهد کن تا که خود کسی باشی
۲ هم ز خود جوی هر چه می جویی	۲ که به غیر از تو در جهان کس نیست
۳ خودپسندی مکن که اهل نظر	۳ کم پرستند خودپرستان را
۴ پی تقلید رفتن از کوری است	۴ در هر کس زدن ز بی نوری است

۴۹ نادره کبکی به جمال تمام // شاهد آن روضه ی فیروزه فام» یعنی :

(آزمایشی سنجش - ۸۴)

- ۱ کبکی زیبا و کم نظیر ، عروس آن گلزار بود.
- ۲ کبک زیبا و بی مانند ، گواه سرسبزی آن گلزار بود.
- ۳ کبکی بسیار زیبا ، به تماشای آن گلزار ، مشغول بود.
- ۴ کبک که در جمال و زیبایی بی نظیر بود ، در آن باغ سبز رنگ ، تنها بود.

تاریخ ادبیات

۵۰ کدام شاعر در کدام کتابش در ضمن کدام داستان تقلید کورکورانه و خودباختگی را در قالبی نمادین به تصویر کشیده

است ؟

(سراسری هنر - ۸۳) آسان - تالیفی منتهای - ۱۳۹۱

۱ جامی ، تحفة الاحرار ، زاغ و کبک	۲ ناصر خسرو ، دیوان ، از ماست که برماست
۳ عطار ، منطق الطیر ، پروانه ی بی پروا	۴ فخرالدین اسعد گرگانی ، ویس و رامین ، امید دیدار

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

۵۱) در کدام گزیه «حس آمیزی» به کار رفته است؟

- ۱) لطافت گل در زیر انگشتان تشریح می‌پژمرد.
 ۲) آسمان هم‌نژاد کویر شد.
 ۳) آن عالم پرشگفتی و راز، سرایی سرد شد.
 ۴) آسمان فریبی آبی‌رنگ شد.

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

۵۲) در کدام گزینه آرایه «حس آمیزی» به کار رفته است؟

- ۱) خواب در چشم ترم می‌شکند
 ۲) مرد نقال، آن صدایش گرم، نایش گرم
 ۳) با صدای مرتعش، لحنی رجزمانند
 ۴) مرد نقال، از صدایش ضجه می‌بارید

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۱

۵۳) در کدام بیت، آرایه «ایهام» موجود نیست؟

- ۱) گفتم غم تو دارم، گفتم غمت سر آید / گفتم که ماه من شو، گفتم اگر بر آید
 ۲) سر گرگ باید هم اول برید / نه چون گوسفندان مردم درید
 ۳) دی می‌شد و گفتم صنما عهد به جای آر / گفتم غلطی خواجه در این عهد وفا نیست
 ۴) امید هست که روی ملال درنکشد / از این سخن که گلستان نه جای دلتنگی است

۵۴) به کاربرد کلمه «گلستان» در بیت: «امید هست که روی ملال درنکشد / از این سخن که گلستان نه جای دلتنگی است»

آسان - آزاد صبح - ۱۳۸۷

چه آرایه‌ای گفته می‌شود؟

- ۱) ایهام
 ۲) تشبیه
 ۳) تناسب
 ۴) سجع

۵۵) در بیت «دی می‌شد و گفتم صنما عهد به جای آر / گفتم غلطی خواجه در این عهد وفا نیست» کدام واژه آرایه ایهام

متوسط - آزاد صبح - ۱۳۸۰

دارد؟

- ۱) عهد (در مصراع اول)
 ۲) وفا
 ۳) صنم
 ۴) عهد (در مصراع دوم)

۵۶) در بیت «برو طواف دلی کن که کعبه مخفی است / که آن خلیل بنا کرد و این خدا خود ساخت» همه‌ی آرایه‌های ادبی

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۸۰

زیر، به جز وجود دارد.

- ۱) ایهام
 ۲) مراعات‌النظیر
 ۳) تشبیه
 ۴) تلمیح

۵۷) در بیت «در سخن مخفی شدم مانند بو در برگ گل / هر که خواهد دیدنم گو در سخن بیند مرا» کدام کلمه ایهام دارد؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۸۰

- ۱) سخن
 ۲) مخفی
 ۳) بو
 ۴) گل

۵۸) در مصراع «به خواب عافیت آن گه به بوی موی تو باشم» کدام واژه با آرایه «ایهام» مطابقت دارد؟

متوسط - آزاد صبح - ۱۳۸۱

- ۱) خواب
 ۲) عافیت
 ۳) مو
 ۴) بو

آسان - گزینه ۲ - ۱۳۹۴

۵۹) در کدام عبارت غلط املائی وجود دارد؟

- ۱) در سر این استبداد و اصرار شوی و از این زرق و شعوزه وقتی پشیمان گردی که بیش سود ندارد.
- ۲) برائت ساحت و فرط مناصحت و صدق اشارت و برکت دیدار من معلوم خواهد شد.
- ۳) اگر از روی دین و همیت کوششی پیوسته آید برکات و ثوابهای آن را نهایت صورت نبندد.
- ۴) من واثقم که اگر تفحص بسزا رود از غضب ملک مسلم مانم.

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۴

۶۰) در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

« مرد خردمند با عزم و حزم آن است که او به رأی خویش به دل یکی بود با جمعیت، و همیت آرزوی مُحال را بنشانند. پس اگر مرد از قوتِ عزم خویش مساعدتی تمام نیابد، تنی چند بگزینند هر چه ناصحتر و فاضلتر که او را باز می نمایند. عیب‌های وی، که چون وی مجاهدت با دشمنان قوی می کند که در میان دل و جان وی جان دارند، اگر از ایشان عاجز خواهد آمد با این ناصحان مشورت کند تا روی ثواب او را بنمایند.»

- ۱) چهار ۲) سه ۳) دو ۴) یک

آسان - قلم چی - ۱۳۹۴

۶۱) در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟

- ۱) جواب خصم به زبان تیغ توان دادن نه به سپر مذلت که در روی حمیت کشی.
- ۲) و ملک مسطور به نزدیک حکیم رفت و در تواضع افراط نمود.
- ۳) سیه گوش گفت: فضله‌ی صید شیر می خورم و در پناه صولت او زندگانی می کنم.
- ۴) آزمند مباش و مرا چهل روز مهلت ده تا بطلان مذهب او به برهانی قاطع بر تو روشن گردانم.

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۵

۶۲) در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟

- ۱) حق همسایه دل آن است که معرفت و دانش خود را از شائبه بدعت و آرایش فتنت پاک گردانی و به لباس شریعت آراسته فرمایی.
- ۲) چگونه نیامدمی و به چه تأویل روا داشتی و از آن زندگانی که در فراق دوستان گذرد چه لذت توان یافت؟
- ۳) و اصحاب حزم گناه ظاهر را عقوبت مسطور و جرم مسطور را عقوبت ظاهر جایز نشمرند.
- ۴) جایی که کار به جان افتد اگر از روی دین و حمیت کوششی پیوسته آید، برکات آن را صورت نبندد و هم از ادراک غایت آن قاصر باشد.

سخت - گزینه ۲ - ۱۳۹۵

۶۳) در عبارت زیر به ترتیب واژه «وندی» و «مرگب» وجود دارد.

«در تاریخ بیهقی این سخنان در نهایت زیبایی و گویایی به قلم آمده است. بیهقی چون نویسنده‌ای باریک‌بین فضای هر داستان را به بهترین شیوه تصویر کرده است. قامت اشخاص و همه‌ی نکته‌بینی‌های آن‌ها را ذکر ساخته است.»

- ۱) هشت - دو ۲) هشت - یک ۳) هفت - دو ۴) هفت - یک

۶۴ در کدام ابیات مفهوم مشترک یافت می‌شود؟

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۵

- الف) نیارد زغن لحن بلبل سرود
 ب) چو با کبک پوید ره زاغ را
 ج) گرچه تقلید است استون جهان
 د) اگر دولت و کیش باید تو را
 ه) نمی‌گویمت از ترشخو بترس
- به تقلید نتوان هنرمند بود
 تک خود فرامش شود زاغ را
 هست رسوا هر مقلد ز امتحان
 رفیقی به از خویش باید تو را
 ز بیگانه‌ی آشمارو بترس

- ۱ الف، ب، ج
 ۲ ج، د، هـ
 ۳ هـ، د، الف
 ۴ ب، هـ، د

۶۵ مفهوم کلی ابیات زیر با کدام بیت تناسب ندارد؟

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۵

- عاقبت از خامی خود سوخته
 کرد فراموش ره و رفتار خویش
- رهروی کبک نیاموخته
 ماند غرامت زده از کار خویش
- ۱ زان که تقلید آفت هر نیکویی است
 ۲ از محقق تا مقلد فرق‌هاست
 ۳ علم تقلیدی و بال جان ماست
 ۴ خلق را تقلیدشان بر باد داد
- که بود تقلید اگر کوه قوی است
 کاین چو داوود است و آن دیگر صداست
 عاریه است و ما نشسته کان ماست
 ای دو صد لعنت بر این تقلید باد

۶۶ کدام گزینه با بیت زیر تقابل معنایی دارد؟

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۶

- باز کشید از روش خویش پای
 در پی او کرد به تقلید جای
- ۱ در پس آینه طوطی صفتم داشته‌اند \ آنچه استاد ازل گفت بگو می‌گویم
 ۲ طبع دون از ره تقلید به نیکان نرسد \ پای اگر خواب کند، چشم نخوانند او را
 ۳ از ره تقلید آن صوفی همین \ «خر برفت» آغاز کرد اندر حنین (ناله و زاری)
 ۴ خمسه‌ی «خسرو» که تقلیدی است فرد \ با «حکیم گنجوی» جوید نبرد

لغت و املا

۶۷ معنی چند واژه در کمانک روبه‌روی آن نادرست است؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- دربایست (ضرورت)، خیر خیر (بیهوده)، خطوات (قدم)، حشم (خدمتکاران)، تویع (امضا شده)، کران (ساحل)، ندیم (ندامت شده)، غزو (جنگ کردن)، فراغ (آسایش)

- ۱ دو
 ۲ سه
 ۳ چهار
 ۴ پنج

۶۸ معادل واژه‌های «سرسام، شبگیر، متقارب، همایون» در کدام گزینه یافت می‌شود؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ هذیان، پیش از صبح، همگرا، مبارک
 ۲ سرگیجه و پریشانی، پس از صبح، نزدیک، خجسته
 ۳ سردرد، هنگام سحر، نزدیک شونده، مانده
 ۴ ورم مغز، سحرگاه، نزدیک کننده، نیک‌بخت

سخت - تالیفی منّا - ۱۳۹۶

۶۹ در کدام بیت غلط املائی وجود دارد؟

- ۱ فریقت و طلب و امن و عیش و شباب
 ۲ مطرب بساز عود که کس بی‌اجل نمرد
 ۳ مگرم چشم سیاه تو بیاموزد کار
 ۴ گوییا باور نمی‌دارند روز داوری
- بیرد یک یک از من زمانه غدار (نیرنگ باز)
 وان کو نه این ترانه سرا ید خطا کند
 ورنه مستوری و مستی همه کس نتواند
 کاین همه قلب و دغل در کار داور می‌کند

متوسط - تالیفی منّا - ۱۳۹۶

۷۰ معنای واژه مشخص شده در کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ حدیث روضه نگویم گل بهشت نبویم / جمال حور نجویم دوان به سوی تو باشم (گلزار)
 ۲ نه هر چه یافت کمال از پیش بود نقصان / نه هر چه داد باز ستد چرخ مینایی (ستاند)
 ۳ تن ز جان و جان ز تن مستور نیست / لیک کس را دید جان دستور نیست (همراه)
 ۴ دل افگار مرا یار، پریشان دل کرد / سینه‌ام خون دلی خورد و غمی حاصل کرد (خسته)

۷۱ معنی چند واژه در کمانک روبه‌روی آن درست نوشته شده است؟

دوال (چرم و پوست)، برنشستن (نشستن)، چاشتگاه (نزدیک صبح)، نماز پیشین (نماز عصر)، لختی (اندکی)، ناو (قایق بزرگ که از درخت میان تهی سازند)، صعب (سخت)، عقد (گردن‌بند)

سخت - تالیفی منّا - ۱۳۹۶

- ۱ دو ۲ سه ۳ چهار ۴ پنج

متوسط - تالیفی منّا - ۱۳۹۶

۷۲ در گروه کلمات زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«قضای آمده، تب سوزان و سرسام، باغ و راغ، مستحقان و درویشان، هلال بی‌شبهت، اندک مایه ضیعت، آقاجی خادم، دوات خاستن، وزر و وبال، ای سبحان الله»

- ۱ یک ۲ دو ۳ سه ۴ چهار

متوسط - تالیفی منّا - ۱۳۹۶

۷۳ معادل واژه‌های «افگار، رقعت، راغ، محبوب» در کدام گزینه یافت می‌شود؟

- ۱ مجروح، نامه بلند، پایین کوه، حجاب
 ۲ خسته، ورقه، صحرا، پنهان‌کننده
 ۳ زخمی، رقعه، دامنه کوه، پنهانی
 ۴ مجروح، نامه کوتاه، صحرا، مستور

۷۴ در عبارت «اندک مایع ضیعتی دارند یک کیسه به پدر باید داد و یک کیسه به پسر تا خویشان را ضیعتکی حلال خرد و فراخ‌تر بتوانند زیست و ما حقّ این نعمت تندرستی که باز یافتیم، لختی گذارده باشیم» چند غلط املائی یافت می‌شود؟

متوسط - تالیفی منّا - ۱۳۹۶

- ۱ یک ۲ دو ۳ سه ۴ چهار

متوسط - تالیفی منّا - ۱۳۹۶

۷۵ معادل واژه «توقیع» در کدام گزینه یافت می‌شود؟

- ۱ امضا شده ۲ مهر کردن نامه ۳ توقع داشتن ۴ مهر شده

متوسط - تالیفی منّا - ۱۳۹۶

۷۶ معادل واژه «گناه» در کدام گزینه یافت می‌شود؟

- ۱ وبال ۲ وزر ۳ صعب ۴ سور

۷۷) در عبارت «این صلت فخر است پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست» واژه «صلت» یعنی

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱) لباس ۲) افتخار ۳) مقام ۴) بخشش

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۷۸) «قایقی کوچک که از درخت میان تهی سازند» یعنی

- ۱) شرع ۲) ضیعت ۳) ناو ۴) دوال

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۷۹) چند واژه در کمانک مقابل آن نادرست معنا شده است؟

مهمّات (کار مهم و خطیر)، مقرون (همراه)، یوز (جانور شکاری بزرگ‌تر از یوزپلنگ)، وزر (بار سنگین)، وبال (سختی)، عارضه (بیماری)، شرع (خیمه)، نکت (نکته)

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۸۰) در کدام گزینه واژه‌های نادرست معنا شده است؟

- ۱) کافی: دانای کار / راغ: صحرا / قضا: سرنوشت / فراغ: آسایش
 ۲) ضیعت: زمین زراعتی / مخنقه: عقد / صلت: بخشایش / مطرب: نوازنده
 ۳) مرغزار: سبزه‌زار / مؤگد: استوار / گداختن: ذوب کردن / سور: جشن
 ۴) کراهت: ناپسندی / گسیل: فرستادن / مبشر: نوید دهنده / درست: سالم

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۸۱) در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«اما آن سه که طالب آنند فراخی معیشت است و رفعت منزلت و رسیدن به ثواب آخرت و هر که از این سه خصلت یکی را محجوب گزارد روزگار حجاب صعب پیش مرادهای وی بدارد»

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۸۲) در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«موش مردمان را هم خانه است، چون موذی می‌باشد او را از خانه بیرون می‌فرستند و در هلاک او سعی واجب می‌بینند و باز اگرچه وحشی و قریب است چون بدو حاجت و ازو منفعت است به اکرامی هر چه تمامتر او را به دست آورند.»

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۸۳) در عبارت «ما در چشم تو حقیر می‌نماییم که گذارد این سخن جایز می‌شمی! گفت مخدوم در چشم سه طایفه سبک

نماید: بنده فراخ سخن که ادب نداند و گاه و بیگاه در خواست و نشست و چاشت و شام با ایشان برابر باشد.» چند غلط املائی وجود دارد؟

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۸۴) در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«و بچگان یوز بر اثر مادران برای شیر دَوَند و چون از آن فارغ شدند بی‌سوابق وحشت، آشنایی هم فرو گزارند و هیچ خردمند آن را بر عداوت حمل نکند»

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۸۵) در گروه کلمات زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

سخت - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

«گرامت زده و زیان دیده، خطوات متقارب، توقف و پرسش قیامت، خواجه عمید، شاهد روضه فیروزه فام، کراهیت و ناپسندی، طاس بزرگ یخ، زایل و تباه شدن، تحفه الاحرار جامی، کشتی خاستن»

- ۱) یک
- ۲) دو
- ۳) سه
- ۴) چهار

۸۶) در کدام گزینه غلط املائی و رسم الخطی وجود دارد؟

متوسط - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

- ۱) خبری سخت ناخوش در لشکرگاه افتاده بود و اضطرابی و تشویشی بزرگ به پای شده و اعیان به خدمت استقبال رفتند.
- ۲) مثال داد دوهزار هزار درم به دیگر ممالک به مستحقان دهند و به توقیع مؤکد گشت و مبشران گرفتند.
- ۳) من هم از آن حساب و پرسش قیامت بترسم که وی می ترسد و آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است.
- ۴) از غذای آمده پس از نماز، امیر کشتیها بخواست و ناوی ده بیاورند. یکی بزرگتر از جهت او.

۸۷) در کدام بیت غلط املائی وجود ندارد؟

سخت - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

- ۱) گرچه دانم که به جایی نبرد راه قریب
 - ۲) دلم خزانه اسرار بود و دست غذا
 - ۳) چو مستم کردهای مسطور منشین
 - ۴) باده خور غم مخور و پند مقلد منیوش
- من به بوی سر آن زلف پریشان بروم
درش بیست و کلیدش به دلستانی داد
چو نوشم دادهای زهرم منوشان
اعتبار سخن عام چه خواهد بودن

۸۸) در کدام بیت غلط املائی وجود دارد؟

متوسط - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

- ۱) سه بوسه کز دو لب ت کردهای وظیفه من
 - ۲) در مقامی که صدارت به فقیران بخشند
 - ۳) گرچه راهیست پر از بیم ز ما تا بر دوست
 - ۴) شود غزاله خورشید صید لاغر من
- اگر ادا نکنی غرض دار من باشی
چشم دارم که به جاه از همه افزون باشی
رفتن آسان بود ار واقف منزل باشی
گر آهوئی چو تو یکدم شکار من باشی

تاریخ ادبیات

۸۹) کدام یک از آثار زیر سروده «عبدالرحمن جامی» است؟

آسان - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

- ۱) مخزن الأسرار
- ۲) کشف الأسرار
- ۳) تحفه الأحرار
- ۴) روضه الأنوار

۹۰) کدام یک از آثار زیر نوشته «ابوالفضل بیهقی» است؟

آسان - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

- ۱) تاریخ بیهق
- ۲) تاریخ سیستان
- ۳) قانون مسعودی
- ۴) تاریخ بیهقی

قلمرو زبانی

۹۱) واژه‌های موجود در همه گزینه‌ها با یکدیگر رابطه معنایی «تناسب» دارند به جز گزینه.....

متوسط - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

- ۱) رقعت، فرستادن، نبشت
- ۲) مستحق، درویش، توانگر
- ۳) سرسام، اطبا، تب
- ۴) نامه، توقیع، دوات

تاریخ ادبیات

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۹۲ در همهٔ گزینه‌ها رابطهٔ معنایی تناسب وجود دارد به استثنای گزینهٔ

- ۱ چشم آلوده نظر از رخ جانان دور است.
- ۲ مکن بیدار ازین خوابم خدا را
- ۳ ای دل اندر بند زلفش از پریشانی منال
- ۴ زان باده که در میکدهٔ عشق فروشد.

لغت و املا

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۹۳ در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟

- ۱ قصر فردوس به پاداش امل می‌بخشند
- ۲ ای دل گر از آن چاه زرخدان بدر آیی
- ۳ دو یار زیرک و از دو بادهٔ کهن دومی
- ۴ هش دار که گر وسوسهٔ نفس کنی گوش
- ما که رندیم و گدا دیر مغان ما را بس
- هر جا که روی زود پشیمان بدر آیی
- فراغتی و کتابی و گوشهٔ چمنی
- آدم صفت از روضهٔ رضوان بدر آیی

قلمرو زبانی

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۹۴ در همهٔ گزینه‌ها رابطهٔ معنایی یکسانی وجود دارد به جز بیت

- ۱ ای بی‌خبر بکوش که صاحب خبر شوی
- ۲ دوست نگردند فقیر و غنی
- ۳ فراق و وصل چه باشد رضای دوست طلب
- ۴ به دور گل منشین بی شراب و چنگ
- تا راهرو نباش کی راهبر شوی
- یار نباشند شقی(بدبخت) و سعید
- که حیف باشد ازو غیر او تمنّایی
- که همچو دور بقا هفته‌ای بود معدود

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۹۵ در کدام گزینه رابطهٔ معنایی تناسب وجود ندارد؟

- ۱ ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند
- ۲ قناعت می‌کنم با درد چون درمان نمی‌بینم
- ۳ تیر از کمان چو رفت نیاید به شست باز
- ۴ ارغوان جام عقیقی به سمن خواهد داد
- تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری
- تحمل می‌کنم با زخم چون مرهم نمی‌بینم
- پس واجب است در همهٔ کارها تأملی
- چشم نرگس به شقایق نگران خواهد شد

قلمرو ادبی

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۹۶ در کدام گزینه کنایه وجود ندارد؟

- ۱ باز کشید از روش خویش پای
- ۲ هم حرکاتش متناسب به هم
- ۳ بر قدم او قدمی می‌کشید
- ۴ زاغی از آنجا که فراغی گزید
- در پی او کرد به تقلید جای
- هم خطواتش متقارب به هم
- وز قلم او رقمی می‌کشید
- رخت خود از باغ به راغی کشید

متوسط - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

۹۷ در همهٔ گزینه‌ها «جناس غیر همسان» وجود دارد به جز گزینهٔ

- ۱ بر قدم او قدمی می کشید
- ۲ وز قلم او رقمی می کشید
- ۳ زاغی از آن جا که فراغی گزید
- ۴ رخت خود از باغ به راغی کشید
- ۱ باز کشید از روش خویش پای
- ۲ در پی او کرد به تقلید جای
- ۳ هم حرکاتش متناسب به هم
- ۴ هم خطواتش متقارب به هم

لغت و املا

۹۸ «سبحان الله» به معنی پاک و منزّه است خدا، این عبارت برای به کار می رود. آسان - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

- ۱ شگفتی
- ۲ پرسش
- ۳ شرط
- ۴ خبر دادن

قلمرو زبانی

۹۹ در همهٔ گزینه‌ها واژه‌های مترادف یافت می شود به جز گزینهٔ آسان - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

- ۱ عمید، رییس
- ۲ راغ، صحرا
- ۳ رقعت، توقیع
- ۴ عقد، مخنقه

لغت و املا

۱۰۰ در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟ سخت - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

- ۱ وحی سخن، از سخن وحی، خواست
- ۲ وحی پسین، شاهد این مدعاست
- ۳ تا که بسوزی خرد خام را
- ۴ پاره کنی رشتهٔ اوهام را
- ۱ کنگرهٔ عرش، بر این کنگره
- ۲ سایهٔ عزّت فکند یکسره
- ۳ از همه تعظیم و ستایش تورااست
- ۴ مدحت و تکریم و نیایش تورااست

۱۰۱ کدام دو واژه مترادف‌اند؟ آسان - سراسری - ۱۳۸۰

- ۱ عقد، گردن
- ۲ مخنقه، عارضه
- ۳ مخنقه، عقد
- ۴ عقد، کراهیت

۱۰۲ «هزاهز» یعنی: آسان - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

- ۱ بانگ و غوغا
- ۲ فریاد و بانگ
- ۳ فتنه‌ای که آرام شود
- ۴ فتنه‌ای که مردم را به جنبش درآورد.

۱۰۳ «ضیعتک» یعنی آسان - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

- ۱ چراغ کم نور
- ۲ چوب ضخیم
- ۳ زراعت کم محصول
- ۴ زمین زراعتی کوچک

۱۰۴ در عبارت زیر، کدام کلمه نادرست معنا شده است؟ سخت - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

«مثال داد تا هزار هزار درم به غزنین و دو هزار هزار درم به دیگر ممالک به مستحقان و درویشان دهند شکر این را و به توقیع موگد گشت و مبشّران برفتند»

- ۱ مبشّران: نوید دهنده
- ۲ هزار هزار: یک میلیون
- ۳ مثال دادن: فرمان دادن
- ۴ ممالک: ولایات

۱۰۵ در عبارت « چیزی که در او کراهیتی نبود می فرستاد فرودسرای به دست من و من به آغاجی خادم می دادم و خیر خیر جواب می آوردم» معنای کدام واژه نادرست است؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ خیر خیر: سریع، باشتاب
- ۲ آغاجی: خدمتکار مخصوص محمود غزنوی
- ۳ کراهیت: ناپسندی، ناخوش داشتن
- ۴ فرودسرای: اندرونی، اتاقی در خانه که در پشت اتاق دیگر واقع شده باشد.

۱۰۶ در عبارت «حساب این نتوانم داد و نگویم که مرا سخت دربایست نیست. اما چون به آنچه دارم و اندک است قانعم، وزر و وبال آن چه به کار آید؟» معنای کدام واژه نادرست است؟

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ حساب: شمار
- ۲ دربایست: نیاز
- ۳ وبال: گناه
- ۴ وزر: گرفتاری

۱۰۷ در کدام گزینه واژه مشخص شده درست معنا نشده است؟

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۱

مرا چه افتاده است که زر کسی دیگر برد و شمار آن به قیامت مرا باید داد؟ به هیچ حال این عهده نمی پذیرم (مسئولیت)

۲ از قضای آمده، پس از نماز، امیر کشتی‌ها بخواست و ناوی ده بیاوردند (قایق بزرگ از درخت میان تهی)

۳ این مرد بزرگ و دبیر کافی به نشاط قلم در نهاد و تا نزدیک نماز پیشین از عهده مهمات برآمده بود (دانای کار)

۴ روز پنج‌شنبه امیر را تب گرفت، تب سوزان و سرسامی افتاد چنان‌که بار نتوانست داد (اجازه)

۱۰۸ در همه گزینه‌ها به جز گزینه معنی واژه‌های مشخص شده به ترتیب صحیح است. متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۱

چیزی که در او کراهیتی نبود می فرستاد فرودسرای به دست من و من به آغاجی می دادم و خیر خیر خواب می آورم. (اندرونی - سریع)

۲ در روز دوشنبه امیر مسعود شبگیر، بر نشست و به کران رود هیرمند رفت، خیمه و شرعاع‌ها زده بودند (شب - خیمه‌ها)

۳

ای سبحان الله! زری که سلطان محمود به غزو از بتخانه‌ها به شمشیر بیاورد و بتان زرین را شکسته و پاره کرده (شبه جمله تعجب - جنگ)

۴ امیر نیک کوفته شد و پای راست افگار شد چنانکه یک دوال پوست و گوشت بگسست. (بسیار - مجروح)

قلمرو زبانی

۱۰۹ همه گزینه‌ها با یکدیگر رابطه معنایی یکسانی دارند به استثنای گزینه متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ خیل‌تاشان و حشم
- ۲ غزو و شمشیر
- ۳ قلاده و مخنقه
- ۴ رقع و دبیر

۱۱۰ معنای درست واژه‌های «حطام، خيلتاشان، كوشك، محبوب» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

متوسط - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

- ۱ ریزه گیاه خشک، گروه نوکران و چاکران، قصر، مستور ۲ ریزه و خرد شده چیزی، سوارکاران، خانه کوچک، پنهانی
 ۳ مال اندک دنیا، سوارکاران، قصر، درپرده ۴ گردن‌بند، گروه چاکران، خانه کوچک، پوشیده

متوسط - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

۱۱۱ واژه‌های «مخنقه، متقارب، غریو، خطوات» به ترتیب یعنی

- ۱ گردن آویز، نزدیک کننده، فریاد، سُخنان ۲ عقد، همگرا، غوغا، قدم‌ها
 ۳ گردن‌بند، نزدیک‌شونده، بانگ، گام ۴ دستبند، همگرا، فریاد، خطاها

سخت - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

۱۱۲ واژه مشخص شده در کدام بیت درست معنا شده است؟

- ۱ کرد فرامش ره و رفتار خویش مانده گرامت‌زده از کار خویش (جبران شده)
 ۲ دید یکی عرصه به دامان کوه عرضه ده مخزن پنهان کوه (نشان داده شده)
 ۳ هم حرکاتش متناسب به هم هم خطواتش مقارب به هم (همگرا)
 ۴ در پیمایش القصه در آن مرغزار رفت بر این قاعده روزی سه چار (باغ)

متوسط - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

۱۱۳ واژه مشخص شده در کدام بیت درست معنا نشده است؟

- ۱ نادره کبکی به جمال تمام / شاهد آن روضه فیروزه فام (به رنگ فیروزه - سرخ رنگ)
 ۲ زاغ چو دید آن ره و رفتار را / و آن روش و جنبش هموار را (راه رفتن موزون)
 ۳ دید یکی عرصه به دامان کوه / عرضه ده مخزن پنهان کوه (ساحت، فضا)
 ۴ زاغی از آن جا که فراغی گزید / رخت خود از، باغ به راغی کشید (صحرا)

سخت - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

۱۱۴ همه واژه‌ها در کدام گزینه از نظر معنایی رابطه تناسب دارند؟

- ۱ کافور - سرسام - تاس - حطام ۲ دبیر - رقعہ - نبشت - توقیع
 ۳ باز - یوز - ندیم - دوال ۴ توزی - کتان - عقد - گردن

متوسط - تالیفی منتهای - ۱۳۹۶

۱۱۵ در کدام گزینه غلط املائی وجود دارد؟

- ۱ یک کیسه به پدر باید داد و یک کیسه به پسر تا خویشتن را ضیعتکی حلال خرنند و فراخ‌تر بتوانند زیست.
 ۲ و روز پنج‌شنبه امیر را تب گرفت؛ تب سوزان و سرسامی افتاد، چنان‌که بار نتوانست داد و محبوب گشت.
 ۳ زندگانی خواجه عمید دراز باد، علی ایّ حال، من نیز فرزند این پدرم و من هم از آن حساب و توقّف قیامت بترسم.
 ۴ بونصر گفت: «لله درکما؛ بزرگا که شما دو تنید» و بگریست و ایشان را باز گردانید و باقی روز اندیشه‌مند بود.

۱۱۶ در کدام دو عبارت غلط املائی وجود دارد؟

سخت - تالیفی منّا - ۱۳۹۶

- (الف) از قضای آمده، پس از نماز، امیر کشتی‌ها بخاست و ناوی ده بیاورند و جامه افگندند و شرعی بر وی کشیدند.
 (ب) و تاس‌های بزرگ یخ بر زبر آن و امیر را یافتم آنجا بر زبر تخت نشسته، پیراهن توزی، محنقه در گردن.
 (ج) بونصر نامه‌های رسیده را به خط خویش نکت بیرون می‌آورد و می‌فرستاد فرود سرای به دست من و به آغاجی می‌دادم و خیره خیر جواب می‌آوردم.
 (د) آن گاه آگاه شدند که غرقه خواست شد بانگ و هزاهز و غریو خاست. امیر بر خاست.

- ۱ الف - د ۲ ب - د ۳ ج - ب ۴ الف - ج

۱۱۷ واژه انتخاب شده در کدام گزینه از نظر املائی نادرست است؟

سخت - تالیفی منّا - ۱۳۹۶

- ۱ ز پادشاه و گدا (فارقم - فارغم) بحمدلله گدای خاک در دوست پادشاه من است
 ۲ فرشته‌ای به حقیقت سروش عالم غیب که (روزه - روضه) کرمش نکته بر جنان گیرد
 ۳ در دشت روم خیمه زد و (غریو - قریو) کوس تا دشت سند رفت و بیابان سیستان
 ۴ ساقی بیا که از مدد بخت کارساز کامی که (خواستم - خاستم) ز خدا شد میسر

۱۱۸ واژه انتخاب شده در کدام گزینه از نظر املائی نادرست است؟

سخت - تالیفی منّا - ۱۳۹۵

- ۱ زهی حمیده خصالی که گاه فکر (ثواب - صواب) تو را رسد که کنی دعوی جهان بانی
 ۲ شاه (قاضی - غازی) خسرو گیتی ستان آنکه از شمشیر او خون می‌چکید
 ۳ ای شاه شیرگیر چه کم گردد ار شود در سایه تو ملک (فراقت - فراغت) مسخرم
 ۴ طرب سرای وزیر است ساقیا (مگزار - مگذار) که غیر جام می آنجا کند گران جانی

۱۱۹ در کدام گروه از کلمات، غلط املائی کم‌تری وجود دارد؟

سخت - تالیفی منّا - ۱۳۹۶

- ۱ فرمان و مثال دادن - حادثه سعب - قرین و مغرون - برطرف شدن و زایل - سوغات و تحفه
 ۲ قریب و متقارب - فراق و آسودگی - صائب و درست - گذاردن حق - مصطفی و برگزیده
 ۳ مسرت و سور - مستور و محجوب - هلال بی شبهت - تحفه الاحرار جامی - غازی و غزو
 ۴ هشم و ندیم - خاستن و به وجود آمدن - کراهیت و ناپسندی - تاس‌های بزرگ - عقد و مخنغه

۱۲۰ در کدام گروه از کلمات غلط املائی کم‌تری یافت می‌شود؟

سخت - تالیفی منّا - ۱۳۹۶

- ۱ تشویش و اضطراب - مستهق و درویش - خیر خیر و سریع - حتام دنیا
 ۲ ضیعتک حلال - وذر و وبال - تب سرسام - جامع‌ها افگندند
 ۳ ذایل و تباه شدن - راغ و مرغزار - هزار مسقال - هزاهز و غریو
 ۴ روزه و باغ - غرامت و زیان - مفارقت و فارق - توقیع رقعت

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۱۲۱) در هیچ گزینه‌ای آرایه «مجاز» یافت نمی‌شود مگر گزینه

- ۱) مرا چه افتاده است که زر کسی دیگر برد و شمار آن به قیامت مرا باید داد؟
- ۲) زری که سلطان محمود به غزو از بتخانه‌ها به شمشیر میاورده باشد. آن قاضی همی نستاند.
- ۳) امیر از آن جهان آمده، به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید. تر و تباه شده بود.
- ۴) این دبیر کافی به نشاط قلم در نهاد و تا نزدیک نماز پیشین از عهده مهمات برآمده بود.

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۱۲۲) آرایه‌های «جناس ناهمسان، کنایه، تشخیص، واج آرایه» تماماً در کدام بیت وجود دارد؟

۱) دید یکی عرصه به دامان کوه	عرضه ده مخزن پنهان کوه
۲) عاقبت از خامی خود سوخته	رهروی کبک نیاموخته
۳) زاغی از آن‌جا که فراغی گزید	رخت خود از باغ به راغی کشید
۴) باز کشید از روش خویش پای	در پی او کرد به تقلید جای

۱۲۳) ترتیب درست ابیات زیر از نظر داشتن آرایه‌های «واج آرایه - ایهام - مجاز» در کدام گزینه آمده است؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

الف) نادره کبکی به جمال تمام	شاهد آن روزه فیروزه فام
ب) عاقبت از خامی خود سوخته	رهروی کبک نیاموخته
ج) بر قدم او قدمی می کشید	وز قلم او رقمی می کشید
۱) الف - ب - ج	۲) ب - ج - الف
۳) ج - ب - الف	۴) ب - الف - ج

۱۲۴) در عبارت «کسانی به عرصه مسابقات آمدند که مدال خود را از سردمداران المپیک دریافت کرده بودند و برای این موفقیت جشن بزرگی به پا کرده بودند و شادمانی نمودند» شکل مجهول اولین جمله هسته، در کدام گزینه وجود دارد؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱) دریافت کرده شده بود. ۲) به پا کرده شد. ۳) آورده شدند. ۴) نموده شد.

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۱۲۵) در کدام گزینه واژه‌ای آمده است که با واژه «صحرا» رابطه معنایی «ترادف» دارد؟

۱) بلبلك شادر گلستانها	می‌زد از عشق دستانها
۲) زاغ دیدم به گرد باغ درون	می‌پریدی میان راغ درون
۳) گفت زاغک به بلبل ای بلبل	گشتی آخر تو ساکن از غلغل
۴) زاغ دلتنگ و بلبلك دل‌شاد	کودکی رفت و دامکی بنهاد

- ۱۲۶ در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟
 «و همچنین هنگام فراغت از مشغولی و به وقت عزّ توانگری از دلت درویشی و در فراخی مجال عمر از تنگی نفس باز پسین یاد آر تا حقّ هر کسی پیش از فوت فرصت و ضیاع وقت گذارده شود»
- ۱ یک ۲ دو ۳ سه ۴ چهار

- ۱۲۷ در عبارت زیر چگونه می‌توان به کاربرد معنایی واژه «محبوب» پی برد؟
 «ملک‌زاده گفت: در عهدهای قدیم و دهرهای پیشین دیوان که اکنون روی در پرده و حجاب دارند و از دیدهای ظاهربین محبوب گشته، آشکار می‌گردیدند.»
- ۱ از طریق قرار گرفتن در جمله
 ۲ از طریق رابطه معنایی مترادف با واژه در پرده
 ۳ از طریق رابطه معنایی تضاد با دهر
 ۴ از طریق رابطه معنایی تناسب با عهد

- ۱۲۸ مجهول کردن جملات در کدام گزینه نادرست است؟
 ۱ ما باده زیر خرّقه نه امروز می‌کشیم صدبار پیر میکده این ماجرا شنید: باده کشیده می‌شد.
 ۲ معرفت نیست درین قوم خدایا سببی تا برم گوهر خود را به خریدار دگر: گوهر برده شود.
 ۳ بیار زان می گلرنگ مشکبو جامی شرار رشک و حسد در دل گلاب انداز: جام آورده بشود.
 ۴ خدای را به می‌ام شستشوی خرّقه کنید که من نمی‌شنوم بوی خیر ازین اوضاع: خرّقه شستشو شد.

- ۱۲۹ شکل مجهول شده کدام گزینه نادرست است؟
 ۱ پیر میخانه همی خواند معمایی دوش / از خط جام که فرجام چه خواهد بود: معما خوانده می‌شد.
 ۲ خوش به جای خویشتن بود این نشست خسروی / تا نشیند هر کسی اکنون به جای خویشتن: هر کسی نشانده شد.
 ۳ آسمان کشتی ارباب هنر می‌شکند / تکیه آن به که برین بحر معلّق نکنیم: کشتی ارباب هنر شکسته می‌شود.
 ۴ نیست در کس کرم و وقت طرب می‌گذرد / چاره آنست که سجّاده به می‌بفروشیم: سجّاده به می‌فروخته بشود.

- ۱۳۰ در کدام گزینه فعل مجهول یافت می‌شود؟
 ۱ کوه صبرم نرم شد چون موم در دست غمت تا در آب و آتش عشقت گدازانم چو شمع
 ۲ رشته صبرم به مقرّاض غمت ببریده شد همچنان در آتش مهر تو خندانم چو شمع
 ۳ در ره نفس کزو سینه ما بتکده شد تیر آهی بگشاییم و غزایی بکنیم
 ۴ شاهد عهد شباب آمده بودش به خواب باز به پیرانه سر عاشق و دیوانه شد

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۱۳۱) در کدام گزینه فعل مجهول به کار رفته است؟

- ۱ ماهی که شد به طلعتش افروخته زمین
 - ۲ سرم ز دست بشد چشم از انتظار بسوخت
 - ۳ بنیاد هستی تو چو زیر و زبر شود
 - ۴ ای شاه شیرگیر چه کم گردد ار شود
- شاهی که شد به همتش افراخته زمان
در آرزوی سر و چشم مجلس آرایی
در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی
در سایه تو ملک فراغت مسخرّم

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۱۳۲) در همه ایات فعل مجهول یافت می‌شود به جز گزینه

- ۱ از سبک سیری بساط زندگی چون گردباد
 - ۲ فتنه دنیا شدن صائب ز کوه دیدگیست
 - ۳ خط عیان شد تا بساط زلف او برچیده شد
 - ۴ ریخت چون دندان امید زندگی بی حاصل است
- تا نفس را راست کردم چیده و برچیده شد
چشم می‌پوشد ز عالم هر که صاحب دیده شد
فتنه‌ها بیدار گردد چون عَلم خوابیده شد
می‌رسد بازی به آخر مهره چون برچیده شد

۱۳۳) در عبارت «لکن در اظهار آن با تو تأملی کردم و منتظر بودم که انتباهی یابی و از خواب غفلت بیدار شوی، و چون از حدّ بگذشت وقتست که از کمال نادانی و جهالت تو گفته شود و بعضی از معایب رای و مقابح فعل تو شمرده.» چند فعل مجهول وجود دارد؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ یک
- ۲ دو
- ۳ سه
- ۴ چهار

لغت و املا

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۱۳۴) در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«کارهای شمشیر به رای بتوان گذارد و آنچه به رای دست دهد شمشیر دواسپه در گرد آن نرسد چه هر کجا رای سست بود شجاعت مفید نباشد چنانکه ضعیف‌دل و رکیک‌رای را در محاورات زبان گنگ شود.»

- ۱ یک
- ۲ دو
- ۳ سه
- ۴ چهار

قلمرو زبانی

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۱۳۵) در همه گزینه‌ها آرایه «مجاز» وجود دارد به جز گزینه

- ۱ تا چاشتگاه به صید مشغول بودند. پس، به کران آب فرود آمدند و خیمه‌ها و شراب زده بودند.
- ۲ امیر محبوب گشت از مردمان، مگر از اطبا و تنی چند از خدمتکاران مرد و زن و دل‌سخت متحیر شد تا چون شود.
- ۳ و به زودی به کوشک آمد که خبری سخت ناخوش در لشکرگاه افتاده بود و اضطراب و تشویش بزرگ به پای شده.
- ۴ تا این عارضه اوفتاده بود بونصر نامه‌های رسیده را به خط خویش نکت بیرون می‌آورد.

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۱۳۶) جایگاه فعل کمکی «شدن» در شکل مجهول کدام فعل، متفاوت است؟

- ۱ رنجانده‌اند
- ۲ خواهد نوشت
- ۳ خورده بود
- ۴ دیده باشم

۱۳۷ صورت صحیح جمله «همه رستم را قهرمان شاهنامه می‌نامند» پس از مجهول کردن فعل آن در کدام گزینه آمده است؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ رستم قهرمان شاهنامه نامیده شد.
 ۲ رستم قهرمان شاهنامه نامیده می‌شد.
 ۳ رستم قهرمان شاهنامه نامیده می‌شود.
 ۴ رستم قهرمان شاهنامه نامیده شده است.

۱۳۸ در کدام گزینه فعل مجهول یافت نمی‌شود؟

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ بونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو سه روز بار داده آید.
 ۲ چو نامه‌ها گسیل کرده شود تو باز آی که پیغامی است سوی بونصر در بابی.
 ۳ به زودی به کوشک آمد که خبری سخت ناخوش در لشکرگاه افتاده بود و اضطرابی و تشویشی بزرگ به پای شده.
 ۴ سجده شکر کرد خدای را عزّ و جلّ بر سلامت امیر و نامه نبشته آمد. نزدیک آغاجی بردم.

۱۳۹ شکل مجهول کدام گزینه نادرست است؟

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ آن عشوه داد عشق که مفتی ز ره برفت: از راه رفته شد.
 ۲ برق عشق از خرمن پشمینه پوشی سوخت، سوخت: خرمن پشمینه پوشی سوخته شد.
 ۳ بس که ما فاتحه و حرز یمانی خواندیم: فاتحه و حرز یمانی خوانده شد.
 ۴ احرام چه بندیم چو آن قبله نه اینجاست: چرا احرام بسته شود؟

۱۴۰ شکل مجهول شده در کدام عبارت نادرست است؟

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ دلاچو غنچه شکایت ز کار بسته مکن / که باد صبح نسیم گره گشا آورد: نسیم گره گشا آورده شد.
 ۲ شاه ترکان سخن مدعیان می‌شنود / شرمی از مظلمه خون سیاووشش باد: سخن مدعیان شنیده خواهد شد
 ۳ صد نامه فرستادم و آن شاه سواران / پیکی ندوانید و پیامی نفرستاد: نامه فرستاده نشد.
 ۴ طیبب عشق منم باده خور که این معجون / فراغت آرد و اندیشه خطا ببرد: اندیشه خطا برده بشود.

۱۴۱ در کدام گزینه فعل مجهول به کار نرفته است؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ هرگز نمیرد آنکه دلش زنده شد به عشق ثبت است بر جریده عالم دوام ما
 ۲ اگر کشته گردد کسی زین سپاه بهشت بلندش بود پایگاه
 ۳ دلم رمیده شد و غافل من درویش که دل به دست کمان ابرویست کافر کیش
 ۴ آن روز بر دلم در معنی گشوده شد کز ساکنان در گه پیر مغان شدم

قلمرو فکری

۱۴۲ با توجه به متن زیر منظور از «من» چه کسی است؟

«تا این عارضه اوفتاده بود، بونصر نامه‌های رسیده را به خط خویش، نکت بیرون می‌آورد و از بسیاری نکت چیزی که در او کراهیتی نبود، می‌فرستاد فرودسرای، به دست من و من به آغاجی خادم می‌دادم و خیرخیر جواب می‌آوردم و امیر را هیچ ندیدمی»

متوسط - سراسری - ۱۳۸۰

- ۱ امیر ۲ آغاجی ۳ بوالفضل ۴ بونصر

سخت - سراسری - ۱۳۸۰

۱۴۳ با توجه به درس «قاضی بست» کدام گزینه درست است؟

- ۱ آغاجی نامه‌ها را از بیهقی می‌گرفت و به امیر می‌داد و پاسخ‌ها را از امیر به بیهقی می‌رساند.
- ۲ بوالفضل نامه‌ها را تندتند به امیر می‌داد و پاسخ‌ها را شخصاً از دست امیر دریافت می‌کرد.
- ۳ بیهقی وقتی مژده داد که نامه‌های پسران علی تکین رسیده است امیر را شادمان دید.
- ۴ بونصر به دور مطالب ارزشمند نامه‌ها خط می‌کشید تا امیر فقط آن‌ها را بخواند.

لغت و املا

متوسط - تالیفی منتهی - ۱۳۹۶

۱۴۴ در هیچ گزینه‌ای غلط املائی وجود ندارد به جز گزینهٔ

۱	فراقت و طلب و امن و عیش و شباب	۱	ببرد یک‌یک از من زمانهٔ غدار
۲	در پیمایش قصه در آن مرغزار	۲	رفت بر این قاعده روزی سه چهار
۳	هم حرکاتش متناسب به هم	۳	هم خطواتش متقارب به هم
۴	کرد فراموش ره و رفتار خویش	۴	ماند غرامت زده از کار خویش

قلمرو ادبی

سخت - تالیفی منتهی - ۱۳۹۶

۱۴۵ در کدام بیت، آرایهٔ «ایهام» به کار رفته است؟

۱	از صدای سخن عشق ندیدم خوش تر	۱	یادگاری که در این گنبد دوار بماند
۲	میان گریه می‌خندم که چون شمع اندرین مجلس	۲	زبان آتشینم هست، لیکن در نمی‌گیرد
۳	جان ریخته شد با تو، آمیخته شد با تو	۳	چون بوی تو دارد جان، جان را هله بنوازم
۴	چشمهٔ خورشید تویی، سایه‌گه بید منم	۴	چون که زدی بر سر من، پست و گدازنده شدم

سخت - تالیفی منتهی - ۱۳۹۶

۱۴۶ در کدام گزینه، آرایهٔ «ایهام» به کار رفته است؟

۱	گر بگویم که مرا با تو سر و کاری نیست	۱	در و دیوار گواهی بدهد کاری هست
۲	بدنامی حیات، دو روزی نبود بیش	۲	آن هم کلیم با تو بگویم چه سان گذشت
۳	به خوابگاه عدم گر هزار سال بخشیم	۳	به خواب عافیت آن‌گه به بوی موی تو باشم
۴	عطاز خلق چون جویی، گر او را مال ده گویی؟	۴	به سوی عیب، چون پویی، گر او را غیب‌دان بینی؟

سخت - تالیفی منتهی - ۱۳۹۶

۱۴۷ با توجه به بیت: «کیست حافظ تا نوشد باده بی‌آواز رود / عاشق مسکین چرا چندین تجمل بایش»، کدام کلمه «ایهام» دارد؟

۱	آواز	۲	باده	۳	تجمل	۴	رود

سخت - تالیفی منتهی - ۱۳۹۶

۱۴۸ در کدام بیت، آرایهٔ «ایهام» به کار رفته است؟

۱	پی لقمه چون سگ تملق مکن	۱	به فتراک دونان تعلق مکن
۲	تواضع کن آن را که دانشور است	۲	به دانش ز تو قدر او برتر است
۳	دم صبحگاهان چو گردان سپهر	۳	بر آفاق مگشای جز چشم مهر
۴	ز نادان که اسرار دان سخن	۴	نباشد بگردان عنان سخن

۱۴۹) در بیت « گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد / اکسیر عشق بر مسم افتاد زر شدم » کدام آرایه ادبی وجود ندارد؟

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ جناس ۲ ایهام تناسب ۳ تشبیه ۴ ایهام

۱۵۰) در بیت «می صبح و شکر خواب صبحدم تا چند به عذر نیم‌شبی کوش و گریه سحری» کدام آرایه ادبی وجود ندارد؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ حس آمیزی ۲ مراعات نظیر ۳ اغراق ۴ کنایه

۱۵۱) آرایه نوشته شده در مقابل کدام عبارت نادرست است؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ کلاه سروریت کج مباد بر سر حسن / که زیب بخت و سزاوار تخت و تاج‌سری (جناس)
 ۲ چون تویی نرگس باغ نظر ای چشم و چراغ / سر چرا بر من دلخسته گران می‌داری (کنایه)
 ۳ ای مگس حضرت سیمرغ نه جولانگه توست / عرض خود می‌بری و زحمت ما می‌داری (استعاره)
 ۴ اجرها باشدت ای خسرو شیرین دهنان / گر نگاهی سوی فرهاد دل افتاده کنی (ایهام)

لغت و املا

۱۵۲) «برنشستن» یعنی

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ کناره گرفتن ۲ دور شدن ۳ سود بردن ۴ سوار شدن

۱۵۳) «خطوه» یعنی

آسان - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ سرگردانی ۲ گام ۳ گناه ۴ نشان

قلمرو فکری

۱۵۴) عبارت: «آن چه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم.» با کدام بیت تناسب معنایی ندارد؟

سخت - سراسری - ۱۳۸۷

- ۱ درویش را که ملک قناعت مسلم است درویش نام دارد و سلطان عالم است
 ۲ گنج زر گر نبود کنج قناعت برجاست آن که آن داد به شاهان به گدایان این داد
 ۳ در قناعت که تو را دست‌رس است گر همه عزت نفس است بس است
 ۴ قناعت می‌کنم با درد چون درمان نمی‌بینم تحمّل می‌کنم با زخم چون مرهم نمی‌بینم

۱۵۵) کدام گزینه از مفهوم عبارت: «این صلت فخر است، پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است، حساب این نتوانم داد و نگویم که مرا سخت دربایست نیست اما چون به آن چه دارم و اندک است قانعم، وزر و وبال این، چه به کار آید؟» بر نمی‌آید؟

سخت - سراسری - ۱۳۸۳

- ۱ استرداد صله به دلیل خرسندی به کم از دنیاست.
 ۲ استرداد صله به علت عدم نیاز به آن
 ۳ قبول صله با سپاسگزاری از امیر و استرداد آن
 ۴ اظهار سرافرازی به قبول ظاهری صله و برگرداندنش به علت تردید در حلال بودنش

۱۵۶ «بونصر را بگوی که امروز دُرستم و در این سه روز، بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.» یعنی:

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ به خاطر بونصر شایع کن که تندرست هستم و در روزهای آینده به دیدارتان می‌آیم زیرا مرض و تب از بین رفت.
- ۲ به بونصر بگو که امروز حالم خوب است و در دو سه روز آینده اجازه ملاقات خواهم داد زیرا که بیماری و تب، کاملاً برطرف شد.
- ۳ به بونصر خبر بده که من تا امروز حالم خوب بوده و دو سه روز مشغول ملاقات با افراد بودم چون دیگر هیچ بیماری ندارم.
- ۴ به بونصر توضیح بده که اگر امروز حالم بهبود یابد تا دو سه روز دیگر رفع زحمت می‌کنم برای اینکه هیچ بهانه‌ای دیگر ندارم.

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۱۵۷ در کدام گزینه معنی نوشته شده، نادرست نیست؟

- ۱ به نشاط قلم درنهاد: به شادی قلم را زمین گذاشت.
- ۲ خیر خیر جواب می‌آوردم: بیهوده پاسخ می‌دادم
- ۳ در عهده این نشوم: این سرنوشت را نمی‌پذیرم
- ۴ جامه‌ها افگندند: بسترها را مهیا کردند.

۱۵۸ در عبارت زیر منظور از «مرد بزرگ» و «نماز پیشین» چیست؟

«و این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط، قلم در نهاد، تا نزدیک نماز پیشین از این مهمات فارغ شده بود و خیل‌تاشان و سوار را گسیل کرده.»

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ آغاجی خادم - نماز ظهر
- ۲ بونصر مشکان - نماز عصر
- ۳ بونصر مشکان - نماز ظهر
- ۴ امیر مسعود - نماز عصر

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۱۵۹ پیام اصلی درس «قاضی بست» را در کدام گزینه می‌یابید؟

- ۱ ز خارزار تعلق کشیده دامان باش
- ۲ چون ز جام بیخودی رطلی کشی
- ۳ خاطرت کی رقم فیض پذیرد هیئات
- ۴ قناعت می‌کنم با درد چون درمان نمی‌بینم
- به هر چه دل می‌کشدت از آن گریزان باش
- کم زنی از خویشتن لاف منی
- مگر از نقش پراکنده ورق ساده کنی
- تحمل می‌کنم با زخم چون مرهم نمی‌بینم

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۱۶۰ همه گزینه‌ها به جز با مفهوم عبارت زیر نزدیکی معنایی دارد.

«من هم از آن حساب و توقف و پرسش قیامت بترسم که وی می‌ترسد و آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است و کفایت است.»

- ۱ دلا همیشه مزن رای زلف دلبندان
- ۲ ما آبروی فقر و قناعت نمی‌بریم
- ۳ خوشا آن دم کز استغنائی مستی
- ۴ نهالی بود استغنا زمین گیر گران جانی
- چو تیره رای شدی کمی گشایدت کاری
- با پادشه بگو که روزی مقدر است
- فراغت باشد از شاه و وزیرم
- به اندک فرصتی سروی شد از طبع بلند من

۱۶۱) مفهوم عبارت زیر در کدام گزینه آمده است؟

«پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است. حساب این نتوانم داد و نگویم که مرا سخت دربايست
نیست، اما چون به آن چه دارم و اندک است قانعم وزر و وبال این به چه کار آید؟»
سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱) صورت زیبای ظاهر هیچ نیست ای برادر سیرت زیبا بیار
- ۲) گر مخیر بکنندم به قیامت که چه خواهی دوست ما را و همه نعمت فردوس سما را
- ۳) به پیر میکده گفتم که چیست راه نجات بخواست جام می و گفت راز پوشیدن
- ۴) نیرزد عسل جان من زخم نیش قناعت نکوتر به دوشاب خویش

۱۶۲) در عبارت «امیر شبگیر برنشست و تا چاشتگاه به صید مشغول بودند. از قضای آمده پس از نماز، امیر کشتی‌ها
بخواست...» امیر مسعود پس از چه نمازی کشتی‌ها را خواست؟
سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱) پیشین
- ۲) دوگانه
- ۳) دیگر
- ۴) شام

۱۶۳) مفهوم عبارت «آن چه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم.» در
کدام گزینه آمده است؟
سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱) تشنه‌چشمان را ز نعمت سیر کردن مشکل است دشت اگر دریا شود، ریگ روان سیراب نیست
- ۲) هشدار که در سایه دیوار قناعت خوابی است که در خواب پر و بال هما نیست
- ۳) دل آزاد من و گرد تعلق هیهات بارها سیل تهی‌دستی از این خانه گذشت
- ۴) ما آبروی فقر و قناعت نمی‌بریم با پادشه بگوی که روزی مقرّر است

۱۶۴) همه گزینه‌ها با یکدیگر قرابت معنایی دارند به جز گزینه
سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱) چون گهر قانعم به قطره خویش نیست اندیشه زیاده مرا
- ۲) نعمتی چون سیر چشمی نیست در خوان وجود بی‌نیاز از بحر دارد آب این گوهر، مرا
- ۳) هر که در قعر مذلت مانده است ناتوانی را قناعت خوانده است
- ۴) ای دل! ار خواهی که باشی در ره عزت سوار اسب همّت را به میدان قناعت تاز، تیز

۱۶۵) همه گزینه‌ها با یکدیگر قرابت معنایی دارند به جز گزینه
سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱) گرچه ز جهان جوی نداریم هم سر به جهان فرو نیاریم
- ۲) خوشا آن دم کز استغنائی مستی فراغت باشد از شاه و وزیرم
- ۳) گرچه وصالش نه به کوشش دهند آن قدر ای دل که توانی بکوش
- ۴) ما آبروی فقر و قناعت نمی‌بریم با پادشه بگوی که روزی مقدر است

۱۶۶) تعداد غلط‌های املائی کدام گزینه کم تر است؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱) پس از این عارضه من نامه‌ها به آقاجی می‌دادم و او کنار تاس‌های پر از یخ ایستاده بود.
- ۲) سدفه‌ای که می‌خواهیم حلال و بی‌شبهت باشد از این می‌دهیم و بونصر باقی روز اندیشمند بود.
- ۳) از قضا امیر کشتی‌ها بخواست هزاهز و غریو بر خواست و صور و شادی تیره شده بود.
- ۴) بولعلای طیب گفت که علت و طب تماماً زایل شده و از مهمات فارق و حق نعمت گذارده بود.

قلمرو فکری

۱۶۷) همهٔ بیت‌ها به جز بیت به عدم تقلید کورکورانه، توصیه می‌کند.

سخت - سراسری - ۱۳۸۵

- ۱) چند منقاد هر خسی باشی / جهد کن تا که خود کسی باشی
- ۲) هم ز خود جوی هر چه می‌جویی / که به غیر تو در جهان کس نیست
- ۳) خودپسندی مکن که اهل نظر / کم پرستند خودپرستان را
- ۴) پی تقلید رفتن از کوری است / در هر کس زدن ز بی‌نوری است

۱۶۸) کدام شاعر، در کدام کتابش در ضمن کدام داستان، «تقلید کورکورانه و خودباختگی» را در قالبی نمادین، به تصویر کشیده است؟

سخت - سراسری - ۱۳۸۳

- ۱) جامی - تحفة الاحرار - زاغ و کبک
- ۲) ناصر خسرو - دیوان - از ماست که بر ماست
- ۳) عطار - منطق الطیر - پروانهٔ بی‌پروا
- ۴) فخرالدین اسعد گرگانی - ویس و رامین - امید دیدار

قلمرو ادبی

۱۶۹) آرایه‌های بیت زیر، کدام است؟

سخت - سراسری - ۱۳۹۰

- «کلک حافظ شکرین میوه نباتی است بچین / که در این باغ نبینی ثمری بهتر از این»
- ۱) تشبیه، کنایه، مجاز، استعاره
 - ۲) مجاز، حس آمیزی، تشبیه، جناس
 - ۳) کنایه، مراعات‌التظیر، جناس، تشخیص
 - ۴) استعاره، مراعات‌التظیر، حس آمیزی، تشخیص

۱۷۰) در کدام بیت همهٔ آرایه‌های «استعاره، تضاد، جناس و مراعات‌التظیر» وجود دارد؟

سخت - سراسری - ۱۳۸۸

- ۱) من خود آن بخت ندارم که به تو پیوندم / تو خود آن لطف نداری که به من بازآیی
- ۲) می‌زد به شمشیر جفا می‌رفت و می‌گفت از قفا / سعدی بنالیدی ز ما مردان نناند از آلم
- ۳) خارا است و گل در بوستان هرچ او کند نیکوست آن / سهل است پیش دوستان از دوستان بردن ستم
- ۴) شمع من روز نیامد که شبم بفروزی؟ / جان من وقت نیامد که به تن، باز آیی؟

۱۷۱) در بیت زیر کدام آرایه‌ها وجود دارد؟

«ما دل از دنیای پوچ بی بقا برداشتیم یک قلم زین استخوان دل چون هما برداشتیم» سخت - سراسری - ۱۳۸۷

- ۱ تشبیه - استعاره - تشخیص - ایهام
 ۲ کنایه - تشبیه - استعاره - مراعات‌النظیر
 ۳ مراعات‌النظیر - کنایه - ایهام - تشبیه
 ۴ ایهام تناسب - حس‌آمیزی - استعاره - تشخیص

۱۷۲) در بیت زیر همه آرایه‌ها، به جز آرایه به کار رفته است. سخت - سراسری - ۱۳۸۶

«رفت آن تازه گل و ماند به دل خار غمش گل کجا جلوه گر و سرزنش خار کجاست»

- ۱ ایهام
 ۲ تشخیص
 ۳ تشبیه
 ۴ استعاره

۱۷۳) در کدام بیت آرایه‌های «کنایه، تناسب، تشبیه و تشخیص» به کار رفته است؟ سخت - سراسری - ۱۳۸۵

- ۱ صورت حال مرا سرو چمن می‌داند که کشیدن نتوان پای به گل رفته فروی
 ۲ ژاله بر لاله فرو می‌چکد از دامن ابر خیز و با لاله رخی ساحت گلزار بیوی
 ۳ تا نیفکنده سرت کوزه گر دهر به خاک رخت در پای خم انداز و می‌افکن به سبوی
 ۴ یا به تیغ کج او گردن تسلیم بنه یا ز خاک در او پای بکش دست بشوی

۱۷۴) در کدام بیت، هر سه آرایه «استعاره، تضاد و حس‌آمیزی» وجود دارد؟ متوسط - سراسری - ۱۳۸۳

- ۱ منم چون شاخ تشنه در بهاران تویی همچون هوای ابر و باران
 ۲ سخن که نیست در او استعاره نیست ملاحظت نمک ندارد شعری که استعاره ندارد
 ۳ گفتم ای سرو سهی بنشین که بنشیند بلا گفت بنشینم ولیکن نه بلا، بالاست این
 ۴ با من به سلام خشک ای دوست زبان تر کن تا از مژه هر ساعت لعل ترت افشانم

۱۷۵) در بیت: «بوی جان از لب خندان قدح می‌شنوم / بشنو ای خواجه اگر زان که مشامی داری»، همه آرایه‌های ادبی زیر به

جز آرایه به کار رفته است. متوسط - سراسری - ۱۳۸۳

- ۱ تشبیه
 ۲ تشخیص
 ۳ استعاره
 ۴ حس‌آمیزی

۱۷۶) در بیت: «سراسر همه دشت بریان شدند / بر آن چهر خندان، گریان شدند»، کدام صنعت و آرایه ادبی، وجود ندارد؟ سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ جناس
 ۲ مجاز
 ۳ تضاد
 ۴ تشبیه

۱۷۷) در عبارت: «از راه‌ها و بیراهه‌ها، جویبارهای کوچک و بزرگ صفوف مجاهدان، حرکت می‌کنند...»، کدام آرایه ادبی، به

کار رفته است؟ سخت - سراسری - ۱۳۷۸

- ۱ ایهام
 ۲ تشبیه
 ۳ کنایه
 ۴ مجاز

۱۷۸) «خرده مینا» در عبارت: «...گفتی که خرده مینا بر خاکش ریخته و عقد ثریا از تاکش آویخته»، دارای چه آرایه‌ای

است؟ متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱ استعاره
 ۲ جناس
 ۳ تمثیل
 ۴ تشبیه

۱۷۹ در عبارت: «چون خواجه احمد به وزارت منسوب شد گفت مگر ثواب باشد که بونصر مشکان که دارای ضیاء و عقار فراوانی است نیز اندر میان باشد تا حق نعمت گذارده آید و کار از سامان نیافتد.» چند غلط املائی و رسم الخطی وجود دارد؟

- ۱ دو ۲ سه ۳ چهار ۴ پنج
سخت - سراسری - ۱۳۸۵

۱۸۰ در متن: «از این اندیشه ناصواب در گذر و همت بر اکتساب ثواب مقصور گردان، چنان که غرض کشاورز در پراکندن تخم، دانه باشد که قوت اوست اما گاه که علف سطوران است، به تبع آن هم حاصل آید. زینهار تا در ساختن توشه آخرت تقصیر نکنی.»، املائی کدام کلمه نادرست است؟

- ۱ تبع ۲ ثواب ۳ ناصواب ۴ سطور
سخت - سراسری - ۱۳۸۹

۱۸۱ در کدام گزینه غلط املائی دیده نمی‌شود؟

- ۱ اگرچه خود را به دست غذای محتوم دادن و با داده ایزد ساختن، قضیه عقل و شرع است اما نباید به آن راضی شد.
۲ هر دو به افزونی قربت از دیگر خواص خدم و حشم مرتبه تقدّم یافته و مشیر و محرم اسرار مملکت گشتند.
۳ می‌باید به صرف اندیشه ژرف این کار نگه کنی و بی‌تعمّل قدم در راه این عزیمت نهدی که صواب در این است.
۴ غم خوردن سود ندارد تدبیری بیندیش که متضمن فراق و جمعیت خاطر و آسوده‌گی پیوسته باشد.

۱۸۲ در متن زیر چند غلط املائی وجود دارد؟

«قربت و مکانت او بر نزدیکان شیر گران آمد و شیر سمت نغز عهد بدان پیوست و در آن مهر و مودت که شاه را با او بود، نقصان فاحش پیدا آمد. روباه با خود گفت: دست روزگار غدار، رخسار جمال من بخراشید، اما چون نمک شاه چشیدم حق آن نهادن در مذهب مروّت ثواب بود.»

- ۱ سه ۲ چهار ۳ یک ۴ دو
سخت - تالیفی - ۱۳۹۶

۱۸۳ در کدام بیت غلط املائی وجود ندارد؟

- ۱ ای شرمزده غنچه مسطور از تو / حیران و خجل نرگس مخمور از تو
۲ کلک رحمت هر تحرک کز پی غفران کند / آیتی از مغفرت در شأن او مسطور باد
۳ میل من سوی وصال و قصد او سوی فراغ / ترک کام خود گرفتم تا برآید کام دوست
۴ نگنجد کرم‌های حق در قیاس / چه خدمت گذارد زبان سپاس؟

۱۸۴ کدام گزینه غلط املائی کم‌تری دارد؟

- ۱ دلم از پختن صودای وصال تو سوخت / تو من خوام طمع بین که چه سودا دارم
۲ ز درویشان عبادت کس نجوید / خرابی را امارت کس نجوید
۳ تو که پادشاه حسنی نظری به بنده گان کن / هذر از دعای درویش و کف نیازمندیش
۴ باز این چه رستخیز عظیم است کز زمین / بی‌نفخ سور خواسته تا عرش اعظم است

۱۸۵) املاي کدام واژه در متن زیر درست است؟

« پلنگ گفت: اگر مرا هزار جان باشد فدای یک ساعت رضا و فراق ملک دارم از حقوق نعمت‌های او یکی نگزارده باشم و من خود آن منزلت و محل کی دارم که خود را در معرض شکر آرم و ذکر عذر بر زبان رانم. و اکنون که بدین درجت رسید تعمل واجب است و من مصلحت ملک را فرو نگزارم.»

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱) تعمل ۲) فراق ۳) فرو نگزارم ۴) نگزارده باشم

۱۸۶) در عبارت زیر چند غلط املايي وجود دارد؟

«گفت: اگر مرا آرزوی مرید بسیار و تبع انبوه نبودی آن فرصت نیافتمی؛ پادشاه موفق آن است که کارهای او به ایشار ثواب نزدیک باشد پسندیده‌تر اخلاق ملوک رغبت نمودن است در محاسن صواب و عزیز گردانیدن خدمتکاران مرضی اثر، گاه مجرمان را ثواب کردار مخلصان ارزانی می‌دارند و گاه ناصحان را به عذاب زلت جانیان مواخذت می‌نمایند.»

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۱۸۷) در عبارت زیر چند غلط املايي وجود دارد؟

«وذر یک والی همین است. چون از ضرر دیگران در حوضه حمایت او باشیم اثر آن تضرر بر ما پدید نیاید، سلطان دل که ایالت ولایت در دست تصرف او نهاده‌اند در دولت‌خانه مراد خلوت جست.»

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۱۸۸) در دو عبارت زیر چند غلط املايي مشهود است؟

الف) «گاو سناها گفت و کمر به خدمت با توع و رغبت بست و او را محرم اصرار خود کرد.»
ب) «نه از غایت فراق غره باش و نه در زلت که روزگار در هر دو مکر و قدر نهفته است.»

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

- ۱) چهار ۲) پنج ۳) شش ۴) هفت

۱۸۹) معنای چند واژه نادرست است؟

(یوز: جانوری شکاری)، (ناو: قایقی کوچک)، (کراهیت: ناپسندی)، (گسیل کردن: سوار شدن)، (مخنقه: تاج)، (راغ: دامنه کوه)، (دغل: مگار)، (تیره رایبی: بداندیشی)، (نژند: خشم)، (خطوات: گام)

سخت - قلم چی - ۱۳۹۷

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

۱۹۰) در عبارت «امیر بر کران رود هیرمند رفت با خدم و حشم و ندیمان و مطربان: خیمه‌ها و شرع‌ها زده بودند، ناگاه آب نیرو کرده بود، آن‌گاه آگاه شدند که غرقه خواست شد. بانگ هزاهز و قریو برخواست، ایزد رحمت کرد پس از نمودن قدرت. و صور و شادی‌ای به آن بسیاری تیره شد.» چند غلط املايي وجود دارد؟

سخت - قلم چی - ۱۳۹۷

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

تاریخ ادبیات

۱۹۱) مؤلف کدام اثر نادرست است؟

آسان - قلم چی - ۱۳۹۷

- ۱) «تحفة الاحرار» از وحشی بافقی ۲) «بهارستان» از جامی
۳) «بوستان» از سعدی ۴) «تاریخ بیهقی» از ابوالفضل بیهقی

۱۹۲) اگر ابیات زیر را به ترتیب داشتن آرایه‌های «جناس، تشخیص، مجاز، متناقض‌نما» مرتب کنیم، گزینه درست کدام است؟

- الف) گر چنین از آه سرد آتش زند در بوستان عندلیبان را سمندر می کند فصل خزان
 ب) گرچه من خود ز عدم دل خوش و خندان زادم عشق آموخت به من شکل دگر خندیدن
 ج) با زمانی دیگر انداز ای که پندم می دهی کاین زمانم گوش بر چنگ است و دل در چنگ نیست
 د) دل عالمی بسوزی چو عذار برفروزی تو از این، چه سود داری که نمی کنی مدارا
- ۱) ب، الف، د، ج ۲) د، الف، ب، ج ۳) ج، الف، د، ب ۴) ج، ب، د، الف

۱۹۳) کدام گزینه با مفهوم عبارت زیر قرابت دارد؟

«این صلت فخر است. پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و نگویم مرا سخت در بایست نیست اما چون به آن چه دارم و اندک است قانعم وزر و وبال این به چه کار آید؟»

سخت- قلم چی- ۱۳۹۷

- ۱) با کمال احتیاج از خلق استغنا خوش است / با دهان تشنه مردن بر لب دریا خوش است
 ۲) به گاه فقر توانگر نمای همت باش / که گرچه هیچ نداری بزرگ دارندت
 ۳) عمری است پاس وضع قناعت وبال ماست / وارستگی هم از غم دنیا نرسته بود
 ۴) به دل خوردن قناعت کن اگر از اهل دنیایی / که مرغ این قفس جز دل ندارد دانه دیگر

متوسط- قلم چی- ۱۳۹۷

۱۹۴) پیام داستان «زاغ و کبک» با مفهوم کدام گزینه تناسب ندارد؟

- ۱) طبع دون از ره تقلید به نیکان نرسد پای اگر خواب کند چشم نگویند آن را
 ۲) اهل تقلید ندارند ثباتی در ذات صدق این واقعه از سایه خود کن تحقیق
 ۳) کام تقلید ز نعمت نبرد بهره ذوق غیر ریزش نبود بهره دندان صدف
 ۴) تقلید چون عصاست به دستت در این سفر وز فر ره عصات شود تیغ ذوالفقار

۱۹۵) کدام مفهوم از عبارت «بونصر را بگوی که زرهاست که پدر ما از غزو هندوستان آورده است و بتان زرین شکسته و گداخته و پاره کرده و حلال تر مال هاست و در هر سفری ما را از این بیارند تا صدقه‌ای که خواهیم کرد، حلال بی شبهت باشد، از این فرماییم.» دریافت می شود؟

سخت- قلم چی- ۱۳۹۷

- ۱) افتخار به فتوحات جنگی ایرانیان و تامین هزینه‌های سفر از مال حلال
 ۲) تاکید به غنائم جنگی سلطان محمود و سفرهای زیاد امیرمسعود
 ۳) اشاره به کشورگشایی سلطان محمود و بذل و بخشش فراوان سلطان مسعود
 ۴) بیان دیدگاه سلطان مسعود در مورد حلال بودن غنائم جنگی و افتخار به صدقه دادن از مال حلال

آسان - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۱۹۶ در کدام عبارت معنی واژه مشخص شده نادرست است؟

- ۱ و من به آغاجی خادم می‌دادم و خیرخیر جواب می‌آوردم. (سریع)
- ۲ بانگ و هزاهز و غریو خاست. امیر برخاست. (غوغا)
- ۳ تا نزدیک نماز پیشین، از این مهمّات فارغ شده بود. (نماز ظهر)
- ۴ و جامه‌ها افگندند و شرعی بر وی کشیدند. (لباس‌ها)

۱۹۷ چند واژه درست معنا شده است؟

نژند (خوار و زبون) - زَنخدان (گردن) - سرسام (هذیان) - زرِ پاره (قراضه زر) - شبگیر (پیش از صبح) - وَبال (گناه) - مخنقه (عقد) - راغ (کوهستان) - شوریده‌رنگ (رنگارنگ)

سخت - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

- ۱ چهار ۲ پنج ۳ شش ۴ هفت

سخت - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۱۹۸ معنی کلمه «مثال» در کدام بیت متفاوت است؟

- ۱ هست منسوخ چو تقویم کهن نزد خرد هر مثالی که بر او نیست ز نام تو نشان
- ۲ مثال عاشق و معشوق شمع و پروانه‌ست سر هلاک نداری مگرد پیرامون
- ۳ دنیا مثال بحر عمیق‌ست پر نهنگ آسوده عارفان که گرفتند ساحلی
- ۴ چو مشرق‌ست و چو مغرب مثال این دو جهان بدین قریب شود مرد، زان بعید شود

آسان - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۱۹۹ در کدام دو عبارت غلط املایی وجود دارد؟

- الف) تا خویشتن را ضیعتکی حلال خرد و ما حقّ این نعمت سلامتی که باز یافتیم، لختی گذارده باشیم.
 ب) بر من پوشیده است که آن غزوها بر طریق سنّت مصطفی هست یا نه.
 ج) مردان، بار را به نیروی همّت و بازوی حمیت کشند، نه به قوّت تن.
 د) پیراهن طوزی، مخنقه در گردن، عقدی همه کافور و بوالعلاّی طیبب آن جا زیر تخت نشسته دیدم.

آسان - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

- ۱ الف - ب ۲ ب - ج ۳ ج - د ۴ الف - د

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۰۰ در همه گزینه‌ها غلط املایی هست، به جز:

- ۱ صف زد هَشم بهار پیرامن گل ابر آمد و پُر کرد ز دُر دامن گل
- ۲ قَدَر ساز وجود دهر می‌ساخت که بر عرش تو شد اقبال مقرون
- ۳ و فرمود تا آن سلّت گران را بر پیل نهادند و به خانه علوی بردند.

۴ چون دوستی مؤکد گشت، بدانند موافقت هر دو جانب از قزوهای بانام و دوردست کردن و روان پادشاهان شاد کردن.

آسان - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۰۱ نقش دستوری واژگان مشخص شده در کدام عبارت درست است؟

- ۱ و من نُگت آن نامه‌ها پیش بردم و بشارتی بود. (مُسند)
- ۲ پس، رقعتهی نبشت به امیر و هر چه کرده بود، باز نمود. (نهاد)
- ۳ و در هر سفری ما را از این بیارند. (مفعول)
- ۴ یک کیسه به پدر باید داد و یک کیسه به پسر، تا خویشتن را ضیعتکی حلال خرنند. (مفعول)

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۰۲ در کدام بیت فعل به صورت مجهول آمده است؟

- ۱ کشته بیندم و قاتل شناسند که کیست؟ کاین خدنگ از نظر خلق نهن می آید
- ۲ نه او کشته آید به جنگ و نه من بر آساید از گفت و گوی انجمن
- ۳ به هر سو می‌روم بوی چراغ کشته می‌آید مگر روزی مزار کشتگان عشق بود اینجا
- ۴ کشته‌ای و خونشان در گردنت تا چه آید بر تو زین خون خوردنت

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۰۳ رابطه معنایی واژه‌های مشخص شده در کدام عبارت متفاوت است؟

- ۱ به شاگردان خویش و به مستحقان و درویشان ده.
- ۲ علّت و تب تمامی زایل شد.
- ۳ و سوری و شادی‌ای به آن بسیاری، تیره شد.
- ۴ آن‌گاه آگاه شدند که غرقه خواست شد. بانگ و هزاهز و غریو برخاست.

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۰۴ نوع «را» در کدام عبارت متفاوت است؟

- ۱ گفت: «بونصر را بگوی که امروز دُرستم.»
- ۲ تا خویشتن را ضیعتکی حلال خرنند.
- ۳ و امیر را یافتم آنجا بر زَبَرِ تخت نشسته.
- ۴ رقعتهی نبشت به امیر و مرا داد.

آسان - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۰۵ بیت زیر فاقد کدام آرایه ادبی است؟

- «یک عمر همچو غنچه در این بوستان سرا خون خورده‌ایم تا گره دل گشاده‌ایم»
- ۱ کنایه
 - ۲ تشبیه
 - ۳ جناس
 - ۴ استعاره

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۰۶ آرایه‌های درج شده روبه‌روی کدام بیت نادرست است؟

- ۱ صورت بی‌صورت بی‌حدّ غیب / ز آینه دل تافت بر موسی ز جیب (جناس - تشبیه)
- ۲ گریه شام و سحر شکر که ضایع نگشت / قطره باران ما گوهر یک‌دانه شد (تشبیه - استعاره)
- ۳ سحر دیدم درخت ارغوانی / کشیده سر به بام خسته‌جانی (کنایه - تشخیص)
- ۴ معیار دوستان دغل روز حاجت است / قرضی به رسم تجربه از دوستان طلب (مجاز - تشخیص)

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۰۷ در همه ابیات واژه «آب» مجاز است، به جز:

- ۱ در دیده به جای خواب، آب است مرا
 - ۲ عاقل به کنار آب تاره می جست
 - ۳ دهان خشک و غرقه شدن تن در آب
 - ۴ تفاوت کند هرگز آب زلال
- زیرا که به دیدنت شتاب است مرا
دیوانه پابرهنه از آب گذشت
از آن رنج و تابیدن آفتاب
گرش کوزه زرین بود یا سفال؟

سخت - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۰۸ کدام عبارت درباره ویژگی‌های نثر بیهقی نادرست است؟

- ۱ بیهقی در آن به شرح جزئیات حوادث نیز می پردازد.
- ۲ وجود کنایه‌های گوناگون، به این متن جلوه‌ای ادبی بخشیده است.
- ۳ کلمات عربی در آن به ندرت دیده می شود.
- ۴ ترتیب اجزای جمله در بسیاری از مواقع بهم می ریزد.

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۰۹ کدام بیت بر مفهوم زیر دلالت دارد؟
نظام جهان، نظام احسن و جهان مجموعه‌ای منظم است.»

- ۱ تواناست آخر خداوند روز
 - ۲ به تربیتی نهاده وضع عالم
 - ۳ در ناپسته احسان گشاده‌ست
 - ۴ خرد را گر نبخشد روشنایی
- که روزی رساند، تو چندین مسوز
که نی یک موی باشد بیش و نی کم
به هر کس آنچه می بایست داده‌ست
بماند تا ابد در تیره‌رایی

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۱۰ معنی کدام عبارت نادرست است؟

- ۱ من این نپذیرم و در عهده این نشوم: من این را نمی پذیرم و از عهده آن بر نمی آیم.
- ۲ و نگویم که مرا سخت در بایست نیست: و نمی گویم خیلی به آن احتیاج ندارم.
- ۳ تا خویشتن را ضیعتکی حلال خرد و فراخ تر بتوانند زیست: تا برای خود زمین زراعتی حلالی بخرند و راحت تر زندگی کنند.
- ۴ چنان که بار نتوانست داد و محبوب گشت از مردمان: طوری که نتوانست ملاقات حضوری داشته باشد و از دید مردم پنهان شد.

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۱۱ کدام عبارت نادرست است؟

- «ای سبحان الله! زری که سلطان محمود به غزو از بتخانه‌ها به شمشیر بیاورده باشد و بتان شکسته و پاره کرده و آن را امیرالمؤمنین می روا دارد ستدن، آن، قاضی همی نستاند؟!»
- ۱ عبارت مشخص شده برای بیان تعجب و شگفتی است.
 - ۲ منظور از امیرالمؤمنین، خلیفه بغداد است.
 - ۳ این گفت‌وگو در دوره سلطنت محمود صورت گرفته است.
 - ۴ مقصود از غزو در اینجا، جنگ با کفار هند است.

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۱۲ مفهوم مَثَل «آش نخورده و دهن سوخته» در کدام عبارت دیده می‌شود؟

- ۱ قیامت سخت نزدیک است، حساب این نتوانم داد. ۲ من این نپذیرم و در عهدهٔ این نشوم.
 ۳ زَر کسی دیگر بَرَد و شمار آن به قیامت مرا باید داد؟! ۴ حال خلیفه دیگر است که او خداوند ولایت است.

۲۱۳ بیت زیر با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

«خدا را بر آن بنده بخشایش است که خلق از وجودش در آسایش است»

- ۱ بگفتیم در باب احسان بسی
 ۲ تو هم بر دری هستی امیدوار
 ۳ هر آنکه بر درِ بخشایش خدای نشست
 ۴ با اهل ستم مجوش بهر احسان
 ولیکن نه شرط است با هر کسی
 پس امید بر درنشینان بر آر
 به عاقبت نرود ناامید از این درگاه
 وز یاری‌شان ستم به خلقی مرسان

۲۱۴ مفهوم عبارت زیر با کدام بیت تناسب معنایی کمتری دارد؟

سخت - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

«و من هم از آن حساب و توقف و پرسش قیامت بترسم که وی می‌ترسد.»

- ۱ حساب خود، نه کم گیر و نه افزون
 ۲ پیش از آن کن حساب خود که تو را
 ۳ خود حساب از پرسش روز حساب آسوده است
 ۴ هم امروز از پشت بارت بیفکن
 مَنه پای از گلیم خویش بیرون
 دیگری در حساب گیرد سخت
 نیست پروایی ز میزان مردم سنجیده را
 میفکن به فردا مر این داوری را

قلمرو فکری

سخت - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۱۵ پیام اصلی شعر «زاغ و کبک» به کدام ابیات نزدیک‌تر است؟

- ۱ گرچه چشمان تو جز در پی زیبایی نیست
 حاصل خیره در آینه شدن‌ها آیا
 دل بکن! آینه این قدر تماشایی نیست
 آینه روزی که بگیری به دست
 دو برابر شدن غصهٔ تنهایی نیست؟!
 خود شکن آن روز مشو خودپرست
 تا نکند در تو طمع روزگار
 خویشتن آرای مشو چون بهار
 از دل و دیده فروشوی خیال دگران
 همچو آینه مشو محو جمال دگران
 که پریدن نتوان با پر و بال دگران
 در جهان بال و پر خویش گشودن آموز
 شرط است که بر آینه زنگار نباشد
 دل آینهٔ صورت غیب است ولیکن
 تا شب نرود صبح پدیدار نباشد
 تا رنج تحمل نکنی گنج نبینی

لغت و املا

۲۱۶) معنای همهٔ واژگان در همهٔ گزینه‌ها به جز گزینهٔ درست آمده است. آسان- قلم چی- ۱۳۹۷

- ۱) مَلک: فرشته، مقرون: همراه
- ۲) لختی: اندکی، عقد: مخنقه
- ۳) مبشّر: نویددهنده، مرشد: ارشادشده
- ۴) کافی: دانای کار، مؤکّد: استوار

درس یکم: نیکی لغت و املا

۲۱۷) معنای واژگان در کدام گزینه صحیح آمده است؟ متوسط- قلم چی- ۱۳۹۷

الف) مطرب: نوازنده

ب) صنم: بُت

ج) شوریده‌رنگ: رنگارنگ

د) دوال: افسار

- ۱) الف، ب
- ۲) ج، ب
- ۳) ج، الف
- ۴) د، ب

درس دوم: قاضی بُست لغت و املا

۲۱۸) در کدام گزینه غلط املايي وجود دارد؟ سخت- قلم چی- ۱۳۹۷

۱)

به حکم تجارب روشن می‌گردد که عاقل را از حطام این دنیا به کفاف خرسند باید بود و بدان قدر که حاجات نفسانی فرو نماند.

۲) هر گاه حوادث به عاقل محیط شود باید که در پناه صواب دود و بر خطا اصرار ننماید و آن را ثبات عزم نام نکند.

۳)

سبب نزول آیت آن بود که عرب چون از حج و مناسک فارغ می‌شدند، هر کسی بر در کعبه می‌ایستادی و خصال نیکوی پدر خویش گفتی.

۴) مصالح اطراف و حوادث نواهی چگونه معلوم شود و بر احوال اعدا و عزم خصمان به چه تأویل وقوف یابد.

قلمرو زبانی

۲۱۹) در کدام گزینه فعل مجهول به کار رفته است؟ آسان- قلم چی- ۱۳۹۷

۱) به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید و تر و تباه شده بود.

۲) مثال داد تا هزارهزار درم به مستحقان دهند شکر این را و نبشته آمد.

۳) این چه رفت با بونصر بگفتم. سخت شاد شد.

۴) ایزد رحمت کرد پس از نمودن قدرت و سوری و شادی به آن بسیاری تیره شد.

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۷

۲۲۰ در کدام گزینه «نهاد» صحیح، مشخص شده است؟

- ۱ هم حرکاتش متناسب به هم
 - ۲ دید یکی عرصه به دامان کوه
 - ۳ به روز مرگ، چو تابوت من روان باشد
 - ۴ در خواب دوش، پیری در کوی عشق دیدم
- هم خطواتش متقارب به هم
عرض ده مخزن پنهان کوه
گمان مبر، که مرا درد این جهان باشد
با دست اشارتم کرد که عزم سوی ما کن

قلمرو فکری

سخت - قلم چی - ۱۳۹۷

۲۲۱ کاربرد معنایی واژه «محبوب» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱ سخت محبوب است حسن آینه دار شرم باش
 - ۲ دلبر مظلوم از خجلت بنسراید سخن
 - ۳ هر یکی زان به حاجتی منسوب
 - ۴ ز چشم من مجوش ای گریه هنگام وصال او
- از تو چشم بسته می خواهد تماشای پری
شاهد محبوب از حسرت بنگشاید زبان
لیک نامحرمان از آن محبوب
که محبوب است و می سازد هلاکم انفعال او

لغت و املا

آسان - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۲۲ در میان گروه کلمات زیر، املاي چند واژه نادرست است؟

- «خواجۀ عمید - نامۀ توغیعی - باغ و مرغزار - صلاح الدین زرکوب - قونیه و دمشق - سلب و جدا کردن - آماس و ورم - ذوق و قریحه - تبریک و تهنیت - سراچۀ ذهن - شوهر و غمگسار - سهل ممتنع بودن»
- ۱ یک ۲ دو ۳ سه ۴ چهار

قلمرو فکری

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۲۳ مفهوم عبارت زیر در همه ایات دیده می شود، به جز:

«و آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیستم.»

- ۱ گر چه نکوست رزق فراخ از قضا ولیک
 - ۲ همچو پاکان، گنج در کنج قناعت یافتن
 - ۳ هست زیر فلک گردنده
 - ۴ قانع به خیالی ز تو بودیم چو حافظ
- قانع شدن به رزق مقدر نکوتر است
مور قانع بودن و ملک سلیمان داشتن
قانع آزاده و طامع بنده
یا رب چه گداهمت و بیگانه نهادیم

لغت و املا

آسان - قلم چی - ۱۳۹۷

۲۲۴ در کدام گزینه غلط املائی می یابید؟

- ۱ مسرت و بذله گوئی، میثاق مؤگد، ضبط کردن
- ۲ خشم و مطربان، قوز کردن، قرامت زده
- ۳ نبشتن رقعہ، بزرگ و صعب، قونیہ و حلب
- ۴ ملامت و هیاهوی مردم، تدریس و وعظ، ضیعتک حلال

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۷

۲۲۵) در ابیات زیر، املاي کدام واژگان نادرست به کار رفته است؟

- الف) کس را سزای ذات تو مدحی نداد دست / گر بنده حق آن نگذارد بر او مگیر
 ب) ز خود گذشته ای ای قطره محال اندیش / شدن به بحر و گهر بر نخواستن ننگ است
 ج) سفله تبع است جهان بر کرمش تکیه مکن / ای جهان دیده ثبات قدم از سفله مجوی
 د) محمل جانان بیوس آن گه به زاری عرضه دار / کز فراق سوختم ای مهربان فریاد رس

- ۱) نگذارد، بر نخواستن، تبع ۲) نگذارد، بحر، فراق ۳) تبع، عرضه، محمل ۴) عرضه، محال اندیش، سفله

تاریخ ادبیات

۲۲۶) پدید آورنده آثار «بهارستان، روزها، نمونه‌های نثر فصیح فارسی معاصر، اسرارالتوحید» در کدام گزینه صحیح آمده

آسان - قلم چی - ۱۳۹۷

است؟

- ۱) جامی، محمد رضا شفیعی کدکنی، لطفعلی صورتگر، وحشی بافقی
 ۲) نظامی، محمد علی اسلامی ندوشن، بدیع الزمان فروزانفر، سنایی
 ۳) جامی، محمد علی اسلامی ندوشن، جلال متینی، محمد بن منور
 ۴) نظامی، جلال متینی، لطفعلی صورتگر، محمد بن منور

لغت و املا

آسان - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

۲۲۷) معنای واژه مشخص شده در کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) من طاقت قرب ندارم و تاب آن نیارم: تحمل
 ۲) کلاه را با لفاف کاغذی در گوشه اتاق گذاشته: پوشش
 ۳) هر چه کرده بود، باز نمود و مرا داد: گسترد
 ۴) دشمن، با بار خفتی بر دوش، وامانده ماندن و رفتن شده بود: پستی

۲۲۸) مترادف واژه‌های زیر به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

«مخنقه - رایت - شاب - راغ - شایق»

- الف) به دیدار تو هستم آرزومند
 ب) توانا بود هر که دانا بود
 ج) سری مباد که بر خط بندگی تو نیست
 د) گردی چو پاکباز فلک بندد
 ه) حاجت صحرا نبود آینه هست
 در آیم یا هم از در بازگردم
 ز دانش دل پیر برنا بود
 و گر بود به سرنیزه باد چون پرچم
 بر گردن تو عقد ثریا را
 گر نگارستان تماشا می کند

- ۱) ه - ج - د - ب - الف ۲) د - ب - ج - الف - ه ۳) ج - د - ب - الف - ه ۴) د - ج - ب - ه - الف

۲۲۹) املای پیشنهادی هر دو واژه در کدام بیت درست است؟

- ۱) رهی گرفته به پیش اندرون دراز و (مهیب - محیب) / همه زمینش سنگ و همه نباتش (خار - خوار)
- ۲) به اجابت دعا چو (مقرون - مغرون) گشت / هر چه زو (خواستند - خاستند) افزون گشت
- ۳) او چه داند (روضه - روزه) و طاعات عید و حج و (غزو - قزو) / عید او هر روز باشد، روزه او را در چه کار؟
- ۴) از بس که غرقه ام چو مگس در (هلاوتت - حلاوتت) / پروا نباشدم به نظر در (خسال - خصال) تو

قلمرو زبانی

۲۳۰) اگر بخواهیم نوشته زیر را به زبان تاریخ بیهقی مجهول کنیم، کدام عبارت درست است؟

«نزدیک نماز ظهر نامه‌ها را می‌نویسم.»

- ۱) نزدیک نماز پیشین نامه‌ها نبشته می‌آمد.
- ۲) نزدیک نماز پیشین نامه‌ها نبشته می‌شد.
- ۳) نزدیک نماز پیشین نامه‌ها نبشته می‌آید.
- ۴) نزدیک نماز پیشین نامه‌ها نبشته می‌گردید.

تاریخ ادبیات

۲۳۱) کدام عبارت نادرست است؟

- ۱) پدر مولانا «بهاء ولد» و پسر او «سلطان ولد» بود.
- ۲) «تذکره‌الاولیا» اثر عطار نیشابوری و «غزلیات شمس» اثر مولوی است.
- ۳) فریدون مشیری و فریدون توللی سروده‌هایی در قالب چهارپاره دارند.
- ۴) «فرهاد و شیرین» اثر نظامی گنجه‌ای و «بهارستان» اثر جامی است.

قلمرو ادبی

۲۳۲) مفهوم دوبیتی «مکن کاری که بر پا سنگت آید» / جهان با این فراخی تنگت آید / چو فردا نامه‌خوانان نامه

خوانند / تو را از نامه خواندن تنگت آید، با کدام گزینه تناسب دارد؟

- ۱) حدیث هول قیامت که گفت واعظ شهر کنایتی است که از روزگار هجران گفت
- ۲) آن روز پر عجایب وان محشر قیامت گشته است پیش حسنت مستغرق عجایب
- ۳) چه روزست و چه روزست چنین روز قیامت مگر نامه اعمال ز آفاق پریده‌ست
- ۴) حساب خود این جا کن، آسوده دل شو میفکن به روز جزا کار خود را

۲۳۳) در همه ابیات به جز بیت گزینه هر دو آرایه «کنایه و جناس» وجود دارد.

- ۱) زاغی از آن جا که فراغی گزید رخت خود از باغ به راغی کشید
- ۲) عاقبت از خامی خود سوخته رهروی کبک نیاموخته
- ۳) باز کشید از روش خویش پای در پی او کرد به تقلید جای
- ۴) بر قدم او قدمی می کشید وز قلم او رقمی می کشید

قلمرو فکری

۲۳۴ مفهوم عبارت «و می‌شنویم که قاضی بُست، بوالحسن بولانی و پسرش بوبکر سخت تنگ‌دستانند و از کس چیزی نستانند و اندک‌مایه ضیعتی دارند» با کدام بیت تناسب ندارد؟

سخت - قلم چی - ۱۳۹۷

- ۱ درویشی کن قصد در شاه مکن وز دامن فقر دست کوتاه مکن
- ۲ تنگ‌دستی مرگ را در کام شیرین می‌کند بید از بی‌حاصلی برخویشتن خنجر کشید
- ۳ قانع به قطره‌ای چند از بهر بی‌نیازی هم‌چون صدف نداریم پروای تنگ‌دستی
- ۴ چو صائب آن‌که به دولت‌سرای فقر رسید ز صاحبان کرم بی‌نیاز می‌گذرد

۲۳۵ بیت زیر، با کدام ابیات تناسب مفهومی دارد؟

سخت - قلم چی - ۱۳۹۷

عاقبت از خامی خود سوخته رهروی کبک نیاموخته»

- الف) مشک حیف است که با دوده شود همسر کبک زشت است که با زاغ شود همدم
- ب) روش کلک من از خامه‌ی ایشان مطلب که کلاغ ار چه بکوشد نشود کبک خرام
- ج) اُف بر آن سرزمین که طعنه زند زاغ دشتی به کبک کهساری
- د) طبع دون از ره تقلید به نیکان نرسد پای اگر خواب کند، چشم نخوانند آن را

- ۱ الف، ج ۲ د، ب ۳ ب، ج ۴ الف، د

لغت و املا

۲۳۶ معنای واژه‌های «ملول - شرع - زمرد - مُمدّ» به ترتیب، در کدام گزینه آمده است؟

آسان - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

- ۱ ناتوان - سایه‌بان - جواهری سرخ‌رنگ - یاری‌دهنده ۲ آزرده - سایه‌بان - جواهری سرخ‌رنگ - ادامه‌دهنده
- ۳ آزرده - خیمه - جواهری سبزرنگ - امتداددهنده ۴ سست - خیمه - جواهری سبزرنگ - مددکننده

۲۳۷ واژه‌ی مشخص شده در کدام بیت از نظر املائی درست است؟

متوسط - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

- ۱ دلش که مرغ قفس بود و از نوا مانده به شاخسار وصال تو برکشید سفیر
- ۲ در عشق تو شادی و غم هیچ نماند با وصل تو صور و ماتمم هیچ نماند
- ۳ چه سیل بود که از کوهسار حادثه ریخت که در فضای زمین گوشه‌ی فراغ نماند
- ۴ نفس را بر سر میدان ریاضت کشتیم چون درین معرکه از بهر قضا آمده‌ایم

قلمرو ادبی

۲۳۸ ابیات زیر را به ترتیب، کدام واژه‌ها کامل می‌کنند؟

آسان - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

- الف) از آن‌ها که خونین سفر کرده‌اند سفر خطر کرده‌اند
- ب) دی شیخ با چراغ همی گشت شهر کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست
- ج) بر قدم او قدمی می‌کشید وز قلم او می‌کشید
- ۱ بر مدار - دور - قلمی ۲ بر مدار - گرد - رقمی ۳ از برای - دور - رقمی ۴ از برای - گرد - قلمی

قلمرو فکری

۲۳۹ کدام گزینه درست معنی شده است؟

آسان - گزینه ۲ - ۱۳۹۷

- ۱ خروشید کای پایمردان دیو: فریاد زد ای مقاومت‌کنندگان در برابر زشتی
- ۲ تا شما در این آینه، نقش‌های بوقلمون ببینید: تا شما شکل پرندگان را در آن ببینید.
- ۳ و نبشته آمد و به توقیع، مؤکد گشت: و نامه آمد و با امضا تصویب شد.
- ۴ و تیمار آن را فراخور حکمت بداشته: و از آن مطابق تدبیر محافظت می‌کرد.

لغت و املا

۲۴۰ عبارت زیر چند غلط املائی دارد؟

آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

«روز پنج‌شنبه، امیر را طب گرفت: طب سوزان و سرسامی افتاد، چنان‌که بار نتوانست داد و مهجوب گشت از مردمان، مگر از اطبا و تنی چند از خدمتکارانِ مرد و زن، دل‌ها سخت متهیر شد تا حال چون شود.»

- ۱ دو ۲ چهار ۳ پنج ۴ سه

قلمرو زبانی

۲۴۱ در کدام بیت فعل «شد» با معنایی متفاوت به کار رفته است؟

آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ شاهد عهد شباب آمده بودش به خواب باز به پیرانه سر عاشق و دیوانه شد
- ۲ آتش رخسار گل خرمن بلبل سوخت چهره خندان شمع آفت پروانه شد
- ۳ زاهد خلوت‌نشین دوش به میخانه شد از سر پیمان برفت با سر پیمانه شد
- ۴ نرگس ساقی بخواند آیت افسونگری حلقه اوراد ما مجلس افسانه شد

۲۴۲ در کدام بیت تعداد واژگان وندی کم‌تر است؟

آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ زاغی از آن‌جا که فراغی گزید رخت خود از باغ به راغی کشید
- ۲ عاقبت از خامی خود سوخته رهروی کبک نیاموخته
- ۳ نادره کبکی به جمال تمام شاهد آن روضه فیروزه‌فام
- ۴ بر قدم او قدمی می‌کشید وز قلم او رقمی می‌کشید

۲۴۳ در کدام یک از گزینه‌های زیر فعل مجهول به کار نرفته است؟

سخت - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ دیده تو چون دلم را دیده شد شد دل نادیده غرق دیده شد
- ۲ ندانم تا ثنایت گفته آید وگر آید تو را پذیرفته آید
- ۳ به سمع رضا مشنو ایدای (آزار) کس وگر گفته آید به غورش برس
- ۴ بعد از آن گفتا که می‌آید خطاب کاین سخن چون گفته شد بشنو جواب

۲۴۴ در همهٔ گزینه‌ها به جز گزینهٔ واژهٔ «بار» معنای یکسانی دارد. متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ احتمال نیش کردن واجب است از بهر نوش حمل کوه بیستون بر یاد شیرین بار نیست
- ۲ در حریم پاک بازان بوریا را بار نیست فقر را با نقش‌بندان تعلق کار نیست
- ۳ نیست ره در محفلش مشتاق را کاین بارگاه بارگاه شه بود اینجا گدا را بار نیست
- ۴ با خیال روی او در پردهٔ شرم و حیا خلوتی دارم که بوی پیرهن را بار نیست

۲۴۵ معنی چند واژه در کمانک مقابل آن درست ذکر شده است؟ سخت - قلم چی - ۱۳۹۸

افگار (زخمی) / چاشتگاه (شب‌گیر) / خیرخیر (بیهوده) / ضیعت (روشن) / سرسام (هذیان) / فراخ (آسودگی) / محبوب (دستور) / ندیم (همنشین) / شرع (خیابان)

- ۱ دو ۲ سه ۳ چهار ۴ پنج

۲۴۶ در کدام گزینه غلط املائی می‌یابید؟ آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ خواجه عمید، اندک مایه حطام، صدقهٔ رعیت
- ۲ رقعت نوشتن، عقد کافوری، حشم و مطربان
- ۳ هزار مثقال زر پاره، آغاجی خادم، قرض دادن به دوستان دغل
- ۴ وذر و وبال، غزو سلطان محمود، هزارهز و غریو

۲۴۷ در کدام گزینه رابطهٔ معنایی «تناسب» بین واژگان وجود ندارد؟ متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ فرود سرای، تخت، پادشاه
- ۲ سرسام، تب، اطبا
- ۳ توقیع، رقعت، قلم
- ۴ مؤگد، مبشر، کراهیت

قلمرو زبانی

۲۴۸ کدام گزینه «نهاد» صحیح، مشخص شده است؟ آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ هم حرکاتش متناسب به هم هم خطواتش متقارب به هم
- ۲ دید یکی عرصه به دامان کوه عرضه‌ده مخزن پنهان کوه
- ۳ یکی روبهی دید بی‌دست و پای فروماند در لطف و صنع خدای
- ۴ کسی نیک بیند به هر دو سرای که نیکی رساند به خلق خدای

لغت و املا

۲۴۹ در میان گروه واژه‌های زیر کدام رابطهٔ معنایی از همه بیش‌تر است؟ متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

(سیر و پررنگ)، (تکواندو و ورزش)، (صعب و سهل)، (حاجت و قرض)، (تند و تلخ)، (ناو و رود)، (عقد و گردن)

- ۱ تضاد ۲ تناسب ۳ تضمن ۴ ترادف

قلمرو زبانی

۲۵۰ در چند بیت از اشعار زیر صفت مبهم در جایگاه وابسته پیشین قرار گرفته است؟

سخت - قلم چی - ۱۳۹۸

- الف) همه را دیده در اوصاف تو حیران ماندی
 ب) مرا کاری دگر در پیش راه است
 ج) در زلف مده راه دگر باد صبا را
 د) دگر مرغان، پر اندر پر، نواساز
- تا دگر عیب نگویند من حیران را
 که عالم بر دو چشم من سیاه است
 زین بیش ملرزان دل آسوده ما را
 غم دل بسته او را راه پرواز

- ۱) یک ۲) دو ۳) سه ۴) چهار

قلمرو ادبی

۲۵۱ واژه «شمشیر» در کدام گزینه مفهوم مجازی دارد؟

سخت - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱) در آن دیار که شمشیر تو برهنه شود
 ۲) در شرع به شمشیر تو شد سوخته بدعت
 ۳) هر که با یزدان و پیغمبر محارب شد، تنش
 ۴) پروانه غمش را هر دم به خون خلقی
- به خون بدکنشان خاک او شود معجون
 در ملک به فرمان تو شد کاسته بیداد
 خسته با شمشیر به یا بسته در زنجیر و بند
 شمشیر تیز یابی، فرمان تازه بینی

۲۵۲ آرایه‌های ذکر شده در کمانک روبه‌روی کدام بیت نادرست است؟

سخت - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱) به رحمت سر زلف تو واثقم ورنه
 ۲) به آن لب هر که بازد عشق از کشتن نیندیشد
 ۳) چون صدف هر کس که دندان بر سر دندان نهد
 ۴) یک دل آبادان نپندارم که ماند در جهان
- کشش چو نبود از آن سو، چه سود کوشیدن (جناس)
 مگس گر فکر این کردی با شکر بازی (تناقض)
 سینه‌اش بی گفت‌وگو گنجینه دریا شود (حسن تعلیل)
 زان خرابی‌ها که آن چشم خماری می‌کند (اغراق)

لغت و املا

۲۵۳ معنی واژه‌های «حمیت - قوت - حشم - همایون» به ترتیب کدام است؟

آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱) غیرت - غذا - مبارک - خدمتکاران
 ۲) بردباری - خوراک - خدمتکاران - نیک‌بخت
 ۳) غیرت - غذا - خدمتکاران - خجسته
 ۴) مردانگی - خجسته - خدمتکاران - رزق روزانه

۲۵۴ املاي چه تعداد از واژگان زیر نادرست است؟

آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

«توفیق رستگاری، دوستان دغل، خطوات متقارب، زاغ فراغ‌طلب، روزه فیروزه فام، مناسک حج، افغان و زاری، اخلاق سیرت»

- ۱) چهار ۲) سه ۳) دو ۴) یک

قلمرو فکری

۲۵۵ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ هر چه از دونان به منت خواستی
- ۲ گفت: چشم تنگ دنیا دوست را
- ۳ اگر کاری کنی مزدی ستانی
- ۴ تن به بیچارگی و گرسنگی
- در تن افزودی و از جان کاستی
- یا قناعت پر کند یا خاک گور
- چو بیکاری، یقین بی‌مزد مانی
- بنه و دست پیش سفله مدار

لغت و املا

۲۵۶ معنی واژه «محبوب» در کدام گزینه متفاوت است؟

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ به صورت از نظر ما اگرچه محبوب است
- ۲ بیرون سبب باشد اسرار و عجایبها
- ۳ شب‌نم محبوب از گلچین بود گستاخ‌تر
- ۴ چون فلک از توست روشن پس تو را محبوب چیست
- فلان ز گوشه‌نشینان خاک درگه ماست
- محبوب بود چشمی کو جمله سبب بیند
- در گلستانی که من چون حلقه بیرون درم
- چونک تن از توست زنده چون ز تن پنهان شدی

۲۵۷ معنی چند واژه درست است؟

«توفیق: سازگار گردانیدن / دونه‌مت: دارای طبع والا / توقع: واقع شدن / روضه: راضی شدن / شبگیر: نیمه شب / کران:

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

میانه دریا / مؤکد: استوار / وعظ: اندرزگو»

- ۱ دو
- ۲ سه
- ۳ چهار
- ۴ پنج

قلمرو ادبی

۲۵۸ آرایه مقابل کدام گزینه درست نیست؟

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ نیم ز خانه خرابی حباب‌وار غمین
- ۲ می‌تواند تا معطر ساخت مغز عالمی
- ۳ از آن سبب دل سوزن همیشه سوراخ است
- ۴ ز کوی یار بیار ای نسیم صبح، غباری
- که از دلم گرهی باز می‌کند سیلاب (تشبیه)
- مشک در ناف غزالان ختن باشد چرا (مجاز)
- که تاب دوری آهن‌ربا نمی‌آرد (تضاد)
- که بوی خون دل ریش از آن تراب شنیدم (حس آمیزی)

قلمرو فکری

۲۵۹ مفهوم کدام گزینه متفاوت است؟

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ مباش بسته تقلید و ظن که ممکن نیست
- ۲ سال‌ها به در میخانه نشینم به از آن
- ۳ آنان که به تقلید مجرّد گرویدند
- ۴ نداند قدر غم تا درنماند کس بدان «غالب»
- کز این طریق به منزل کسی رسد هیئات
- که از این گوشه‌نشینان مقلد باشم
- دورند ز حق، زان به حقیقت نرسیدند
- مسرت خیزد از تقلید پیران نوجوانان را

قلمرو زبانی

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۶۰ در همهٔ گزینه‌ها به جز گزینهٔ «نقش تبعی» به کار رفته است.

۱ در چشم پاک‌بین نبود رسم امتیاز	در آفتاب، سایهٔ شاه و گدا یکی است
۲ تو خود وصال دگر بودی ای نسیم وصال	خطا نگر که دل امید در وفای تو بست
۳ ساقی بیا و باده ده اکنون که فرصت است	مطرب بزن ترانه که فرصت غنیمت است
۴ از جفای تو من زار چو رفتم، رفتم	لطف کن که این بار چو رفتم، رفتم

لغت و املا

آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۶۱ در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

۱ جمع گشته سایهٔ الطاف با خورشید فصل	جمع اضداد از کمال عشق او گشته روا
۲ گویاترم ز بلبل اما ز رشک عام	مهر است بر دهانم و افغانم آرزوست
۳ وی ز شعر من و شعار تو فاش	سهل ناممتنع چو سحر مبین
۴ گزار کن چو صبا بر بنفشه زار و بیین	که از تطاول زلفت چه بی قرارانند

قلمرو زبانی

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۶۲ در کدام گزینه نقش تبعی وجود ندارد؟

۱ به کام دشمن و بیگانه رفت چندین روز	ز دوستان نشنیدم که آشنایی هست
۲ مکن به نامه سیاهی ملاحظت من مست	که آگه است که تقدیر بر سرش چه سرشت
۳ می خواستم که میرمش اندر قدم چو شمع	او خود گذر به ما چو نسیم سحر نکرد
۴ بیا که لعل و گهر در نثار مقدم تو	ز گنج خانهٔ دل می کشم به روزن چشم

آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۶۳ در کدام بیت نقش تبعی معطوف یافت می‌شود؟

۱ بیا و گونهٔ زردم ببین و نقش بخوان	که گر حدیث کنم قصه‌ای دراز آید
۲ خروشم از تف سینه است و ناله از سر درد	نه چون دگر سخنان کز سر مجاز آید
۳ من خود این سنگ به جان می طلبیدم همه عمر	کاین قفس بشکند و مرغ به پرواز آید
۴ ترش نباشم اگر صد جواب تلخ دهی	که از دهان تو شیرین و دلنواز آید

قلمرو فکری

۲۶۴ مفهوم بیت «کدام دانه فرورفت در زمین که نرُست / چرا به دانهٔ انسانیت این گمان باشد» با همهٔ ابیات تناسب دارد
به جز
متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۱	گر بنگری آن چنان که رای است	این مرگ نه مرگ، نقل جای است
۲	از خود آزادی، بر حق بنده می‌سازد تو را	پیش‌تر از مرگ مردن زنده می‌سازد تو را
۳	آزمودم مرگ من در زندگی است	چون رهم زین زندگی پایندگی است
۴	زنده شدند دوباره کشتگان دی	تا منکر قیامت بی‌اعتبار شد

۲۶۵ بیت «ما به فلک بوده‌ایم، یار ملک بوده‌ایم / باز همان‌جا رویم، جمله که آن شهر ماست» با همهٔ ابیات به جز گزینهٔ
قربابت معنایی دارد.
متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۱	آسمان کشتی ارباب هنر می‌شکند	تکیه آن به که بر این بحر معلق نکنیم
۲	چون باز سفید دست سلطانی تو	ویرانه چه می‌کنی تو چون کوف (جغد) آخر
۳	یک سر به پای همّت از این دامگاه دیو	چون مرغ بر پرید و مقر بر قمر کنید
۴	تو باز سدره نشینی فلک نشیمن توست	چرا چو جغد کنی آشیان به ویرانه

۲۶۶ عبارت «خاله‌ام با همهٔ تمکنی که داشت به زندگی درویشانه‌ای قناعت کرده بود، نه از بخل بلکه از آن جهت که به بیشتر از آن احتیاج نداشت.» با همهٔ ابیات به جز گزینهٔ تناسب مفهومی دارد.
سخت - قلم چی - ۱۳۹۸

۱	ز اکسیر قناعت خاک شکر می‌تواند شد	ز فیض سیرچشمی سنگ گوهر می‌تواند شد
۲	زان در نظر خلق عزیز است که گوهر	قانع شده از بحر به یک قطرهٔ آب است
۳	کرده‌ام صائب قناعت از وصالش با خیال	زان گل بی‌خار تسکین خارخارم می‌دهد
۴	از قناعت می‌رود بیرون ز سر سودای حرص	ره ندارد در دل خرسند، استسقای حرص

قلمرو زبانی

۲۶۷ در متن زیر کدام زمان برای فعل وجود ندارد؟
«فرزند صحرا که هیچ‌وقت با ساکنین شهر مکالمه نکرده بود، دست و پای خویش را گم کرد و در جواب سؤال «برای عید چه تهیه کرده‌ای؟» جواب داد: پدرم که دیروز از شهر آمده بود، یک جفت گیوه برایم خریده.»
آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ ماضی ساده ۲ ماضی بعید ۳ ماضی نقلی ۴ ماضی التزامی

۲۶۸ در کدام گزینه اولین کلمهٔ بیت دارای نقش نهادی است؟
آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

۱	حجاب جسم را از پیش جان بردار ای ساقی	مرا مگذار زیر این کهن دیوار ای ساقی
۲	برهنه روی می‌خواهم بینم دختر رز را	حجاب شیشه و پیمانان را بردار ای ساقی
۳	چراغ طور در فانوس مستوری نمی‌گنجد	برون آور مرا از پردهٔ پندار ای ساقی
۴	شراب آشتی انگیز مشرب را به دور آور	بده تسبیح را پیوند با زنار ای ساقی

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۶۹ در همهٔ گزینه‌ها به جز گزینه معنای همهٔ واژگان صحیح آمده است.

- ۱ (منسک: جای عبادت حاجی) ، (علت: بیماری) ، (غریو: بانگ)
- ۲ (فراخ: آسوده) ، (صلت: بخشش) ، (نماز پیشین: نماز صبح)
- ۳ (کران: کنار) ، (محجوب: مستور) ، (زر پاره: قراضهٔ زر)
- ۴ (مرثیه: مرده ستایی) ، (ادبار: پشت کردن) ، (مقرون: پیوسته)

قلمرو ادبی

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۷۰ در کدام بیت آرایهٔ مجاز دیده نمی‌شود؟

- ۱ از آتش فتنه کران شد چو خلیل
 - ۲ آن که در معرکه‌ها ملک به شمشیر ستد
 - ۳ هر کو شراب فرقت روزی چشیده باشد
 - ۴ دل کز طواف کعبهٔ کویت وقوف یافت
- وز آب خطر به ساحل آمد چو گلیم
و آن که بر منهزمان (= شکست خوردگان) راه به انعام گرفت
داند که سخت باشد قطع امیدواران
از شوق آن حریم ندارد سر حجاز

قلمرو فکری

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۷۱ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات قرابت ندارد؟

- ۱ تسلیم و رضا پیشه کن و شاد بزی
 - ۲ قضا به تلخی و شیرینی ای پسر رفته است
 - ۳ تو جانِ جانِ جهان و نام تو عشق است
 - ۴ به نام عیش بردیند ناف هستی ما
- چون نیک و بد قضا به تقدیر تو نیست
تو گر ترش بنشینی قضا چه غم دارد؟
هر آنک از تو پری یافت بر علو گردد
به روز عید بزدایم ما ز مادر عیش

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۷۲ ابیات همهٔ گزینه‌ها به استثنای بیت گزینه با عبارت «بنابراین خاله‌ام با همهٔ تمکّنی که داشت، به زندگی درویشانه‌ای قناعت کرده بود.» تناسب دارد.

- ۱ کاو رها کرد آن چنان ملکی شگرف
 - ۲ بزرگانی که سر فقر دیدند
 - ۳ کنارش را حراج هفت اقلیم
 - ۴ ترک کرد او ملک هفت اقلیم را
- برگزید آن فقر بس باریک حرف
به ملک نقد، درویشی خریدند
میانش خشتی از زر خشتی از سیم
می زند بر دلق سوزن چون گدا

آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۷۳ در کدام یک از عبارات‌های زیر غلط املائی وجود ندارد؟

- ۱ آقاجی خادم را گفت: «کیسه‌ها را بیاور!» و مرا گفت: «بستان، در هر کیسه هزار مثقال زر پاره است.»
- ۲ بسیار دعا کرد و گفت: «این سلّت فخر است.» پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است.
- ۳ چون یاران مولانا به آزار شمس برخاستند، شمس، ناگذیر دل از قونیه برکند و عزم کرد دیگر بدان شهر پُر غوغا باز نیاید.
- ۴ پس از درگذشت بهاءالدین، جلال‌الدین محمد به اصرار مریدان و شاگردان پدر، مجالس درس و وعظ را برعهده گرفت.

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۷۴ کاربرد واژه «محبوب» در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- ۱ نرگس که سرافکننده به پیش، آفت دل‌هاست کی دل برد آن دیده که محبوب نباشد
- ۲ بر سر خوان وصالش دل‌محبوب مرا تنگ‌دستی است که یارای سؤالش نبود
- ۳ حسن او پیداست ما محبوب هستی خودیم شد حجاب روی جانان پرده پندار ما
- ۴ گاهی نظر تو با من محبوب می‌کنی گم می‌کنی نگاه ولی خوب می‌کنی

قلمرو زبانی

سخت - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۷۵ در کدام بیت، فعل مجهول به کار رفته است؟

- ۱ آواز خسته تو گر خسته شود خسته شویم آواز تو چون نای شکر خا بادا
- ۲ همه کار دشوارش آسان شود ورا دشمن و دوست یکسان شود
- ۳ چنان نورش درون دیده آمد که از نورش رخ جان دیده آمد
- ۴ چو بنشیند شاه این سخن خیره گشت سیه گشت چشم و دلش تیره گشت

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۷۶ در همه گزینه‌ها به جز گزینه دو نوع نقش تبعی به کار رفته است.

- ۱ کلک تو و شمشیر ملک هر دو به تأثیر این ناظم دولت بود آن ناصر ایمان
- ۲ ما رند خرابیم و تویی میر خرابات ما اهل خطاییم و خطاپوش تویی تو
- ۳ او رُخ نمی‌نمود، به زاری بدیدمش من خود برای جان و دل خود بلا شدم
- ۴ در وفای خود و بدعهدی من گر چه رقیب خورد سوگند به جان تو غلط بود غلط

قلمرو فکری

سخت - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۷۷ کدام بیت مفهوم «قناعت» را می‌رساند؟

- ۱ غم دنیای دنیا چند خوری باده بخور حیف باشد دل دانا که مشوّش باشد
- ۲ خلعت دنیا زیاد از خویشتن در دسر است آن چه می‌آید زیاد از آستین، چین می‌شود
- ۳ تو را هر گوهر گوید مشو قانع به حسن من که از شمع ضمیر است آن که نوری در جبین دارم
- ۴ گدای کوی تو از هشت خلد مستغنی است اسیر عشق تو از هر دو عالم آزاد است

لغت و املا

۲۷۸ در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ این تهمت حقیرتر از آن است که چون او بنده‌ای امانت خود را بدان معیوب گرداند یا حرص آن، خرد او را مهجوب گرداند.
- ۲ و از حقوق پاشاهان بر خدمت کاران گزارد حق نعمت و تقریر ابواب مناصحت است و نیز پرهیز از مخالفت.
- ۳ هیچ چیز در موازنه دوستان مخلص نیاید که در ایام راحت معاشرت خوب از ایشان متوقع باشد، در ایام محنت مظاهرهت به صدق.
- ۴ چون مجمع به عوام و خواص آراسته گشت، زیرک زبان فصاحت و ابروی صباحت بگشاد و همگی را به لطایف چاکرنوازی و غرایب دلجویی بنواخت.

۲۷۹ در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

سخت - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ خواست طوفانی هم از خاک شهیدان ز آستانت وه چگونه حُسد آن خون‌ها که هر دم می‌کنی
- ۲ به راه خیر به یک خطوه افتدت صد مکث به شرت این همه بی‌صبری و عجولی چیست
- ۳ ز سور شاه خبر داد باغ را مه مهر ز شاخسار هوا زر فشاند بر صحرا
- ۴ بی گلستان تو در دست به جز خاری نیست به ز گفتار تو بی شائبه گفتاری نیست

قلمرو فکری

۲۸۰ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ در عهد من ز دهر مجو خوش دلی که هست در شیشه زمانه وجودم جهان غم
- ۲ نظامی نیست دنیا را دلا از عهد او بگسل منه بر کار دنیا دل که دنیا بی ثبات آمد
- ۳ مجو درستی عهد از جهان سست نهاد که این عجوزه عروس هزار داماد است
- ۴ دل در جهان مبند و به مستی سؤال کن از فیض جام و قصه جمشید کامگار

لغت و املا

۲۸۱ کدام عبارت فاقد غلط املایی است؟

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

- ۱ آن ابر است که عالمیان را از جمال چهره من مهجوب گرداند.
- ۲ به واسطه این جثه قوی آن صید حلال از دست من بیرون شد.
- ۳ وقتی در کشتی خواست نشستن، دو رکعت نماز بگذارد.
- ۴ در خورد و بزرگ اعمال، بی مشاورت من درنگ کردن، جایز نشمرده است.

قلمرو زبانی

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۸۲ کدام بیت فاقد «نقش تبعی» است؟

- ۱ بنده حلقه به گوش ار نوازی برود
 - ۲ تا خود نوشته باز نشویی به اشک شوق
 - ۳ تو خود ای شب جدایی چه شبی بدین درازی
 - ۴ قبیله‌ها همه عاشق شوند با تو ولی
- لطف کن لطف که بیگانه شود حلقه به گوش
گو تا سواد دیده مداد آورد تو را
بگذر که جان سعدی بگداخت از نهیبت
قبیله‌ای است که مجنون شوند لیلا را

لغت و املا

آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۸۳ معنی واژه «مثال» در کدام گزینه متفاوت آمده است؟

- ۱ بخندید پرویز و دادش مثال
 - ۲ زهی بر کار و ساکن تو به ظاهر
 - ۳ در آکنده ز شادی‌ها درون چاکران خود
 - ۴ مثال چرخ و خاک بارگاهش
- که گردد مضاعف بر او آن نوال (=بخشش)
مثال مرهمی در کار کردن
مثال دانه‌های دُرّ که باشد در انار ای دل
حدیث تشنه و آب زلال

قلمرو زبانی

آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۸۴ فعل «شد»، در کدام گزینه غیراسنادی است؟

- ۱ ای دل نگفتمت که عنان نظر بتاب
 - ۲ صوفی مجلس که دی جام و قدح می شکست
 - ۳ کرشمه تو شرابی به عاشقان پیمود
 - ۴ ز راه میکده یاران عنان بگردانید
- اکنونت افکند که ز دستت لگام شد
باز به یک جرعه می عاقل و فرزانه شد
که علم بی خبر افتاد و عقل بی حس شد
چرا که حافظ از این راه رفت و مفلس شد

قلمرو فکری

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۸۵ بیت زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

- «بگیر ای جوان، دست درویش پیر
نه خود را بیفکن که دستم بگیر»
- ۱ هر که او را یار باشد یار باش
 - ۲ تا توانی با جماعت یار باش
 - ۳ تو خاطر نگه‌دار درویش باش
 - ۴ تو بر تخت سلطانی خویش باش
- هر که یارش نیست زو بیزار باش
رونق هنگامه احرار باش
نه در بند آسایش خویش باش
به اخلاق پاکیزه درویش باش

لغت و املا

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۸۶ معنای واژه «محبوب» در کدام گزینه متفاوت است؟

- ۱ هر جند که محجوبی چون فاخته صد عاشق در زیر قبا پنهان ای سرو چمن داری
- ۲ محجوب را ز صحبت جانان چه فایده پوشیده چشم را ز گلستان چه فایده؟
- ۳ به دست طفل محجوبی سپردم غنچه دل را که دست از آستین هرگز نیارد از حیا بیرون
- ۴ حُسن محجوبی که هست از کعبه و دیرش نقاب عاشقان چون شعله می بینند عریانش ز سنگ

قلمرو زبانی

آسان - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۸۷ اجزای جمله اول مصراع اول در کدام گزینه آمده است؟

«من اگر کامروا گشتم و خوشدل، چه عجب؟ مستحق بودم و این ها به زکاتم دادند»

- ۱ نهاد + مفعول + فعل
- ۲ نهاد + متمم + فعل
- ۳ نهاد + مسند + فعل
- ۴ نهاد + مفعول + مسند + فعل

قلمرو فکری

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۸۸ مفهوم کدام گزینه با بقیه مغایرت دارد؟

- ۱ درویشم و گدا و برابر نمی کنم
- ۲ پشمین کلاه خویش به صد تاج خسروی
- ۳ شاهدان در جلوه و من شرمسار کیسه ام
- ۴ بار عشق و مفلسی صعب است می باید کشید
- ۵ قانعم با قطره آبی که دارم چون گهر
- ۶ چشم آب از قلزم و عمان نمی باشد مرا
- ۷ در زمین پاک خرسندی قناعت پیشگان
- ۸ خاک می لیسند و استغنا به شکر می کنند

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۸۹ مفهوم کدام بیت با سایر ابیات متفاوت است؟

- ۱ تسلیم و رضا پیشه کن و شاد بزی چون نیک و بد قضا به تقدیر تو نیست
- ۲ هر آن چه دوست پسندد خلاف آن نپسندم اگر بر آتش سوزان نشاندم، نخروشم
- ۳ گفتی رضای دوست میسر شود به سیم این هم خلاف معرفت و رای روشن است
- ۴ به صبر کوش و قضا را قبول کن به رضا رضا دهد به قضا هر که عاقل است و خبیر

لغت و املا

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۹۰ جاهای خالی متن زیر، با املاهای کدام گزینه درست است؟

«و هر که از شعاع عقل غریزی بهره مند شد و استماع سخن ناصحان را چون سایه چاه پایدار باشد، نه چون نور ماه در مُحاق و دست مریخ نصرتش صیقل کند و قلم عطارد منشور دولتش کند و ملک امروز به جمال عقل ملک آرای متجلی است.»

- ۱ ذوال - صلاح - طوقیع
- ۲ زوال - صلاح - توقیع
- ۳ ذوال - سلاح - توقیع
- ۴ زوال - صلاح - طوقیع

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۹۱) کدام دو بیت فاقد غلط املائی است؟

- الف) چون که بر آرم سجود باز رهم از وجود
ب) صغیر بلبل طبعم شنو وگرنه به باغ
ج) خصم کز رشک تو خون ها خورد بهر جبر آن
د) بیامد به درگاه سالار نو
- کعبه شفیعم شود چون که گذارم طواف
نوای قمری و بانگ هزار بسیار است
در قضا خونش غذای تیغ خون بار تو باد
بدیدندش از دور برخاست غو

- ۱) الف - ج ۲) الف - د ۳) ب - د ۴) ج - د

قلمرو زبانی

سخت - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۹۲) در کدام بیت، فعل «مجهول» به کار رفته است؟

- ۱) به آوردگه دست او خسته گشت
۲) چون ریشه سر کسی که سرگشته شود
۳) نزدیک دهن شکسته شد جام
۴) خوش آن که وصال تو میسر شده باشد
- به چشمش همی تیره شد روی دشت
به زان نبود که با سر رشته شود
پالوده که پخته بود شد خام
چشمم به جمال تو منور شده باشد

قلمرو فکری

متوسط - قلم چی - ۱۳۹۸

۲۹۳) مفهوم همهٔ ابیات یکسان است، به جز

- ۱) در دل آزاده‌ام گرد تعلق فرش نیست
۲) گل ناچیده، بویی ناکشیده زین چمن رفتم
۳) مکن تکیه بر ملک دنیا و پشت
۴) جهان بر آب نهادست و زندگی بر باد
- سیل از ویرانهٔ من شرمساری می برد
به تلخی رفتم اینک در میان این سخن رفتم
که بسیار کس چون تو پرورد و کشت
غلام همت آنم که دل بر او نهاد

تاریخ ادبیات

۲۹۴) کتاب اثر جامی تقلیدی از گلستان سعدی است.

متوسط - تالیفی متنا - ۱۳۹۲

قلمرو فکری

۲۹۵) در بیت زیر «خامی» و «سوخته» هر کدام برای بیان چه مفهومی به کار رفته‌اند؟

«عاقبت از خامی خود سوخته»
رهروی کبک نیاموخته»

متوسط - سوال های امتحانی - ۱۳۹۱

تاریخ ادبیات

۲۹۶) جامی کتاب «بهارستان» را به تقلید از کدام اثر نوشته است؟

متوسط - سوال های امتحانی - ۱۳۹۴

۲۹۷) در عبارات زیر واژه‌های مشخص شده را معنا کنید.

الف) روز دوشنبه [امیر مسعود] شبگیر برنشست و به کران رود هیرمند رفت.

ب) از قضای آمده پس از نماز، امیر کشتی‌ها بخواست و ناوی‌ده بیاوردند.

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۲۹۸) در عبارات زیر معنای واژه مشخص شده را بنویسید.

الف) پای راست افگار شد، چنان که یک دوال پوست و گوشت بگست.

ب) نامه نبشته آمد و به توقیع موگد گشت و مبشران برفتند.

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۲۹۹) در عبارات زیر واژه‌های مشخص شده را معنا کنید.

الف) اما ایزد رحمت کرد پس از نمودن قدرت و سوری و شادی‌ای به آن بسیاری تیره شد.

ب) و روز پنج شنبه امیر را تب گرفت؛ تب سوزان و سرسامی افتاد، چنان که بار نتوانست داد.

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۰۰) در عبارات زیر واژه‌های مشخص شده را معنا کنید.

«و از بسیاری نکت چیزی که در آن کراهیتی نبود می‌فرستاد فرود سرای، به دست من ومن به آغاجی می‌دادم و خیرخیر

جواب می‌آوردم. تا آن‌گاه که نامه‌ها رسید از پسران علی تگین و من نکت آن نامه‌ها پیش بردم و بشارتی بود.»

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۰۱) معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) یافتم خانه تاریک کرده و پرده‌های کتان آویخته و تر کرده و تاس‌های بزرگ و پُریخ بر زبَر آن

ب) این مرد بزرگ و دبیرکافی به نشاط قلم در نهاد تا نزدیک نماز پیشین ازین مهمات فارغ شده بود.

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۰۲) در عبارات زیر واژه‌های مشخص شده را معنا کنید.

الف) امیر آن جا بر زبر تخت نشسته دیدم، پیراهن توزی، مخنقه در گردن عقدی همه کافور

ب) و خیل‌تاشان و سوار را گسیل کرده پس رقعتهی نبشت به امر و هرچه کرده بود باز نمود.

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۰۳) هریک از کلمات ستون اول را به مترادف آن در ستون دوم وصل کنید.

الف) آوازه خوان

الف) تشویش

ب) زبون

ب) ستدن

پ) آشفستگی

پ) تباه

ت) حیران

ت) مطرب

ث) دریافت کردن

ث) متحیر

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۰۴) در عبارات زیر معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید.

الف) و آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است.

ب) برمن پوشیده است که آن غزوها بر طریق سنت مصطفی هست یا نه.

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۰۵) عبارات زیر را به نثر روان برگردانید.

الف) امیرمسعود به کران رود هیرمند رفت با بازان، یوزان، حشم و ندیمان و مطربان
ب) ناوی ده بیاورند یکی بزرگ‌تر از جهت نشست او، جامه‌ها افگندند.

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۰۶) عبارت زیر را به نثر روان برگردانید.

الف) ناگاه آن دیدند که چون آب نیرو کرده بود و کشتی پرشده، نشستن و دریدن گرفت.
ب) مثال داد تا هزار هزار درم به غزین و دو هزار هزار درم به دیگر ممالک به مستحقان و درویشان دهند.

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۰۷) عبارات زیر را معنا کنید.

الف) آن‌گاه آگاه شدند که غرقه خواست شد. بانگ و هزاهز و غریو خاست.
ب) نبشته آمد و به توقیع مؤکد گشت و مبشّران برفتند

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۰۸) عبارات زیر را معنا کنید.

الف) تا این عارضه اوفتاده بود، بونصر نُکت نامه‌های رسیده را، به خطّ خویش بیرون می‌آورد.
ب) این مرد بزرگ به نشاط قلم در نهاد و تا نزدیک نماز پیشین این مهّمات فارغ شده بود.

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۰۹) عبارات زیر را معنا کنید.

الف) بونصر را بگوی که امروز دُرُستم و در این دو سه روز بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.
ب) اما ایزد رحمت کرد پس از نمودن قدرت، و سوری و شادی‌ای به آن بسیاری تیره شد.

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۱۰) بیت زیر را معنا کنید.

دید یکی عرصه به دامان کوه
عرضه ده مخزن پنهان کوه

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۱۱) ابیات زیر را معنا کنید.

الف) نادره کبکی به جمال تمام
ب) باز کشید از روش خویش پای

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۱۲) ابیات زیر را معنا کنید.

الف) بر قدم او قدمی می‌کشید
ب) کرد فراموش ره و رفتار خویش

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

وز رقم او قلمی می‌کشید

ماند غرامت زده از کار خویش

۳۱۳) جملات معلوم زیر را به صورت مجهول درآورید.

الف) خیمه‌ها و شراع‌ها زده بودند

ب) امیر کشتی‌ها بخواست

ج) جامه‌ها افگندند

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۱۴) در جملات زیر فعل‌های معلوم را به صورت مجهول درآورید.

الف) امیر را بگرفتند و بر بودند و به کشتی دیگر رسانیدند

ب) امیر به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۱۵) با توجه به عبارت «دو هزار هزار درم به دیگر ممالک به مستحقان و درویشان دهند شکر این را، و نبشته آمد و به

توقیع مؤکد گشت و مبشران برفتند» به سوال پاسخ دهید.

الف) یک فعل معلوم بیابید و آن را به صورت مجهول درآورید.

ب) یک فعل مجهول بیابید و آن را معلوم کنید.

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۱۶) جملات معلوم زیر را به صورت مجهول درآورید.

الف) بونصر نامه‌های رسیده را به خط خویش نکت بیرون می‌آورد.

ب) و از بسیاری نکت، چیزی که در او کراهیتی نبود می‌فرستاد فرود سرای

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۱۷) فعل‌های عبارت زیر را به صورت مجهول درآورید.

«من به آغاجی خادم می‌دادم و خیرخیر جواب می‌آوردم و امیر را هیچ ندیدم»

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۱۸) هریک از عبارات «معلوم» زیر را به صورت «مجهول» درآورید.

الف) آغاجی نامه را بستند و پیش‌برد...

ب) ای بوالفضل تو را امیر می‌بخواند

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۱۹) در عبارات زیر فعل‌های «مجهول» را بیابید و آن را به فعل «معلوم» تبدیل کنید.

الف) چون نامه‌های گسیل کرده شود تو باز آی

ب) پیغامی است سوی بونصر در بابی تا داده آید.

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۲۰) شکل مجهول شده عبارات زیر را بنویسید.

الف) زرهاست که پدر ما از غزو هندوستان آورده است.

ب) ما حق نعمت تندرستی لختی گزارده باشیم

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۲۱) شکل مجهول شده عبارات زیر را بنویسید.

الف) پس از نماز کس فرستاد.

ب) قاضی بوالحسن و پسرش را بخواند.

ج) آن، قاضی همی نستاند

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۲۲) شکل مجهول عبارات زیر را وارد کنید.

الف) به هیچ حال این عهده قبول نکنم.

ب) ایشان را باز گردانید.

ج) زر را باز فرستاد

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۲۳) در بیت زیر افعال معلوم را بیابید و به صورت مجهول درآورید.

زاغی از آن جا که فراغی گزید رخت خود از باغ به راغی کشید

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۲۴) در مصراع اول بیت زیر فعل معلوم را بیابید و آن را «مجهول» کنید.

زاغ چو دید آن ره و رفتار را و آن روش و جنبش هموار را

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۲۵) در بیت زیر فعل های «معلوم» را بیابید و آنها را مجهول کنید.

بر قدم او قدمی می کشید وز قلم او رقمی می کشید

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۲۶) در بیت زیر فعل معلوم را بیابید و آن را مجهول کنید.

کرد فراموش ره و رفتار خویش ماند غرامت زده از کار خویش

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

تاریخ ادبیات

۳۲۷) بیت زیر سروده کدام شاعر پارسی گو است؟

حساب خود اینجا کن آسوده شو میفکن به روز جزا کار خود را

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

قلمرو فکری

۳۲۸) با توجه به عبارت زیر به سوالات مطرح شده پاسخ دهید؟

«بونصر گفت «لله درُّ کما؛ بزرگا که شما دو تنید» و بگریست و ایشان را بازگردانید و باقی روز اندیشه مند بود و از این یاد

می کرد.»

الف) مرجع «ایشان» چه کسانی هستند؟

ب) چرا بونصر مشکان «اندیشه مند» بود؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۲۹) با توجه به عبارت زیر به سؤالات پاسخ دهید:

«گفت: زندگانی خواجه عمید دراز باد علی‌ای‌حال من نیز فرزند این پدرم که این سخن گفت و علم از وی آموخته‌ام و اگر وی را یک روز دیده بودمی واجب کردی که در مدت عمر پیروی او کردمی و من هم از آن حساب و پرسش قیامت بترسم که وی می‌ترسد»

الف) نهاد فعل «گفت» در اول عبارت کیست؟

ب) گوینده این عبارت چه دلایلی را برای نپذیرفتن طلاهای اهدایی سلطان مسعود ذکر می‌کند؟

ج) منظور از «خواجه عمید» چه کسی است؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

قلمرو ادبی

۳۳۰) در عبارت زیر زمان افعال مشخص شده را بنویسید.

«واجب کردی که در مدت عمر پیروی کردمی پس چه جای آن است که سالها دیده‌ام و من هم از آن حساب و پرسش قیامت بترسم که وی می‌ترسد.»

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

قلمرو فکری

۳۳۱) با توجه به عبارت به سؤالات پاسخ دهید.

«بسیاری دعا کرد و گفت: این صلت فخر است پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست و قیامت سخت نزدیک است حساب این نتوانم داد و نگویم که مرا سخت دربايست نیست اما چون به آنچه دارم و اندک است، قانعم وزر و وبال این چه به کار آید؟»

الف) جمله «مرا به کار نیست» را معنا کنید.

ب) واژه‌های «وزر» و «وبال» را معنا کنید.

پ) عبارت «نگویم که مرا سخت در بايست نیست» را معنا کنید.

ت) قاضی بست چه دلایلی را برای رد نمودن طلاهای اهدایی امیر مسعود مطرح می‌کند؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۳۲) با توجه به متن به سؤالات زیر پاسخ دهید.

«بونصر گفت: ای سبحان‌الله! زری که سلطان محمود به غزو از بتخانه‌ها به شمشیر بیاورده باشد و بتان شکسته و پاره کرده و آن را امیرالمؤمنین می‌روا دارد ستن آن قاضی همی نستانند؟!»

الف) عبارت «سبحان‌الله» در چه مواردی به کار می‌رود؟

ب) منظور از «امیرالمؤمنین» چه کسی است؟

پ) واژه «می‌روا دارد ستن» را معنا کنید.

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۳۳) با توجه به عبارت به سوالات پاسخ دهید.

«گفت: زندگانی خداوند دراز باد؛ حال خلیفه دیگر است که او خداوند ولایت است و خواجه با امیر محمود به غزوها بوده است و من نبوده‌ام و بر من پوشیده است که آن غزوها بر طریق سنت مصطفی هست یا نه.»

الف) منظور از واژه‌های «خداوند» چه کسانی هستند؟

ب) منظور از «خواجه» چه کسی است؟

پ) دلیل قاضی بست برای نپذیرفتن طلای اهدایی امیر مسعود چیست؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۳۴) با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید.

«نزدیک آغاجی بردم و راه یافتم، تا سعادت دیدار همایون خداوند دگر باره یافتم و آن‌نامه را بخواند و دوات خواست و توقیع کرد و گفت «چون نامه‌ها گسیل کرده شود، تو باز آی که پیغامی است، سوی بونصر در بابی تا داده‌اید.»

الف) آیا بیهقی موفق به دیدار نمودن با امیر مسعود شد؟

ب) یک فعل مجهول بیابید

پ) خدمتکار مخصوص امیر مسعود کیست؟

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۳۵) با توجه به عبارت زیر سوالات پاسخ دهید.

«مرا چه افتاده است که زر کسی دیگر برد و شماره آن به قیامت مرا باید داد؟! به هیچ حال این عهده قبول نکنم.»

الف) معنای واژه «شماره» را بنویسید.

ب) عبارت «مرا چه افتاده است؟» را معنا کنید

پ) معنای واژه «عهده» را بنویسید.

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۳۶) مفهوم کلی عبارت زیر چیست؟

«این صلت فخر است پذیرفتم و باز دادم که مرا به کار نیست»

الف) پذیرفتن طلاها و نیازمندی

ب) مناعت طبع

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۳۷) در عبارت زیر دلیل پرهیز از قبول کردن طلا و عدم پذیرش پاداش چیست؟

«بر من پوشیده است که آن غزوها بر طریق سنت مصطفی هست یا نه. من این نپذیرم و در عهده این نشوم»

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۳۸) در عبارت زیر دلیل پرهیز از تنعم و عدم پذیرش پاداش چیست؟

«آن چه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت، حاجتمند نیستم.»

سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۳۹) راوی و زاویه دید داستان در حکایت «زاغ و کبک» کیست؟

الف) اول شخص

ب) سوم شخص (دانای کل)

متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

قلمرو ادبی

۳۴۰ در بیت زیر آرایه‌های «کنایه و جناس ناهمسان» را بیابید.
 باز کشید از روش خویش پای در پی او کرد به تقلید جای
 متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

قلمرو فکری

۳۴۱ با توجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید.
 در پیمایش القصه درین مرغزار رفت براین قاعده روزی سه چار

الف) مرجع ضمیر «ش» چیست؟
 ب) واژه «القصه» را معنا کنید.
 پ) منظور از «این قاعده» چیست؟
 متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

۳۴۲ پیام‌های اصلی درس «قاضی بست» چیست؟
 سخت - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

قلمرو ادبی

۳۴۳ در بیت «بر قدم او قدمی می کشید / وز قلم او رقمی می کشید» کدام از یک آرایه‌های زیر وجود ندارد؟
 الف) کنایه ب) مجاز پ) تضاد
 متوسط - تالیفی منتا - ۱۳۹۶

قلمرو زبانی

۳۴۴ کدام یک از گزینه‌های زیر، شکل معلوم فعل جمله «این ملک مسکونی تا ماه آینده فروخته می‌شود» است؟
 الف) خواهد فروخت ب) می‌فروخت پ) بفروشد ت) می‌فروشد
 متوسط - سوال های امتحانی - ۱۳۹۴

۳۴۵ کاربرد معنایی واژه محجوب، را در عبارت‌های زیر بررسی کنید.
 الف) محجوب گشت از مردان، مگر از اطبا و
 ب) مردی محجوب بود و دیده و دلش از گناه به دور.
 متوسط - تمرین های کتاب - ۱۷

۳۴۶ از متن درس قاضی بست، نمونه‌هایی از فعل مجهول بیابید و بنویسید.
 متوسط - تمرین های کتاب - ۱۷

قلمرو ادبی

۳۴۷ دو نمونه از ویژگی‌های نثر متن درس را بیابید.
 متوسط - تمرین های کتاب - ۱۸

۳۴۸ معنی و مفهوم عبارت‌های زیر را به نثر روان بنویسید.

«امیر از آن جهان آمده به خیمه فرود آمد و جامه بگردانید.»

متوسط - تمرین‌های کتاب - ۱۸

۳۴۹ گوینده عبارت زیر، از کدام فضیلت‌های اخلاقی برخوردار است؟

«آن چه دارم از حُطامِ دنیا حلال است و کفایت است و به هیچ زیادت حاجتمند نیست.»

متوسط - تمرین‌های کتاب - ۱۹

۳۵۰ درباره مناسبت مفهومی بیت زیر و متن درس قاضی بست توضیح دهید.

حساب خود اینجا کن، آسوده دل شو میفکن به روز جزا کار خود را
(صائب تبریزی)

متوسط - تمرین‌های کتاب - ۱۹

پاسخنامه تشریحی

۱) مخزن پنهان کوه استعاره از سبزه و گل است. ۱ ۲ ۳ ۴

۲) خطوه: گام و قدم، جمع آن ← خطوات ۱ ۲ ۳ ۴

۳) طوطی نماد تقلید است. حافظ در این بیت معتقد است که آنچه رفتار و حرکت و روش زندگی اوست تقلید به جایی است که از استاد ازل و باری تعالی انجام می دهند.

۴) در این گزینه سخنی از تقلید نابخردانه نیامده؛ بل از پروردن زشت گوهران و پیامد های ناگوار آن سخن رفته است.

۵) آثار منشور جامی: نقد النصوص - نفاتح الأنس - اشعه المعات - لویح و لوامع - بهارستان

آثار منظوم جامی: هفت اورنگ شامل هفت مثنوی: سلامان و اسال - سلسله الذهب - تحفه الاحرار - سبحة الابرار - یوسف و زلیخا - لیلی و مجنون - خردنامه اسکندری

نگارستان اثر معین الدین جوینی است نه جامی.

۶) بررسی سایر گزینه ها: ۱ ۲ ۳ ۴

گزینه ۲: رنگینی گفتار / گزینه ۳: شیرینی سخن / گزینه ۴: ندیدن بو.

۷) در «تلخ نشستن»، «نرم سخن گفتن» و «شنیدن تلخی» حس آمیزی را می توان دید.

۱ ۲ ۳ ۴ ۸

«هر روز به طبعی دیگر بودن»، «عدم ثبات رأی را می رساند. مفهوم سایر گزینه ها: گزینه ۱) همت عالی داشتن / گزینه ۲) ناسازگاری معشوق / گزینه ۳) عاشق عیب معشوق را نمی بیند.

۹) در گزینه های دیگر، به «صبح»، «باد صبا» و «هوا» شخصیت انسانی بخشیده شده است.

۱۰) تشبیه (مشبه: ت، مشبه به: شمع، ادات تشبیه: چون) / مراعات نظیر بین واژگان «شمع، موم و بسوزد» و واژگان «موم و سنگ» / «موم» و «سنگ» تضاد دارند.

۱۱) گلستان، در دو معنی پذیرفتنی است: ۱- اثر سعدی ۲- باغ گل

۱۲) در گزینه ۲ آمیختگی دو حس شنوایی و چشایی دیده می شود.

۱۳) محتوای شعر «زاغ و کبک» از کتاب «تحفه الحرار جامی، تقلید کور کورانه و خود باختگی» است.

۱۴) در گزینه های دیگر، «بوی: ۱- آرزو ۲- رایحه»، «گلستان: ۱- جایی که گل فراوان است ۲- کتاب سعدی» و «برآید: ۱- طلوع کند ۲- بتواند» ایهام دارند.

۱۵) اگر، معنا را بیازگردانی متن به نثر امروز بدانیم گزینه ی (۴) (از روش گذشته ی] خود دست برداشت) دقیق تر است.

۱۶) ایهام: بوی ← ۱- آرزو ۲- بو (رایحه)

۱۷) املای درست بقیه: غرقه خواست شد - غریو خاست - مخنقه

۱۸) راست آن است که اگر، معنا را بازگردانی متن به نثر امروز بدانیم - چنانچه در کتاب زبان فارسی ۳ از آن

سخن رفته است - گزینه ی «۴» (از روش گذشته ی] خود دست برداشت) دقیق تر است هر چند که در گزینه ی «۱» نیز

معنا و مفهوم مصرع نخست را به خوبی می‌توان دید.

۱۹) عرصه ی دامان کوه نشان دهنده مخزن پنهان کوه و گنجینه های پنهان آن است. ۱ ۲ ۳ ۴

۲۰) «راغ» یعنی «صحرا، بیابان». لیک در لغت‌نامه‌ی دهخدا، حرف ر، ص ۸۸، به معنی چمن‌زار، مرغزار، شکوفه زار و باغ و چمن هم آمده است بنابراین گزینه‌های دیگر هم درستند. لازم به توضیح است در کتاب فارسی یازدهم به معنی «دامنه کوه صحرا» آمده است از این رو گزینه ۳ ارجح است.

۲۱) عبدالرحمان جامی: قرن نهم ۱ ۲ ۳ ۴

آثار: هفت اورنگ، بهارستان، نجات الانس

۲۲) به شمشیر: با جنگ، شمشیر در معنای غیر لغوی خودش به کار رفته است؛ پس مجاز است. ۱ ۲ ۳ ۴

۲۳) «فریب آبی رنگ» حس آمیزی است، چون صفت آبی رنگ از حس بینایی برای فریب آمده معمولاً مربوط به حس شنوایی است. ۱ ۲ ۳ ۴

۲۴) حس آمیزی آوردن ویژگی، صفت و فعل مربوط به یک حس برای چیزی است که مربوط است به حس دیگر. ۱ ۲ ۳ ۴

آهنگ لطیف، صدای سبز و صدای شیرین حس آمیزی پدید آورده اند.

۲۵) ایهام ← به بوی موی تو: ۱ - با رایحه گیسوان تو ۲ - با یاد و امید تو ۱ ۲ ۳ ۴

۲۶) «حس آمیزی» آوردن فعل، صفت یا ویژگی مربوط به یک حس است برای چیزی که مربوط است به حس دیگر یا چیزی که اصلاً حسی نیست. «صدایی گرم» حس آمیزی شنوایی و لامسه است. «خوشمزگی رنگارنگ» حس آمیزی چشایی و بینایی است. «خنده ای تلخ» حس آمیزی بینایی و چشایی است.

۲۷) «زاغ و کبک» داستان کوتاهی است که در مثنوی تحفه‌الاحرار، یکی از هفت مثنوی هفت اورنگ آمده و بیانی نمادین دارد. ۱ ۲ ۳ ۴

۲۸) زاغ خواست راه رفتن کبک را تقلید کند، راه رفتن خودش را هم فراموش کرد؛ پس تقلید و خودباختگی نکوهش شده است. ۱ ۲ ۳ ۴

۲۹) «فراغ و راغ» و سایر واژه‌ها به شکل صحیح املائی نوشته شده‌اند و غلط املائی وجود ندارد. ۱ ۲ ۳ ۴

«زاغ، راغ و باغ» جناس ناقص‌اند. «راغ و فراغ» جناس ناقص افزایشی‌اند.

در بیت، به ترتیب «فراغ و آسایش» و «رخت کشیدن و مهاجرت» مطرح شده است.

۳۰) ۱ ۲ ۳ ۴

۳۱) شاهد: ۱ - گواه ۲ - زیباروی (در این جا معنای دوم مورد نظر است). ۱ ۲ ۳ ۴

۳۲) طباق نام دیگر تضاد است که در این بیت دیده نمی‌شود. ۱ ۲ ۳ ۴

واژه‌های «تیز» و «خوش» چند بار آمده‌اند، این امر «تکرار» نامیده می‌شود.

حروف «و» و نیز «چند بار» آمده است، که به این امر، «واج آرایی» و نغمه حروف می‌گویند.

تناسب: دو، گام، پرش، خرام

۳۳) در گزینه‌ی دیگر، تقلید کردن مطرح شده است؛ ولی در گزینه‌ی (۳) امتناع از انجام امری و دست کشیدن از آن مطرح شده است که نقطه‌ی مقابل تقلید شمرده می‌شود. ۱ ۲ ۳ ۴

۳۴) «موازنه» آن است که دو جمله یا دو مصراع، طوری تنظیم شوند که واژه‌های آنها دو به دو قرینه وزن دار و آهنگین باشند و رابطه کلمات از نوع سجع متوازن یا تلفیقی از انواع سجع باشد.

توجه: مقصور از «سجع متوازن» دو یا چند کلمه که تعداد بخش‌های آن‌ها یکسان باشد اما حروف پایانی اصلی آن‌ها متفاوت باشد مانند: محکوم و محزون

بر قدم او رقی می کشید

| | | | |

وز قلم او قلمی می کشید

۳۵) ۱ ۲ ۳ ۴ غر بز دگی، نوعی خودباختگی و تقلید است.

۳۶) ۱ ۲ ۳ ۴ اهمال: سستی کردن، اهمال: مهلت دادن و فرصت دادن / اهمال آن بی‌مزد و منت است: سستی در آن، بیهوده

است و بی‌نتیجه / اهمال این، دور از فتوت است: به تعویق انداختن این امر، جوانمردانه نیست.

۳۷) ۱ ۲ ۳ ۴ جامی شاعر و نویسنده‌ی قرن نهم است.

۳۸) ۱ ۲ ۳ ۴ ناله: مربوط به حسّ شنوایی است که برای آن فعل نقش بستن آمده است، که مربوط به حسّ بینایی می‌باشد.

۳۹) ۱ ۲ ۳ ۴ راغ = صحرا، بیابان، دامنه کوه

شاهد = محبوب

روضه = باغ، بوستان، گلستان

متقارب = همگرا

خامی = بی‌تجربگی

۴۰) ۱ ۲ ۳ ۴

۴۱) ۱ ۲ ۳ ۴

۴۲) ۱ ۲ ۳ ۴ ایهام‌های ارائه شده عبارت است از: گزینه ۱ برآید: ۱- طلوع کند ۲- امکان پذیر باشد.

گزینه ۳: در این عهد: ۱- در این زمانه ۲- در این پیمان.

گزینه ۴: گلستان: ۱- گلزار ۲- اثر منثور سعدی.

۴۳) ۱ ۲ ۳ ۴ «ریز و نوشتن» هر دو مربوط به حسّ بینایی هستند، پس هیچ‌گونه حسّ آمیزی رخ نداده است.

گزینه ۲) آمیختن دو حسّ چشایی و شنوایی

گزینه ۳) شیرین را در مورد بچه‌ها به کار برده که حسّ آمیزی است

گزینه ۴) آمیختن حس‌های چشایی و شنوایی است.

۴۴) ۱ ۲ ۳ ۴ «آواز سخت» آرایه حسّ آمیزی است.

۴۵) ۱ ۲ ۳ ۴ غرقه خواست شد / هزاهز و غریو خاست

۴۶) ۱ ۲ ۳ ۴ خطوات جمع خطوه به معنی قدم‌ها و گام‌ها است. نه «گام» و «قدم»

۴۷) ۱ ۲ ۳ ۴ معنی گزینه ۱) برجای پای او قدم می گذاشت و گویی از روی طرح او نقاشی می‌کرد

معنی گزینه ۲) کبک نادر و بسیار زیبایی زیبا روی آن باغ سبز رنگ شده بود

معنی گزینه ۴) در حالی که از راه رفتن خود ناخشنود و ناراضی بود شروع به تقلید نمودن از راه رفتن کبک نمود.

۴۸) ۱ ۲ ۳ ۴ این گزینه به نکوهش خودخواهی و خود پرستی اشاره دارد.

۴۹) ۱ ۲ ۳ ۴

۵۰) ۱ ۲ ۳ ۴

۵۱) ۱ ۲ ۳ ۴ «فریبی آبی رنگ» حسّ آمیزی دارد.

۵۲) ۱ ۲ ۳ ۴ «گرم بودن صدا» حسّ آمیزی دارد.

۵۳) ۱ ۲ ۳ ۴ گزینه ۱- برآید (۱- طلوع کند ۲- میسر شود) / گزینه ۳- عهد (۱- پیمان ۲- روزگار) / گزینه ۴- گلستان

(۱- گلزار ۲- روزگار)

۵۴ ۱ ۲ ۳ ۴ ایهام: ۱- گلستان سعدی ۲- باغ و سبزه زار

۵۵ ۱ ۲ ۳ ۴ عهد دوم: ۱- پیمان ۲- روزگار

۵۶ ۱ ۲ ۳ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی (۱): ایهام - مخفی ۱- پنهان ۲- تخلص شاعری به نام زیب النساء

گزینه‌ی (۲): مراعات‌النظیر: طواف، کعبه

گزینه‌ی (۴): اشاره به ساختمان کعبه توسط ابراهیم (ع)

۵۷ ۱ ۲ ۳ ۴ مخفی ایهام دارد ۱- پنهان ۲- تخلص شاعری به نام زیب‌النساء از زنان شاعر هند.

۵۸ ۱ ۲ ۳ ۴ بو: ۱- رایحه ۲- امید

۵۹ ۱ ۲ ۳ ۴ املائی درست واژه: حمیت، غیرت، مردانگی

۶۰ ۱ ۲ ۳ ۴ املائی درست: حمیت: تعصب، غیرت / صواب: درست، راست، مصلحت (ثواب، پاداش اخروی).

۶۱ ۱ ۲ ۳ ۴ مسطور (نوشته شده) ← مستور (پنهانی)

۶۲ ۱ ۲ ۳ ۴ واژه «مستور» به معنی «پوشیده و پنهان» در هر دو مورد در گزینه «۳» غلط نوشته شده است.

۶۳ ۱ ۲ ۳ ۴ واژگان مشتق: بیهقی / زیبایی / گویایی / بیهقی / نویسنده / سخنان / بهترین / آن‌ها

واژه‌ی مرکب: باریک‌بین

۶۴ ۱ ۲ ۳ ۴ در ابیات «الف، ب، ج» به نفی خودباختگی و تقلید کورکورانه اشاره شده است.

۶۵ ۱ ۲ ۳ ۴ سه گزینه در مورد مذمت تقلید و ضرر و زیان تقلید است، اما گزینه‌ی ۲ در مورد مقایسه‌ی محقق و مقلد

است.

۶۶ ۱ ۲ ۳ ۴ در صورت سؤال به تقلید کورکورانه اشاره شده که گزینه‌ی ۲ مفهوم مقابل آن به تقلید نکردن سفارش می

کند.

۶۷ ۱ ۲ ۳ ۴ معنای درست واژگان: خیر خیر: سریع / خطوات: گام‌ها، قدم‌ها / توقیع: امضا کردن فرمان، مهر کردن نامه و

فرمان / ندیم: همنشین، همدم

۶۸ ۱ ۲ ۳ ۴ معنای کامل واژه‌ها:

سراسم: ورم مغز، سردرد، سرگیجه و پریشانی، هذیان

شبگیر: سحرگاه، پیش از صبح

متقارب: همگرا، نزدیک شونده

همایون: مبارک، خجسته، نیک بخت

۶۹ ۱ ۲ ۳ ۴ شکل درست واژه‌ی املائی: فراغت: آسودگی و آسایش

۷۰ ۱ ۲ ۳ ۴ واژه «مستور»، معادل واژه‌های محجوب و پنهان است. معنی بیت: اگرچه تن از جان و جان از تن پنهان و

پوشیده نیست ولی توانایی دیدن جان به هیچ چشمی داده نشده است.

۷۱ ۱ ۲ ۳ ۴ واژگان درست ← دوال، لختی، صعّب، عقد

معنای درست واژگان: برنشستن: سوار شدن / چاشتگاه: نزدیک ظهر، هنگام چاشت / نماز پیشین: نماز ظهر / ناو: قایق کوچک که از

درخت میان تهی سازند

۷۲ ۱ ۲ ۳ ۴ شکل درست واژگان املائی: حلال بی شبهت، آغاجی خادم، دوات خواستن

۷۳ ۱ ۲ ۳ ۴

۷۴) شکل درست واژگان املائی: اندک مایه / گزارده باشیم (ادا کرده باشیم) ۱ ۲ ۳ ۴

۷۵) ۱ ۲ ۳ ۴

۷۶) معنای دقیق «وبال»: سختی، عذاب، گناه ۱ ۲ ۳ ۴

بررسی گزینه‌ها: وزر: بار سنگین؛ در این جا بار گناه / صعب: دشوار / سور: جشن

۷۷) «صلت» یعنی بخشش، عطا، جایزه ۱ ۲ ۳ ۴

۷۸) «ناو» یعنی قایق کوچکی که از درخت میان تهی سازند. ۱ ۲ ۳ ۴

۷۹) مهمّات: کارهای مهم و خطیر / یوز: جانور شکاری کوچکتر از پلنگ / نکت: نکته‌ها ۱ ۲ ۳ ۴

۸۰) صلت: بخشش (بخشایش: عفو و رحم کردن) ۱ ۲ ۳ ۴

۸۱) شکل درست واژه املائی: گذارد. ۱ ۲ ۳ ۴

* گذاردن یعنی قرار دادن

گذاردن یعنی ادا کردن، به جای آوردن

۸۲) شکل درست واژه املائی: غریب ۱ ۲ ۳ ۴

از راه رابطه معنایی، می توان به شکل درست واژه «غریب» در عبارت سؤال پی بُرد.

موش مردمان را هم‌خانه است... و باز اگرچه وحشی و غریب است ← تضاد
نزدیک دور

۸۳) شکل درست واژگان املائی: گزارد / خاست (بلند شدن) ۱ ۲ ۳ ۴

۸۴) شکل درست واژه املائی: فرو گذارند. ۱ ۲ ۳ ۴

۸۵) شکل درست واژگان املائی: تاس: کاسه و ظرف مسی / کشتی خواستن: کشتی طلبیدن ۱ ۲ ۳ ۴

۸۶) شکل درست واژه املائی: از قضای ۱ ۲ ۳ ۴

۸۷) شکل درست واژگان غلط در گزینه‌ها: ۱ ۲ ۳ ۴

گزینه ۱) غریب ← ^{معنی} گرچه می دانم که غریب و دور افتاده به جایی راه نمی بُرد.

گزینه ۲) قضا ← ^{معنی} دست قضا و قدر در دل را بیست.

گزینه ۳) مستور ← ^{معنی} وقتی مستم کرده‌ای مستور و پوشیده نشین.

۸۸) شکل درست واژه املائی: قرض: وام، دین ۱ ۲ ۳ ۴

۸۹) مخزن الاسرار منظومه‌ای از نظامی گنجوی شاعر قرن ششم است. ۱ ۲ ۳ ۴

کشف الاسرار اثر رشیدالدین میبدی به نثر است.

روضه الانوار از خواجوی کرمانی، شاعر و نویسنده قرن هشتم است.

۹۰) ۱ ۲ ۳ ۴

۹۱) واژه‌های مستحق و درویش از طرفی با یکدیگر رابطه معنایی «ترادف» دارند و از طرف دیگر با واژه توانگر ۱ ۲ ۳ ۴

«متضاد» هستند.

۹۲) واژه‌های خواب و بیدار رابطه معنایی تضاد دارند. ۱ ۲ ۳ ۴

۹۳) شکل درست واژه املائی: عمَل ۱ ۲ ۳ ۴

۹۴) واژه‌های «شراب، شاهد و چنگ» رابطه تناسب دارند. اما در سایر گزینه‌ها تضاد وجود دارد: ۱ ۲ ۳ ۴

۱) بی‌خبر و صاحب‌خبر / راهرو و راهبر ← متضاد هستند.

۲) فقیر و غنی / شقی و سعید ← متضاد هستند.

۳) فراق و وصل ← متضادند.

۹۵) ۱ ۲ ۳ ۴ واژه‌های «درد و درمان» و «زخم و مرهم» رابطه معنایی تضاد دارند.

۱) ابر، باد، ماه، خورشید فلک / نان، کف، نخوری ← تناسب دارند.

۲) تیر، کمان، شست ← تناسب دارند.

۳) ارغوان، سمن، شقایق، نرگس ← تناسب دارند.

۹۶) ۱ ۲ ۳ ۴ ۱) «پای کشیدن» کنایه از فراموش کردن و دوری کردن

۳) کل بیت کنایه از تقلید کردن

۴) «رخت کشیدن» کنایه از اقامت کردن

۹۷) ۱ ۲ ۳ ۴ گزینه ۱) قدم و قلم

گزینه ۲) زاغ و راغ / فراغ و راغ / باغ و راغ

گزینه ۳) پای و جای

۹۸) ۱ ۲ ۳ ۴ «سبحان الله»: پاک و منزّه است خدا (برای بیان شگفتی به کار می‌رود؛ معادل شگفتا)

۹۹) ۱ ۲ ۳ ۴ واژه‌های «رقعت» و «توقیع» با هم رابطه معنایی تناسب دارند. رقعت یعنی نامه.

توقیع به معنای امضای کردن فرمان و نامه است.

۱۰۰) ۱ ۲ ۳ ۴ شکل درست واژه املائی: خاست: بلند شد. (مراجعه شود به کتاب مخزن الاسرار نظامی - اشارات اساطیر -

مهدی ماحوزی صفحه ۹)

معنی بیت: سخن و گفتار شبیه وحی است که از کلام الهی برخاسته است.

۱۰۱) ۱ ۲ ۳ ۴ واژه‌های عقد و مخنقه به معنای «گردن‌بند، قلاده و گردن‌آویز» هستند.

۱۰۲) ۱ ۲ ۳ ۴ هزاهز: فتنه‌ای که مردم را به جنبش در آورد. / غریو: بانگ، غوغا، فریاد

۱۰۳) ۱ ۲ ۳ ۴ «ضیعتک» یعنی زمین زراعتی کوچک و جمع آن «ضیاع» است.

۱۰۴) ۱ ۲ ۳ ۴ واژه «مبشّران» جمع مبشّر است و باید جمع معنا شود ← نوید دهندگان، مژده رسانان

۱۰۵) ۱ ۲ ۳ ۴ آغاجی: خدمتکار مخصوص مسعود غزنوی پسر محمود غزنوی بود.

۱۰۶) ۱ ۲ ۳ ۴ وزر: بار سنگین، در این جا بار گناه

۱۰۷) ۱ ۲ ۳ ۴ معنای درست «ناو»: قایق کوچک که از درخت میان تهی سازند.

۱۰۸) ۱ ۲ ۳ ۴ «شبگیر»: یعنی سحرگاه و پیش از صبح است.

۱۰۹) ۱ ۲ ۳ ۴ واژه‌های «قلاده» و «مخنقه» رابطه معنایی مترادف دارند. اما سایر گزینه‌ها با یکدیگر رابطه معنایی «تناسب»

دارند.

۱: خیل‌تاشان: گروه نوکران و چاکران / حشم: خدمتکاران

۲: غزو: جنگ

۴: رقعه: نامه کوتاه / دبیر: نویسنده

۱۱۰) ۱ ۲ ۳ ۴ معنای صحیح همه واژه‌ها در گزینه ۱ دیده می‌شود.

معنای کامل واژه‌ها:

حطام: ریزه گیاه خشک، پاره و شکسته از چیزی خشک، مجازاً مال اندک دنیا

خیل‌تاش: گروه نوکران و چاکران

کوشک: قصر، کاخ متضادّ کوخ(خانه محقر)

محبوب: مستور، پنهان، پوشیده، در پرده

۱۱۱) ۱ ۲ ۳ ۴ معنای درست همه واژه‌ها در گزینه ۲ دیده می‌شود.

بررسی دقیق معنای واژه‌ها:

محققه: عقد، گردن‌بند، گردن‌آویز، قلاده

متقارب: همگرا، نزدیک شونده

غریو: بانگ، غوغا، فریاد

خطوات: قدم‌ها، گام‌ها، جمع خطوه

۱۱۲) ۱ ۲ ۳ ۴ معنای واژه «متقارب»: نزدیک شونده و همگرا

بررسی دقیق گزینه‌ها:

۱) غرامت زده: تاوان زده، کسی که غرامت کنند.

۲) عرضه ده: نشان دهنده، نشانگر

۴) مرغزار: سبزه‌زار، چراگاه، علفزار

۱۱۳) ۱ ۲ ۳ ۴ معنای دقیق واژه «فیروزه فام»: به رنگ فیروزه، فیروزه رنگ(آبی متمایل به سبز)

۱۱۴) ۱ ۲ ۳ ۴ در گزینه ۲ «دبیر(نویسنده) - رقعہ(نامه) - نبشت(نوشت) - توقع(امضا کردن) با یکدیگر متناسب هستند و

رابطه تناسب دارند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱ «کافور» و «سرسام» با یکدیگر تناسب دارند چون کافور ماده‌ای برای کاهش سر درد بوده است. ولی ارتباطی با «تاس»(ظرف مسی) و «حطام»(ریزه خشک گیاه) ندارند.

گزینه ۳ «باز» و «بوز» با هم متناسب‌اند ولی با «ندیم»(خدمتکار) و «دوال»(چرم و پوست و لایه) تناسب ندارند.

گزینه ۴ «توزی»(پارچه نازک که در شهر توز بافته می‌شد) و «کتان» با یکدیگر متناسب هستند و از طرفی «عقد»(گردن‌بند) و گردن با یکدیگر رابطه معنایی تناسب دارند.

۱۱۵) ۱ ۲ ۳ ۴ شکل درست واژه املایی «محبوب»: مستور، در پرده، پنهان

۱۱۶) ۱ ۲ ۳ ۴ شکل درست واژگان املایی: الف) بخواست(تقاضا کرد) / ج) خیرخیر(سریع)

واژه «خیره‌خیر» به معنی بیهوده است.

۱۱۷) ۱ ۲ ۳ ۴ در عبارت «روضه کرمش نکته بر جنان(بهشت) گیرد» از طریق رابطه معنایی بین واژه‌های «جنان» و «روضه»

(باغ)، به املای درست واژه پی می‌بریم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) فارغ: آسوده خاطر

گزینه ۳) غریو: بانگ، فریاد

گزینه ۴) خواستم: خواهش و استدعا کردم

۱۱۸) ۱ ۲ ۳ ۴ از طریق قرار گرفتن در جمله و هم نشینی با واژه «خسرو گیتی ستان» به املای درست واژه پی می‌بریم. در

بیت ۲ «شاه غازی» یعنی شاه غزو کننده و جنگجو بنابراین واژه «قاضی» به معنی «داور» اینجا بی‌ربط است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) فکر صواب: فکر درست

گزینه ۳) مُلک فراغت: سرزمین آسایش

گزینه ۴) ساقیا مگذار: ای ساقی اجازه نده

۱۱۹) ۱ ۲ ۳ ۴ در گزینه «۳» تنها یک غلط املائی وجود دارد ← حلال بی شبهت، اما سایر گزینه‌ها هر کدام دو غلط املائی دارند.

مسرت یعنی شادی و با واژه «سور» هم خانواده است.

غازی یعنی جنگجو و با واژه «غزو» هم خانواده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) سعب ← صعب / مغرون ← مقرون

گزینه ۲) فراق ← فراغ / گذاردن ← گزاردن (ادا کردن)

گزینه ۴) هشم ← حشم / مخنغه ← مخنقه

۱۲۰) ۱ ۲ ۳ ۴ در گزینه «۴» تنها یک غلط املائی یافت می‌شود. «روزه» ← روضه (باغ). اما سایر گزینه‌ها هر کدام دو غلط املائی دارند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱) مستهق ← مستحق / حتام ← حطام

گزینه ۲) وذر ← وزر / جامع ← جامه

گزینه ۳) ذایل ← زایل / مسقال ← مثقال

۱۲۱) ۱ ۲ ۳ ۴ در گزینه «۲» واژه «شمشیر» در معنای حقیقی خود به کار نرفته است. «شمشیر» در این جا مجاز از «جنگ» است.

* یادآوری در سال قبل خواندید که هرگاه واژه‌ای در معنای حقیقی خود به کار نرود مجاز است. مثال: الان زنگ ادبیات است. واژه «زنگ» در معنای حقیقی به کار نرفته است بلکه به معنای «کلاس» است. بنابراین مجاز است.

۱۲۲) ۱ ۲ ۳ ۴ تمامی آرایه‌ها در گزینه ۳ یافت می‌شوند.

جناس ناهمسان: زاغ، باغ، راغ / فراغ، راغ

کنایه: «رخت کشیدن» کنایه از سفر کردن، اقامت کردن

تشخیص: نسبت دادن سفر و اقامت به زاغ

واج آرایه: تکرار صامت / غ /

گزینه ۱) جناس ناهمسان: عرضه - عرصه

گزینه ۲) کنایه: ضرر و زیان دیدن / واج آرایه: تکرار صامت / خ /

گزینه ۴) کنایه: پای باز کشیدن: کناره گیری کردن / جناس ناهمسان: پای، جای

۱۲۳) ۱ ۲ ۳ ۴ ترتیب درست آرایه‌های تضاد، ایهام و مجاز در گزینه ۴ یافت می‌شود.

واج آرایه: تکرار صامت / خ /

ایهام ← الف ← شاهد ← ۱ - مشاهده کننده ← ۲ - زیبا روی

مجاز ← ج ← قلم ← تصویر، نوشته

۱۲۴) ۱ ۲ ۳ ۴ در عبارت سؤال «جمله هسته»، اولین جمله است ← کسانی که به عرصه مسابقات آمدند.

شکل مجهول شده آن ← آورده شدند.

* یادآوری: جملات مرکب بیش از یک فعل دارند. اجزای جملات مرکب عبارت‌اند از: ۱- جمله هسته (پایه)، ۲- جمله وابسته (پیرو) راه تشخیص جمله هسته: ابتدا جمله وابسته را پیدا می‌کنیم و آنچه باقی ماند جمله هسته است. جمله‌ای که در آغاز آن حرف ربط وابسته‌ساز بیاید جمله وابسته است. حروف ربط وابسته‌ساز: که، اگر و ...

کسانی به عرصه مسابقات آمدند که مدال خود را از سردمداران المپیک دریافت کرده بودند.

جمله هسته حرف ربط وابسته‌ساز جمله وابسته

۱۲۵) ۱ ۲ ۳ ۴ واژه‌های «راغ» و «صحرا» با یکدیگر رابطه معنایی ترادف دارند؛ یعنی دامنه کوه، صحرا

۱۲۶) ۱ ۲ ۳ ۴ شکل درست واژه املائی: گزارده شود.

* یادآوری: مصدر «گزاردن» به معنی به جا آوردن، ادا کردن، پرداختن و رساندن است و در عبارت «و تا حق گزارده شود.» به همین شکل صحیح است.

* در عبارات سوال واژه «ضیاع» به معنای ضایع و تباه شدن است.

۱۲۷) ۱ ۲ ۳ ۴ واژه «محبوب» در عبارت سؤال به معنی «مستور و پنهان» است و این معنی از طریق رابطه معنایی ترادف با

واژه‌های «در پرده» و «حجاب» حاصل می‌شود.

«اکنون روی در پرده و حجاب دارند و از دیدهای ظاهریین محبوب گشته»
ترادف ترادف

شکل درست

۱۲۸) ۱ ۲ ۳ ۴ فعل جمله در گزینه ۴ به صورت نادرست مجهول شد ← خرقة شستشو کرده شود.

همانطور که در درس ۲ خواندید. مراحل مجهول ساختن جمله معلوم:

الف) نهاد را حذف می‌کنیم.

ب) مفعول جمله معلوم را در جایگاه نهاد قرار می‌دهیم.

پ) فعل اصلی را به صورت بن ماضی + ه در می‌آوریم سپس از «شدن» فعل متناسب با آن را می‌سازیم.

۱۲۹) ۱ ۲ ۳ ۴ فعل‌هایی می‌توانند مجهول شوند که گذرا به مفعول باشند. در گزینه ۲ فعل «نشیند» به مفعول نیاز ندارد

بنابراین نمی‌تواند مجهول شود.

۱۳۰) ۱ ۲ ۳ ۴ ساختمان فعل مجهول از صفت مفعولی (بن ماضی + ه) + انواع فعل «شد» تشکیل شده است. در گزینه ۲ فعل

«ببریده شد» با ساختمان فعل مجهول مطابقت دارد.

۱۳۱) ۱ ۲ ۳ ۴ ساختمان مجهول از صفت مفعولی (بن ماضی + ه) + انواع فعل «شد» تشکیل می‌گردد. در گزینه «ا»

فعل‌های «افروخته شد» و «افراخته شد» با الگو و ساختمان فعل مجهول مطابقت دارند.

۱۳۲) ۱ ۲ ۳ ۴ ساختمان فعل مجهول از صفت مفعولی (بن ماضی + ه) + انواع فعل «شد» تشکیل می‌شود. در گزینه ۲

«صاحب دیده» صفت است و ریشه فعلی ندارد. بنابراین فعل «شد» اسنادی است و «صاحب دیده» مسند آن است.

بررسی گزینه‌های دیگر:

۱) بساط برچیده شد ← بساط را برچید

۳) عَلم خوابیده شد ← او عَلم را خواباند.

۴) مهره چون برچیده شد ← او مهره را برچید.

۱۳۳) ۱ ۲ ۳ ۴ فعل‌های مجهول در عبارت سؤال: ۱- گفته شود. ۲- شمرده (شود)

* فعل «شود» در آخر عبارت به قرینه «گفته شود» حذف شده است.

۱۳۴) ۱ ۲ ۳ ۴ شکل درست واژه املائی: «گزارد».

۱۳۵) ۱ ۲ ۳ ۴ گزینه ۱) آب مجاز از رودخانه هیرمند

گزینه ۲) دل‌ها مجاز از اطرافیان

گزینه ۳) لشکرگاه مجاز از لشکریان

۱۳۶) ۱ ۲ ۳ ۴ در گزینه ۲ «فعل کمکی شدن» در آخر می‌آید اما در سایر گزینه‌ها بین دو جز دیگر فعل مورد نظر قرار می‌گیرد.

شکل مجهول گزینه ۱) رنجانده شده‌اید.

شکل مجهول گزینه ۲) نوشته خواهد شد.

شکل مجهول گزینه ۳) خورده شده بودند.

شکل مجهول گزینه ۴) دیده شده باشم.

۱۳۷) ۱ ۲ ۳ ۴ در سایر گزینه‌ها زمان فعل با زمان فعل جمله صورت سؤال هماهنگ نیست. زمان فعل «می‌نامند» مضارع

اخباری‌ست، در حالی که زمان فعل در گزینه ۱ «ماضی ساده»، در گزینه ۲ «ماضی استمراری» و در گزینه ۴ «ماضی نقلی‌ست».

۱۳۸) ۱ ۲ ۳ ۴ فعل‌های مجهول در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) بار داده آید: بار داده شود.

گزینه ۲) گسیل کرده شود.

گزینه ۴) نامه نبشته آمد ← نامه نوشته شد.

۱۳۹) ۱ ۲ ۳ ۴ فعل «رفت» به مفعول نیاز ندارد به همین دلیل نمی‌تواند به صورت مجهول درآید.

۱۴۰) ۱ ۲ ۳ ۴ شکل درست فعل مجهول در این گزینه: سخن مدعیان شنیده می‌شود.

۱۴۱) ۱ ۲ ۳ ۴ الگوی فعل مجهول شامل صفت مفعولی (بن ماضی + ه) انواع فعل «شد» می‌باشد. در گزینه ۱ «زنده» صفت

مفعولی نیست. شد فعل اسنادی است و «زنده» مسند است.

افعال مجهول در سایر گزینه‌ها:

۲) کشته گردد ← کشته شود

۳) رمیده شد

۴) گشوده شد

۱۴۲) ۱ ۲ ۳ ۴ ابوالفضل بیهقی در ایام بیماری امیر مسعود نامه‌ها را از استاد خود بونصر مشکان می‌گرفت به واسطه آغاجی

خادم به دست امیر مسعود می‌رساند. و جواب نامه را نیز به واسطه آغاجی خادم از امیر مسعود می‌گرفت و به بونصر مشکان تحویل می‌داد.

۱۴۳) ۱ ۲ ۳ ۴ معادل گزینه ۱ در متن درس عبارت «من به آغاجی خادم می‌دادم و خیرخیر جواب می‌آوردم و امیر را هیچ

ندیدم».

ابوالفضل بیهقی در این ایام امیر مسعود را نمی‌دید. بنابراین گزینه‌های ۲ و ۳ نادرست است. چون بونصر مشکان نامه‌ها را خلاصه

می‌کرد و مطالب ناراحت کننده را نمی‌فرستاد.

گزینه ۴ نیز نادرست است. زیرا بونصر مشکان به دور مطالب ارزشمند نامه‌ها خط نمی‌کشید.

۱۴۴) ۱ ۲ ۳ ۴ شکل درست واژه املایی: فراغ: آسودگی و آسایش. از راه «قرار گرفتن در عبارت» می‌توان فهمید که املای

درست این واژه «فراغت» است نه «فراقت».

۱۴۵) ۱ ۲ ۳ ۴ بررسی ابهام در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲) «در نمی‌گیرد» ۱- اثر نمی‌گیرد ۲- شعله‌ور نمی‌شود.

گزینه ۳ «بو» ۱- رایحه ۲- آرزو

گزینه ۴ «پست» ۱- پایین ۲- حقیر

۱۴۶ (۱ ۲ ۳ ۴) واژه «بو» ایهام دارد ۱- رایحه، بو ۲- امید و آرزو

۱۴۷ (۱ ۲ ۳ ۴) واژه «رود» آرایه ایهام دارد ۱- رودخانه ۲- نوعی ساز موسیقی

۱۴۸ (۱ ۲ ۳ ۴) واژه «مهر» در بیت «۳» ایهام دارد ۱- عشق و محبت ۲- خورشید و شمس

۱۴۹ (۱ ۲ ۳ ۴) جناس همسان: زر و زرد / زرد و کرد

ایهام تناسب: «روی» ۱- صورت و چهره (قابل قبول است) ۲- فلز روی که با مس تناسب دارد.

تشبیه: اکسیر عشق: اضافه تشبیهی: تشبیه عشق به اکسیر

۱۵۰ (۱ ۲ ۳ ۴) حس آمیزی: شکر خواب (چشایی- بینایی)

مراعات: صبح، سحر

کنایه: مصراع اول کنایه از «تا کی در غفلت به سر می‌بری»؟

۱۵۱ (۱ ۲ ۳ ۴) در گزینه ۴ ایهام تناسب وجود دارد نه ایهام: «شیرین» ۱- مزه شیرین (قابل قبول است) ۲- خانم شیرین

که با خسرو و فرهاد تناسب دارد.

گزینه ۱ جناس: بخت و تخت

گزینه ۲ کنایه: سر گران داشتن

گزینه ۳ مگس: استعاره از فرد نالایق

۱۵۲ (۱ ۲ ۳ ۴) «برنشستن» یعنی سوار شدن. نظیر عبارت «روز پنج‌شنبه [امیر مسعود] شبگیر بر نشست».

۱۵۳ (۱ ۲ ۳ ۴) خطوت: گام و جمع آن خطوات است: گام‌ها، قدم‌ها، اقدام

۱۵۴ (۱ ۲ ۳ ۴) مفهوم بیت ۴: «راضی و خشنود بودن به درد در زمانی که درمانی نیست» اما مفهوم سایر گزینه‌ها به «قناعت

به مال کم دنیایی» اشاره دارد.

۱۵۵ (۱ ۲ ۳ ۴) قاضی بست در عبارت «نگویم که مرا سخت در بایست نیست» اشاره می‌کند که نیازمند است. به همین دلیل

گزینه ۲ نادرست است.

۱۵۶ (۱ ۲ ۳ ۴) معنی دقیق عبارت سؤال در گزینه ۲ وجود دارد.

دُرست: تندرست و سالم / بار: اجازه ملاقات / داده آید: داده شود / علت: بیماری / تمامی: همگی / زایل شد: برطرف شد.

۱۵۷ (۱ ۲ ۳ ۴) مفهوم درست گزینه‌ها:

گزینه ۱) به نشاط قلم در نهاد: به شادی شروع به نوشتن کرد.

گزینه ۲) خیر خیر جواب می‌آوردم: سریع جواب نامه‌ها را می‌آوردم.

گزینه ۳) در عهده این نشوم: مسئولیت این کار را قبول نمی‌کنم.

۱۵۸ (۱ ۲ ۳ ۴) اسامی نمازهای پنج‌گانه: ۱- دوگانه: نماز صبح ۲- نماز پیشین: نماز ظهر ۳- نماز دیگر: نماز عصر

۴- نماز شام: نماز مغرب ۵- نماز خفتن: نماز عشاء

۱۵۹ (۱ ۲ ۳ ۴) پیام اصلی داستان «قاضی بست»، «آزادگی و دل نبستن به تعلقات مادی» است و همین مضمون در گزینه ۱

یافت می‌شود.

۱۶۰ (۱ ۲ ۳ ۴) مفهوم گزینه ۱ «سفرارش به نرفتن به دنبال زیبارویان»

مفهوم مشترک عبارت سؤال و سایر ابیات «قناعت ورزیدن و بی‌نیازی» است.

۱۶۱) ۱ ۲ ۳ ۴ پیام بیت ۴: «رسیدن به خوشی‌ها ارزش چشیدن تلخی را ندارد پس بهتر است قانع باشم».

پیام عبارت سؤال نظیر مفهوم بیت ۳ است.

مفاهیم سایر گزینه‌ها:

(۱) معنی گرا و ژرف‌نگر بودن

(۲) بی‌توجهی به بهشت و نهایت توجه به یار

(۳) سفارش به رازداری

۱۶۲) ۱ ۲ ۳ ۴ اسامی نمازها: ۱- دوگانه: نماز صبح / ۲- پیشین: ظهر / ۳- دیگر: عصر / ۴- شام: مغرب / ۵- خفتن: عشا

۱۶۳) ۱ ۲ ۳ ۴ در صورت سؤال شاعر به «قناعت خود و عدم حرص و آز» اشاره می‌کند و همین مفهوم در گزینه ۴ یافت می‌شود.

۱۶۴) ۱ ۲ ۳ ۴ مفهوم گزینه ۳: هر که به خواری و زبونی دچار شده است ناتوانی خود را قناعت نام نهاده است.

مفهوم سایر گزینه‌ها و عبارت سؤال «ستایش قناعت کردن» است نه سرزنش آن.

۱۶۵) ۱ ۲ ۳ ۴ مفهوم گزینه ۳: «سفارش به تلاش کردن و گذر از سختی تا رسیدن به وصال یار» است.

مفهوم عبارت سؤال و سایر گزینه‌ها: سفارش بی‌نیازی، استغنا و قناعت است.

۱۶۶) ۱ ۲ ۳ ۴ گزینه ۱) یک غلط املائی: آقاجی ← آغاجی

بررسی غلط‌های املائی در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲) دو غلط: سدقه ← صدقه / اندیشمند ← اندیشه‌مند

گزینه ۳) دو غلط: برخواست ← برخاست / صور ← سور

گزینه ۴) غلط املائی دارد: بولعلا ← بوالعلا / طب ← تب / فارق ← فارغ / گذارده ← گزارده

۱۶۷) ۱ ۲ ۳ ۴ در این گزینه غرور و تکبر مورد سرزنش قرار گرفته است اما در سایر گزینه‌ها به «تقلید کورکورانه» سفارش شده است.

۱۶۸) ۱ ۲ ۳ ۴ نورالدین عبدالرحمن جامی شاعر قرن ۹ در مثنوی «تحفة‌الاحرار» با بیان داستان «زاغ و کبک» به سرزنش «تقلید کورکورانه» پرداخته است.

۱۶۹) ۱ ۲ ۳ ۴ تشبیه: کلک (قلم) حافظ به میوه نباتی مانند شده است.

کنایه: چیدن از کلک و قلم حافظ کنایه از بهره‌گیری از مفاهیم اشعار او

مجاز: «کلک» مجاز از شعر و سخن

استعاره: باغ استعاره از دنیا

۱۷۰) ۱ ۲ ۳ ۴ استعاره: شمع استعاره از یار و معشوق است.

تضاد: روز و شب

جناس ناهمسان: من و تن

مراعات نظیر: جان و تن / شمع و بفروری

۱۷۱) ۱ ۲ ۳ ۴ کنایه: «دل برداشتن» کنایه از عدم وابستگی

تشبیه: چون هما

استعاره: استخوان استعاره از دنیا

مراعات نظیر: هما و استخوان

* در اسطوره‌ها هما پرنده‌ایست شکاری و دارای جثه‌ای نسبتاً درشت و در زبان پهلوی نماد سعادت است.

۱۷۲) ۱ ۲ ۳ ۴ تشخیص و استعاره: سرزنش خار / تازه گل استعاره از معشوق است.

تشبیه: غم به خار تشبیه شده است (اضافه تشبیهی)

۱۷۳) ۱ ۲ ۳ ۴ کنایه: سر به خاک افکندن کنایه از کشتن و نابودی / رخت انداختن کنایه از اقامت کردن و سُکنی گزیدن

تناسب: سر و پا

تشبیه: دهر به کوزه گر تشبیه شده است.

تشخیص: اینکه دهر و روزگار کوزه‌گری کند.

۱۷۴) ۱ ۲ ۳ ۴ استعاره: لعل استعاره از اشک

تضاد: خشک و تر

حس آمیزی: سلام خشک (شنوایی و لامسه)

۱۷۵) ۱ ۲ ۳ ۴ حس آمیزی: اگر مشام داری بشنو (بویایی - شنوایی)

تشخیص و استعاره: لب خندان قَدَح (کاسه)

۱۷۶) ۱ ۲ ۳ ۴ جناس ناهمسان: بریان و گریان

مجاز: «دشت» مجاز از مردم دشت

تضاد: گریان و خندان

۱۷۷) ۱ ۲ ۳ ۴ صف‌های مجاهدان راه حق به جویبارهای بزرگ و کوچک مانند شده است.

۱۷۸) ۱ ۲ ۳ ۴ «خرده‌مینا» استعاره از چمن و سبزه است.

برای تشخیص این نوع استعاره باید بیت یا عبارت مورد نظر را معنا کنیم. اگر واژه‌ای در معنای حقیقی خود به کار نرفت و بین آن

واژه و معنایش رابطه تشبیه برقرار بود استعاره است. در عبارت سؤال چمن و سبزه به خُرده‌های شیشه تشبیه شده است.

۱۷۹) ۱ ۲ ۳ ۴ شکل درست واژگان املایی:

منصوب، صواب، ضیاع، گزارده آید.

* منصوب: گماشته / منسوب: نسبت داده شده

* صواب: درست / ثواب: اجر و مزد

* ضیاع: آب و زمین / ضیاء: نور و روشنایی

* گزارده آید: به جا آورده شود.

شکل درست واژگان رسم الخطی:

نیفتد

۱۸۰) ۱ ۲ ۳ ۴ شکل درست واژه املایی: ستور به معنای چهار پا (سطور به معنی سطرها)

۱۸۱) ۱ ۲ ۳ ۴ گزینه ۱) غزا ← قضا گزینه ۳) تعمل ← تأمل گزینه ۴) آسوده‌گی ← آسودگی

۱۸۲) ۱ ۲ ۳ ۴ شکل صحیح واژه املایی: نقض، صواب

۱۸۳) ۱ ۲ ۳ ۴ گزینه ۱) مسطور ← مستور گزینه ۳) فراغ ← فراق گزینه ۴) گذارد ← گزارد

۱۸۴) ۱ ۲ ۳ ۴ بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱) واژه صودا نادرست است و شکل درست آن سودا/ خوام ← خام ← دو غلط

گزینه ۲) واژه امارت نادرست است و شکل درست آن عمارت ← یک غلط

گزینه ۳) واژه بنده‌گان نادرست است و شکل درست آن بندگان/ هذر ← حذر ← دو غلط

اگزینة (۴) واژه‌های سور و خواسته نادرست است و شکل درست: صور- خاسته ← دو غلط

۱۸۵ ① ② ③ ④ **④** تعمل ← تأمل / فراق ← فراغ / فرونگزارم ← فرونگذارم

۱۸۶ ① ② ③ ④ **④** واژه «ثواب» در گروه اسمی «ایثار ثواب» صحیح نیست. شکل درست آن «صواب» است به معنی درست.

۱۸۷ ① ② ③ ④ **②** شکل صحیح واژه املائی: وذر ← وزر / حوزه به معنای ناحیه- جانب- طرف

۱۸۸ ① ② ③ ④ **④** شکل درست واژگان املائی: ثناها- طوع- اسرار- فراغ- ذلت- غدر

۱۸۹ ① ② ③ ④ **④** معنای کامل واژه‌ها:

گسیل کردن: روانه کردن، فرستادن

مخنقه: گردن بند، عقد، قلاده

نژد: اندوهگین، خوار و زبون

خطوات: جمع خطوه، قدم‌ها، گام‌ها

۱۹۰ ① ② ③ ④ **④** شکل درست واژه‌های املائی:

قربو ← غریو (بانگ و فریاد)

برخواست ← برخاست (بلند شد)

صور ← سور (جشن و شادی)

* واژه «صُور» جمع «صورت» است که در این جا از نظر املائی مناسب نیست.

۱۹۱ ① ② ③ ④ **④** نورالدین عبدالرحمن جامی شاعر قرن ۹، هفت مثنوی به نام هفت اورنگ سرود. هفت اورنگ عبارت‌اند از:

۱- سلسله‌الذهب ۲- سلمان و ابسال ۳- تحفة الاحرار ۴- سبحة‌الابرار ۵- یوسف و زلیخا ۶- لیلی و مجنون ۷- خردنامه اسکندری تحفة الاحرار، نخستین مثنوی تعلیمی جامی است که به سبک و سیاق مخزن الاسرار نظامی گنجوی سروده شده است. در این کتاب اشاره‌هایی به آفرینش، اسلام، نماز، زکات، حج، گوشه نشینی، عرفان، عشق و شاعری آمده است.

۱۹۲ ① ② ③ ④ **④** «ج»: جناس همسان: چنگ اول: نوعی ساز که سر آن خمیده است؛ چنگ دوم: دست

«ب»: تشخیص: عشق شکل دگر خندیدن را به من آموخت.

«د»: مجاز: عالم مجاز از مردم عالم

«الف»: متناقض‌نما: شعله‌ور شدن آتش از آه سرد

۱۹۳ ① ② ③ ④ **④** مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینة ۱: مناعت طبع و عزت نفس داشتن.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲) سفارش به بلند همتی هنگام تنگدستی و ثمرات خوب آن

گزینه ۳) اظهار ناخرسندی از قناعت کردن

گزینه ۴) در این دنیا فقط به دل توجه کن و از آن بهره ببر

۱۹۴ ① ② ③ ④ **④** بیت ۴ با نگاهی مثبت به تقلید می‌نگرد و آن را کارساز و راه برمی‌داند و از این رو با پیام محوری درس

«زاغ و کبک» تقابل معنایی دارد.

مفهوم بیت ۴: تقلید، راه برنده انسان به سوی مقصود و همچون ذوالفقار سبب چیرگی او بر مشکلات است.

اما سایر گزینه‌ها به درون داستان زاغ و کبک، یعنی تقلید کورکورانه و اثرات منفی آن می‌پردازند.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) تقلید مانع کمال انسان است.

گزینه ۲) بی ثبات بودن مقلدان.

گزینه ۳) بی بهرگی مقلدان از نعمت‌ها.

۱۹۵) ۱ ۲ ۳ ۴ به گمان سلطان مسعود آن مال حلال‌ترین مال‌ها است.

* دقت کنید گزینه ۲ نادرست است چون مقصود از سؤال کثرت و زیادی سفرهای سلطان مسعود نیست.

۱۹۶) ۱ ۲ ۳ ۴ واژه «جامه» در عبارت جامه‌ها افگندند به معنای «گسترده‌ی، بساط و فرش» است.

جامه‌ها افگندند: گسترده‌ی‌ها را گسترده کردند.

۱۹۷) ۱ ۲ ۳ ۴ از بین «نه» واژه سؤال معنای «سه» واژه نادرست است: زرخدان: چانه / راغ: دامنه کوه، صحرا / شوریده

رنگ: آشفته حال

۱۹۸) ۱ ۲ ۳ ۴ واژه «مثال» در گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ به معنای «مثل، مانند و نظیر» است. اما در گزینه ۱ به معنای «فرمان و

حکم» به کار رفته است.

معنی بیت ۱: هر «دستوری» که بر آن نام و نشان تو وجود ندارد نزد خردمندان مانند تقویم و سال‌شمار کهنه، منسوخ و از بین رفته است.

کاربرد «مثال» در همین معنی: «گیتی‌ست مسخر مثالت تا حکم نموده‌ای بر افلاک»

۱۹۹) ۱ ۲ ۳ ۴ الف) گزارده ← گزارده (حق نعمت سلامتی گزارده باشیم: حق و نعمت سلامتی را ادا کرده باشیم)

د) طوزی ← توزی

* دقت کنید «گزاردن» به معنای «قراردادن» در عبارت «الف» مناسب نیست.

۲۰۰) ۱ ۲ ۳ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: هشم ← حشم

گزینه ۳: سلت ← صلت

گزینه ۴: قزوها ← غزوها

شکل مرتب شده

۲۰۱) ۱ ۲ ۳ ۴ تا خویشتن را ضعیثکی حلال خرد ← تا برای خویشتن ضعیثکی حلال را بخزند.

مفعول

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) من نکت آن نامه‌ها را پیش بردم.

مفعول

گزینه ۲) پس رفعتی را نبشت (نوشت).

مفعول

گزینه ۳) و در هر سفری برای ما از این بیارند.

متمم

۲۰۲) ۱ ۲ ۳ ۴ فعل «کشته آید» به معنی «کشته شود» از صفت مفعولی + فعل «شود» ساخته شده است و نهاد مشخصی ندارد

بنابراین فعل مجهول است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) واژه «کشته» نقش مسندی دارد ← کشته بیندم ← مرا کشته بینند. / فعل «می آید» به معنای «آمدن» است.

مفعول مسند

گزینه ۳) فعل «می آید» به معنی آمدن است نه «شدن»، بوی چراغ کشته می آید.

گزینه ۴) فعل «کشته‌ای» ماضی نقلی و معلوم است.

۲۰۳) ۱ ۲ ۳ ۴ واژه‌های مشخص شده در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ رابطهٔ مترادف دارند اما در گزینهٔ ۲ بین واژه‌های «علت» و «تب» رابطهٔ معنایی تضمین برقرار است زیرا «تب» جزئی از «علت و بیماری» است.

۲۰۴) ۱ ۲ ۳ ۴ نوع «را» در گزینهٔ ۳ مفعولی است. امیر را یافتم.
مفعول

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱) بونصر را بگوی ← به بونصر بگوی (حرف اضافه)
متّم

گزینهٔ ۲) تا خویشتن را ضیعتکی حلال خرد ← تا برای خویشتن ضیعتکی حلال بخرد. (حرف اضافه)
متّم

گزینهٔ ۴) مرا داد ← به ← تا به من تحویل داد. (حرف اضافه)
متّم

۲۰۵) ۱ ۲ ۳ ۴ کنایه: خون خوردن کنایه از اندوهگین بودن / گره از دل گشادن کنایه از خوشحال و شاد شدن

تشبیه: همچو غنچه

استعاره: بوستان سرا استعاره از جهان

* البته خون خوردن غنچه تشخیص و استعاره است.

۲۰۶) ۱ ۲ ۳ ۴ در گزینهٔ ۴ تشخیص وجود ندارد. «روز» مجاز از «زمان و وقت» است.

گزینهٔ ۱) جناس ناهمسان: غیب و جیب / تشبیه «آینهٔ دل» اضافهٔ تشبیهی (تشبیه دل به آینه)

گزینهٔ ۲) تشبیه: قطرهٔ باران به گوهر / تشبیه: قطرهٔ باران استعاره از اشک
مشبّه مشبّه‌به

گزینهٔ ۳) کنایه: سرکشیدن کنایه از برخاستن و بلند شدن - خسته‌جان کنایه از غمگین / تشخیص: سرکشیدن درخت ارغوان

۲۰۷) ۱ ۲ ۳ ۴ واژهٔ «آب» در گزینهٔ ۴ در معنای حقیقی خود به کار رفته است. معنی بیت: اگر کوز طلایی یا سفالی باشد

برای آب زلال فرقی نمی‌کند (آب زلال همیشه زلال و گوارا است)

در سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱) در دیده به جای خواب، آب است مرا: مجاز از اشک

گزینهٔ ۲) عاقل به کنار آب تا ره می‌جُست: مجاز از رودخانه

گزینهٔ ۳) دهان خشک و غرقه شده تن در آب: مجاز از عرق

۲۰۸) ۱ ۲ ۳ ۴ یکی از ویژگی‌های کتاب تاریخی بیهقی کاربرد زیاد لغات عربی است.

۲۰۹) ۱ ۲ ۳ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱) رزاق بودن خداوند

گزینهٔ ۳) بخشندگی و رزاقیت خداوند

گزینهٔ ۴) هدایت خرد از سوی خداوند

۲۱۰) ۱ ۲ ۳ ۴ معنای عبارت سوال: من (قاضی بست) این (طلاهای اهدایی سلطان مسعود) را نمی‌پذیرم و مسئولیت آن را

قبول نمی‌کنم.

۲۱۱) ۱ ۲ ۳ ۴ این گفتگو در زمان حکومت سلطان مسعود غزنوی صورت گرفته است. عبارت سوال از زبان بونصر

مشکان، استاد بیهقی است. آن جایی که سلطان مسعود طلاهایی را که پدرش محمود، در دورهٔ سلطنت خود از هند آورده به‌عنوان شکر

نعمت سلامتی برای قاضی بست و پسرش بوبکر می‌فرستد اما قاضی، به‌خاطر مناعت و قناعت و از سوی دیگر تردید در حلال بودن آن

طلاها از پذیرفتن آن سر باز می‌زند.

۲۱۲) ضرب‌المثل سوال و عبارت ۳ در مفهوم با یکدیگر تناسب مفهومی دارند. مفهوم عبارت ۳: طلاها را کس دیگری برد و من به خاطر حلال نبودنش در روز قیامت حساب پس بدهم.

۲۱۳) مفهوم مشترک بیت سوال و گزینه ۲: سفارش به نیکی و کمک رساندن به دیگران شرط بخشایش الهی است.

۲۱۴) مفهوم عبارت سوال و گزینه‌های ۲، ۳ و ۴، «ترس از پرسش روز قیامت و خودحسابی» مفهوم گزینه ۱: به اندازه لازم از حق و حساب خود طلب کن و زیاده‌خواه نباش.

۲۱۵) پیام محوری داستان «زاغ و کبک» سفارش به «پرهیز از تقلید کورکورانه» و «بر توانایی خویش تکیه نمودن» است. نظیر همین مضمون در ابیات گزینه ۳ وجود دارد. مفهوم سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) دل‌کندن از آنچه زیبایی ظاهری است.

گزینه ۲) پرهیز از خودخواهی و خویشتن‌دوستی

گزینه ۴) سفارش به پاک نمودن دل و تحمل سختی‌ها در این راه

۲۱۶) مرشد: ارشادکننده، پیر

۲۱۷) مطرب: نوازنده / صنم: بُت / شوریده‌رنگ: آشفته حال / دوال: چرم و پوست

۲۱۸) شکل درست واژه املائی: نواحی

۲۱۹) «نَبَشْتَه آمد»: نوشته شد، فعل ماضی مجهول است. (صفت مفعولی فعل موردنظر + فعل کمکی «شد»)

* دقت کنید فعل «شد» در سایر گزینه‌ها فعل اسنادی است و به مسند نیاز دارد.

گزینه ۱: تر و تباہ شده‌بود
مسند معطوف فعل اسنادی

گزینه ۳: شاد شد.
مسند فعل اسنادی

گزینه ۴: تیره شد.
مسند فعل اسنادی

شکل مرتب شده

۲۲۰) هم حرکاتش متناسب به هم ← هم حرکات او به هم متناسب بود.
نهاد مسند فعل اسنادی

گزینه ۲: دید یکی عرصه به دامان کوه ← یکی عرصه به دامان کوه را دید.
مفعول

گزینه ۳: به روز مرگ، چو تابوت من روان باشد.
نهاد مضاف‌الیه مسند

گزینه ۴: در خواب دوش پیری را در کوی عشق دیدم.
مفعول

۲۲۱) واژه «محبوب» در گزینه ۳ به معنی «پوشیده و مستور» است.

معنی بیت ۳: هر یک از ما به نیازی نسبت داده شده‌ایم (نیازمندیم)، اما انسان‌های نامحرم از آن پوشیده و دور افتاده‌اند.

«محبوب» در سایر گزینه‌ها به معنی «شرمگین و باحیا» آمده است.

۲۲۲) شکل درست واژه املائی: توقیعی

۲۲۳) مفهوم مشترک عبارت قاضی بست و گزینه‌های ۱، ۲ و ۳ قانع بودن به مال کم دنیا است.

مفهوم گزینه ۴: بلند نظر نبودن شاعر

۲۲۴) ۱ ۲ ۳ ۴ قرامت زده ← غرامت زده

۲۲۵) ۱ ۲ ۳ ۴ نگذارد ← نگزارد

برنخواستن ← برنخاستن

تبع ← طبع

۲۲۶) ۱ ۲ ۳ ۴ بهارستان: نوشته‌ی جامی شاعر و نویسنده‌ی قرن نهم. این کتاب به تقلید از گلستان سعدی نوشته شده است.

روزها: اثر اسلامی ندوشن. این کتاب از نمونه‌های برجسته‌ی حسب حال نویسی است.

نمونه‌های نثر فصیح فارسی معاصر: جلال متینی

اسرارالتوحید: نوشته‌ی محمد بن منور. او این کتاب را در احوال، اقوال و کرامات جدّ خود ابوسعید ابوالخیر، عارف قرن پنجم نوشته است.

۲۲۷) ۱ ۲ ۳ ۴ هر چه کرده بود، باز نمود: هرچه انجام داده بود، شرح داد.

۲۲۸) ۱ ۲ ۳ ۴ د: عقد = مخنقه

ج: پرچم = رایت

ب: برنا: شاب

ه: صحرا = راغ

الف: آرزومند = شایق

۲۲۹) ۱ ۲ ۳ ۴ شکل درست واژه‌های املائی در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) مهیب، خار

گزینه ۲) مقرون، خواستند

گزینه ۳) روزه، غزوه

۲۳۰) ۱ ۲ ۳ ۴ جمله معلوم: نزدیک نماز ظهر نامه‌ها را می‌نویسم.

روش مجهول سازی: حذف نهاد جمله معلوم + مفعول جمله را در جای نهاد قرار می‌دهیم + حرف «را» حذف می‌شود + ساختار فعل

مجهول را به شکل «بن ماضی + ه + شد / آمد» درمی‌آوریم.

* در عبارت بیهقی زمان فعل معلوم، مضارع است بنابراین زمان فعل مجهول نیز باید مضارع باشد.

جمله مجهول: نزدیک نماز پیشین (ظهر) نامه‌ها نبشته می‌آید.

۲۳۱) ۱ ۲ ۳ ۴ وحشی بافقی شاعر قرن دهم هجری، کتاب «فرهاد و شیرین» را سروده است.

۲۳۲) ۱ ۲ ۳ ۴ مفهوم بیت سؤال و گزینه ۴: بهتر است انسان تا در این دنیاست به حساب و کتاب اعمال خود بپردازد تا در

روزگار قیامت شرمسار نگردد.

۲۳۳) ۱ ۲ ۳ ۴ سوختن کنایه از زیان دیدن / جناس وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) رخت کشیدن کنایه از «رفتن و کوچ کردن» / جناس ناهمسان: باغ، راغ و زاغ؛ راغ و فراغ

گزینه ۳) پای باز کشیدن کنایه از «رها نمودن» / جناس ناهمسان: پای، جای

گزینه ۴) قدم بر قدم کشیدن کنایه از «تقلید کردن» / جناس ناهمسان: قلم و قدم

۲۳۴) ۱ ۲ ۳ ۴ مفهوم بیت گزینه ۲: تهیدستی و بی‌چیزی، تلخی مرگ را برای انسان دلنشین می‌کند.

مفهوم بیت صورت سؤال و سایر گزینه‌ها: در فقر و تهیدستی بی‌نیاز بودن

۲۳۵) ۱ ۲ ۳ ۴ مفهوم بیت صورت سؤال و ابیات «ب» و «د» سرزنش تقلید کورکورانه است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

مفهوم بیت «الف»: سرزنش هم‌نشینی با بدان

مفهوم بیت «ج»: سرزنش ناسزاگویی افراد پست به انسان‌های باارزش

۲۳۶ (۱) (۲) (۳) (۴) معنای کامل واژه‌ها:

ملول: سست و ناتوان، آزرده

شراع: سایه‌بان، خیمه

زمرّد: جواهری به رنگ سبز

مُمدّ: مددکننده، یاری‌کننده

۲۳۷ (۱) (۲) (۳) (۴) بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱): به شاخسار وصال تو بر کشید صفیر

فریاد

گزینه ۲): با وصل تو سور و ماتمم هیچ نماند

شادی

گزینه ۴): چون درین معرکه از بهر غزا آمده‌ایم

جنگ

(۱) (۲) (۳) (۴) ۲۳۸

۲۳۹ (۱) (۲) (۳) (۴) معنای درست گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱): فریاد کشید ای دستیاران حکومت ظلم

گزینه ۲): تا شما در آن نقش‌های رنگارنگ را تماشا کنید.

گزینه ۳): نامه نوشته شد و با امضا (ی امیر) تأکید شد.

۲۴۰ (۱) (۲) (۳) (۴) طب: تب / طب: تب / مهجوب: محبوب / متهیّر: متحیر

۲۴۱ (۱) (۲) (۳) (۴) در گزینه‌های دیگر فعل «شد» در معنای اصلی و اسنادی به کار رفته است اما در این گزینه به معنای «رفت»

است که اسنادی نیست.

۲۴۲ (۱) (۲) (۳) (۴) در این گزینه تنها واژه وندی به کار رفته «خامی» است در حالی که در سایر گزینه‌ها: ۱) زاغی - فراغی -

راغی / ۳) نادره - کبکی / ۴) قدمی - رقمی

۲۴۳ (۱) (۲) (۳) (۴) در این گزینه واژه «دیده» به معنای «چشم» است و «شد» فعل اصلی و اسنادی است اما در گزینه‌های دیگر:

۲) گفته آید / ۳) گفته آید / ۴) گفته شد: همگی فعل‌های مجهول هستند.

۲۴۴ (۱) (۲) (۳) (۴) در این گزینه «بار» به معنای «حمل وسیله سنگین» است اما در گزینه‌های دیگر به معنای «اجازه ورود» است.

۲۴۵ (۱) (۲) (۳) (۴) ویرایش معنای نادرست:

چاشتگاه: نزدیک ظهر / خیرخیر: سریع / ضیعت: زمین زراعتی / فراخ: گسترده، آسوده / محبوب: پنهان / شراع: سایه‌بان

۲۴۶ (۱) (۲) (۳) (۴) املای «وزر» به این صورت درست است.

۲۴۷ (۱) (۲) (۳) (۴) مبشّر و کراهیت و موکّد با هم تناسب ندارند.

۲۴۸ (۱) (۲) (۳) (۴) در این گزینه «حرکاتش» نهاد است اما در گزینه‌های دیگر:

۲) یکی عرصه: مفعول / ۳) روبه‌ی: مفعول / ۴) خلق: متمم

۲۴۹ (۱) (۲) (۳) (۴) تناسب: حاجت و قرض / عقد و گردن / تند و تلخ / ناو و رود / ۴ مورد

تضاد: صعب و سهل / ۱ مورد

تضمن: تکواندو و ورزش / ۱ مورد

ترادف: سیر و پر رنگ / ۱ مورد

۲۵۰ (۱ ۲ ۳ ۴) فقط در مورد «د» صفت مبهم «دگر» که وابستهٔ پسین است در جایگاه وابستهٔ پیشین قرار گرفته است. در گزینه‌های دیگر:

الف) دگر: قید / ب) دگر: وابستهٔ پسین (در جایگاه خودش قرار دارد / ج) دگر: قید

۲۵۱ (۱ ۲ ۳ ۴) در این گزینه «شمشیر» در معنای جنگیدن است که معنایی مجازی است اما در گزینه‌های دیگر این واژه در معنای حقیقی خود به کار رفته است.

۲۵۲ (۱ ۲ ۳ ۴) در این بیت آرایهٔ تناقض وجود ندارد (کردی - نکردی: تضاد)

در گزینه‌های دیگر: جناس: سو - سود / حسن تعلیل: شاعر برای تشکیل مروارید در صدف دلیلی ادبی و غیرواقعی ذکر کرده است / اغراق: همهٔ مردم جهان عاشق هستند و کسی نیست که عاشق نباشد

۲۵۳ (۱ ۲ ۳ ۴) گزینهٔ (۳): تنها در این گزینه همهٔ واژه‌ها درست معنی شده‌اند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

در گزینهٔ (۱): معنای دو واژهٔ «قوت» و «حَسَم» جابه‌جا نوشته شده است.

در گزینهٔ (۲): «حمیت» به معنای «بردباری» نیست.

در گزینهٔ (۴): معنای واژهٔ «قوت» و «همایون» جابه‌جا نوشته شده است.

۲۵۴ (۱ ۲ ۳ ۴) واژه‌ای که املای غلط دارد «روزهٔ فیروزه فام» است که درست آن به شکل «روضهٔ فیروزه فام» است.

۲۵۵ (۱ ۲ ۳ ۴) در این گزینه به اهمیت تلاش برای کسب روزی پرداخته شده است، حال آن‌که در گزینه‌های دیگر سخن از «قناعت» است.

۲۵۶ (۱ ۲ ۳ ۴) در این گزینه «محبوب» به معنای «با شرم و حیاست» اما در گزینه‌های دیگر به معنای «پنهان» است.

۲۵۷ (۱ ۲ ۳ ۴) دو واژه فقط درست معنا شده‌اند: ۱ - توفیق: سازگار گردانیدن ۲ - موکد: استوار

ویرایش معانی نادرست:

دون همت: پست / توقع: نامهٔ امضا شده / روضه: باغ خوش و خرّم / شبگیر: صبح زود / کران: ساحل / وعظ: اندرز

۲۵۸ (۱ ۲ ۳ ۴) سوزن و آهن‌ربا با هم تضاد ندارند. در گزینه‌های دیگر:

گزینهٔ (۱): حباب‌وار: تشبیه / گزینهٔ (۲): عالم مجاز از مردم جهان / گزینهٔ (۴): بو را شنیدن: حس آمیزی

۲۵۹ (۱ ۲ ۳ ۴) در این گزینه «تقلید» سفارش شده است اما در گزینه‌های دیگر مخاطب از تقلید منع می‌شود.

۲۶۰ (۱ ۲ ۳ ۴) در این گزینه نقش تبعی دیده نمی‌شود در گزینه‌های دیگر:

(۱) واژهٔ «گدا» معطوف است چون پس از «واو عطف» آمده.

(۲) واژهٔ «خود» بدل است.

(۴) فعل «رفتم» در هر دو مصراع تکرار شده که یکی از نقش‌های تبعی است.

۲۶۱ (۱ ۲ ۳ ۴) واژهٔ «گذر» با این املا درست است.

۲۶۲ (۱ ۲ ۳ ۴) گزینهٔ ۲ هیچ نقش تبعی ندارد اما گزینه‌های دیگر:

(۱) معطوف: بیگانه (۲) بدل: خود (۳) معطوف: گهر

۲۶۳ (۱ ۲ ۳ ۴) در این گزینه «واو عطف» وجود دارد و «دلنواز» معطوف است اما در گزینه‌های دیگر تماماً «واو ربط هم پایه ساز» به کار رفته است.

۲۶۴ (۱ ۲ ۳ ۴) در این گزینه شاعر به مخاطب توصیه می‌کند که خود را از وابستگی‌های دنیا برهاند اما در گزینه‌های دیگر مانند بیت مورد سؤال بر معاد و روز رستاخیز تأکید شده است.

- ۲۶۵) ۱ ۲ ۳ ۴ این گزینه با بیت مورد سؤال هیچ تناسبی ندارد چون در بیت مورد سؤال و سه گزینه دیگر از عدم وابستگی به دنیا و نعمت هایش سخن به میان آمده است اما در این گزینه شاعر می‌خواهد بی‌ثباتی روزگار را مطرح کند.
- ۲۶۶) ۱ ۲ ۳ ۴ در این گزینه سخن از قناعت نیست بلکه شاعر می‌خواهد بگوید به دوری از معشوق راضی است اما در گزینه‌های دیگر از «قناعت» سخن به میان آمده است.
- ۲۶۷) ۱ ۲ ۳ ۴ در این عبارت فعل ماضی التزامی وجود ندارد اما فعل‌های دیگر:
ماضی بعید: نکرده بود - آمده بود - خریده (بود)
ماضی نقلی: تهیه کرده‌ای
ماضی ساده: گم کرد
- ۲۶۸) ۱ ۲ ۳ ۴ «چراغ طور» در این بیت نقش نهاد را دارد اما در گزینه‌های دیگر:
۱) حجاب جسم: مفعول
۲) برهنه روی: مفعول
۴) شراب آشتی انگیز مشرب: مفعول
- ۲۶۹) ۱ ۲ ۳ ۴ منظور از نماز پیشین در گذشته نماز ظهر بوده است.
- ۲۷۰) ۱ ۲ ۳ ۴ در این گزینه مجاز وجود ندارد.
در بررسی گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: آب مجاز از دریا
گزینه «۲»: شمشیر مجاز از جنگ
گزینه «۴»: سر مجاز از قصد و هدف
- ۲۷۱) ۱ ۲ ۳ ۴ در این گزینه بر مؤثر بودن انسان‌ها در سرنوشتشان تأکید شده است که این مفهوم با مفهوم گزینه‌های دیگر که به حتمی بودن از قضا و قدر تأکید دارد در تقابل است.
- ۲۷۲) ۱ ۲ ۳ ۴ در این گزینه صحبت از «قناعت» نیست اما در گزینه‌های دیگر «قناعت» توصیه شده است.
- ۲۷۳) ۱ ۲ ۳ ۴ در این گزینه املای همه واژه‌ها درست است.
ویرایش غلط‌های املایی:
«آغاجی»، «صلت»، «ناگزیر»
- ۲۷۴) ۱ ۲ ۳ ۴ در این گزینه واژه «محبوب» به معنای «پوشیده و پنهان» است.
در بررسی گزینه‌های دیگر این واژه به معنای «باحیا» است.
- ۲۷۵) ۱ ۲ ۳ ۴ «دیده آمد» در مصراع دوم فعل مجهول است در مصراع اول «درون دیده» یک ترکیب اضافی است و فقط «آمد» فعل است.
در بررسی گزینه‌های دیگر:
تمام کلماتی که قبل از «شود» و «گشت» آمده است «مسند» است بنابراین این گزینه‌ها فعل مجهول ندارند.
- ۲۷۶) ۱ ۲ ۳ ۴ در این گزینه فقط یک نقش تبعی یعنی تکرار به کار رفته است: «تویی تو»
در بررسی گزینه‌های دیگر:
گزینه «۱»: معطوف ← «شمشیر» / بدل ← «هر دو»

گزینه ۳: در این گزینه هم بدل به کار رفته است. بدل ← «خود» اول / معطوف ← «دل»
گزینه ۴: معطوف ← «بدعهدی» / تکرار ← «غلط بود غلط»
۲۷۷ ۱ ۲ ۳ ۴
شاعر می گوید زیادی مال دنیا سبب در دسر است (قناعت).
در بررسی گزینه های دیگر:

گزینه ۱: دعوت به شادکامی و پرهیز از غم.

گزینه ۳: این گزینه با مفهوم «قناعت» تقابل دارد.

گزینه ۴: ستایش معشوق و این که بندگی معشوق آزادگی و ثروتمندی است.

۲۷۸ ۱ ۲ ۳ ۴
در گزینه ۱، واژه «محبوب» صحیح است نه مهجوب.

۲۷۹ ۱ ۲ ۳ ۴
«خواست» ← خاست.

نکته: خاست به معنی «بلند شدن» باید با (الف) نوشته شود.

۲۸۰ ۱ ۲ ۳ ۴
در این گزینه بر غمی که انسان در این دنیا متحمل می شود، تأکید شده است؛ حال آن که در گزینه های

دیگر از بی ثباتی دنیا و دل نبستن بر آن سخن رفته است.

۲۸۱ ۱ ۲ ۳ ۴
ویرایش غلط های املائی:

محبوب - بگزارد - خُرد

۲۸۲ ۱ ۲ ۳ ۴
در این گزینه هیچ نقش تبعی وجود ندارد «خود» در این گزینه «نهاد» است.

بررسی گزینه های دیگر:

گزینه ۱: لطف ← تکرار

گزینه ۳: خود ← بدل

گزینه ۴: همه ← بدل

۲۸۳ ۱ ۲ ۳ ۴
فقط در این گزینه معنای واژه «مثال» متفاوت است در این گزینه این واژه به معنای «امر و فرمان» است اما

در گزینه های دیگر به معنای «مانند و شبیه» است.

۲۸۴ ۱ ۲ ۳ ۴
«شد» در این گزینه به معنای «رفت» آمده است؛ بنابراین فعل اسنادی نیست:

ز دستت لگام شد: لگام از دستت رفت.

۲۸۵ ۱ ۲ ۳ ۴
در این گزینه نیز مانند بیت مورد سؤال از رسیدگی به درویشان و نیازمندان سخن رفته است.

بررسی گزینه های دیگر:

گزینه ۱: با دوستان معشوق دوست باش و از بدخواهانش بیزار باش.

گزینه ۲: دوستی با مردم

گزینه ۴: توصیه به داشتن اخلاق خوب در زندگی شاهانه

۲۸۶ ۱ ۲ ۳ ۴
در این گزینه واژه «محبوب» به معنای «با شرم و حیا» است؛ در حالی که در گزینه های دیگر «مستور و

پوشیده» معنا می دهد.

۲۸۷ ۱ ۲ ۳ ۴
من: نهاد / کامروا: مسند / گشتم: فعل اسنادی

۲۸۸ ۱ ۲ ۳ ۴
در این گزینه از بدبختی و بیچارگی شکایت شده است؛ اما در گزینه های دیگر بر رضایت و قناعت تأکید

شده است.

۲۸۹ ۱ ۲ ۳ ۴
در این گزینه عنوان شده است که رضای خدا با زر و سیم حاصل نمی شود؛ در حالی که در گزینه های دیگر

سخن از راضی بودن انسان در برابر اراده الهی است.

۲۹۰ (۱ ۲ ۳ ۴) زوال: نیست شدن ، نابودی / سلاح: ابزار جنگ، اسلحه / توقيع: امضا کردن نامه و فرمان

۲۹۱ (۱ ۲ ۳ ۴) در این گزینه بیت‌هایی آمده است که غلط املايي در آنها دیده نمی‌شود.

غلط‌های املايي گزینه‌های دیگر:

«قضا» با توجه به معنای بیت به صورت «غزا» به معنای «جنگ» ویرایش می‌شود.

در گزینه «الف» واژه «گذارم» با توجه به معنای بیت به صورت «گزارم» یعنی «به‌جا می‌آورم» ویرایش می‌شود.

۲۹۲ (۱ ۲ ۳ ۴) «شکسته شد» فعل مجهول است؛ چون در ساختمان آن صفت مفعولي به کار رفته است.

در گزینه‌های دیگر به جای صفت مفعولي، مسند دیده می‌شود:

(۱) خسته: مسند / تیره: مسند

(۲) سرگشته: مسند / به: مسند

(۴) میسر: مسند / منور: مسند (در این بیت «شده باشد» فعل مجهول نیست).

۲۹۳ (۱ ۲ ۳ ۴) در این گزینه سخن از ناکامی انسان در کسب نعمت‌های دنیا است؛ حال آن‌که در گزینه‌های دیگر بر

ناپایداری دنیا تأکید شده است.

۲۹۴ بهارستان

۲۹۵ خامی: بی تجربگی سوخته: دچار زیان شده، به مشکل بر خورده

۲۹۶ «گلستان سعدی»

۲۹۷ (الف) شبگیر: صبح بسیار زود، سحرگاه / برنشست: سوار شد / کران: ساحل، کرانه

(ب) قضا: سرنوشت / ناو: قایق کوچک که از درخت میان تهی سازند.

۲۹۸ (الف) یک دوال: یک لایه

(ب) توقيع: امضا کردن فرمان و نامه / موگد: تأکید شده / مبشران: نوید دهندگان، مژده‌رسانان

۲۹۹ (الف) نمودن: نشان دادن / سور: جشن / تیره شد: به هم خورد

(ب) سرسام: ورم مغز، هذیان، سرگیجه و پریشانی / بار: اجازه، حضور، رخصت دادن

۳۰۰ معنای واژه‌های مشخص شده:

کراهیت: ناپسندی

فرود سرای: اندرونی، اتاقی در خانه که پشت اتاق دیگر واقع شده باشد مخصوص زن و فرزند و خدمتکاران

آغاجی: خدمتکار مخصوص امیر مسعود غزنوی

خیرخیر: سریع ، تند

بشارت: مژده، خبرخوش

۳۰۱ (الف) کتان: گیاهی است که از الیاف آن در صنعت نساجی استفاده می‌شود. / تاس: ظرفی که در آن آب و مایعات ریزند /

زبر: بالا

(ب) کافی: با کفایت، دانای کار / مهمات: کارهای خطیر و مهم / نماز پیشین: نماز ظهر

* نام نمازهای پنج‌گانه به ترتیب:

۱- دوگانه: نماز صبح

۲- نماز پیشین: نماز ظهر

۳- نماز دیگر: نماز عصر

۴- نماز شام: نماز مغرب

۵- نماز خفتن: نماز عشا

۳۰۲) توزی: منسوب به شهرتوز، پارچهٔ کتانی نازک که در شهر توز می‌بافتند / مخنقه: گردن آویز، گردن بند / عقد: مخنقه، گردن‌بند / کافور: مادهٔ سفید معطر و جامدی که از برخی گیاهان مانند ریحان و بابونه به دست می‌آید.

(ب) خیل‌تاشان: گروه نوکران و چاکران / رقعت: رقع، نامهٔ کوتاه / گسیل: فرستادن / باز نمود: شرح داد، بیان کرد.

۳۰۳) واژه‌های مترادف عبارت‌اند از:

الف) آوازه خوان ← ت) مطرب

ب) زبون ← پ) تباه

پ) آشفستگی ← الف) تشویش

ت) حیران ← ث) متحیر

ث) دریافت کردن ← ب) ستدن

۳۰۴) الف) اندک مایه: مقدار کم / حُطام: ریزهٔ گیاه خشک، ریزه و شکستهٔ چیزی

ب) غزو: جنگ / مصطفی: برگزیده، از القاب پیامبر اکرم (ص)

۳۰۵) الف) امیرمسعود به ساحل رود هیرمند رفت با بازهای شکاری، یوزهای شکاری، خدمتکاران و نوازندگان.

ب) ده قایق کوچک آوردند. یکی از قایق‌ها بزرگ‌تر بود برای نشستن امیرمسعود و گستردنی‌ها و گستردند.

۳۰۶) الف) ناگهان متوجه شدند که وقتی رودخانه‌ی هیرمند مواج شده بود کشتی پر از آب شد شروع به نشست کردن و از هم

گستردند.

ب) امیر مسعود فرمان داد تا یک میلیون سکه نقره به درویشان و نیازمندان پایتخت ببخشند و دو میلیون سکه نقره به دیگر کشورها.

۳۰۷) الف) آن‌گاه فهمیدند که کشتی دارد غرق می‌شود فریاد همگان بلند شد و آشوبی به پا شد.

ب) نامه نوشته شد و برای تاکید امیر پای آن نامه را امضاء کرد و نوید دهندگان رفتند.

۳۰۸) الف) زمانی که این بیماری پیش آمده بود، بونصر نکته‌های نامه‌های رسیده را شخصاً می‌نوشت.

ب) این مرد بزرگ با خوش حالی به نوشتن پرداخت و تا نزدیک نماز ظهر این کارهای بزرگ را تمام کرده بود.

۳۰۹) الف) به بونصر بگو امروز من تندرست هستم و در این دو سه روز، اجازهٔ ملاقات خواهم داد زیرا که تب و بیماری به کلی از

بین رفته است.

ب) اما خداوند پس از نشان دادن قدرت خود لطف کرد و جشن شادمانی به آن فراوانی مگذرد شد و از بین رفت.

۳۱۰) فضایی در دامنهٔ کوه مشاهده کرد. دامن پر از گل و سبزهٔ کوه، نشان از گنج نهفته در دل کوه داشت.

۳۱۱) الف) کبک بسیار زیبا و کمیابی در آن باغ فیروزه رنگ زندگی می‌کرد گویی محبوب و زیباروی آن باغ فیروزه‌ای رنگ بود.

ب) (زاغ) راه رفتن خود را کنار گذاشت و به دنبال کبک به تقلید کردن از او پرداخت.

۳۱۲) الف) جای پای کبک قدم می‌گذاشت و هرکاری که او می‌کرد، زاغ دقیقاً همان را انجام می‌داد.

ب) (زاغ) در نهایت راه رفتن خود را فراموش کرد و از این تقلید کورکورانه زیان دید.

۳۱۳) الف) خیمه‌ها و شراع زده شده بودند

ب) کشتی‌ها خواسته شدند

ج) جامه‌ها افکنده شدند

۳۱۴) الف) امیر بگرفته شد و ربوده شد و به کشتی دیگر رسانیده شد.

ب) جامه بگردانیده شد.

*فعل‌هایی می‌توانند مجهول شوند که به مفعول نیاز داشته باشند. فعل «آمد» چون به مفعول نیاز ندارد نمی‌تواند گذرا شود.

۳۱۵) الف) فعل معلوم: دهند ← مجهول : دو هزار هزار درم به دیگر ممالک به مستحقان و درویشان داده شد.

ب) فعل مجهول: نبشته آمد: نوشته شد ← معلوم او نامه را نوشت.

۳۱۶) الف) نامه‌های رسیده بیرون آورده می‌شد.

ب) چیزی که در او کراهیتی نبود فرود سرای فرستاده می‌شد.

۳۱۷) شکل معلوم شده فعل‌های عبارت سوال:

۱- به آجاجی خادم داده می‌شد.

۲- و خیرخیر جواب آورده می‌شد.

۳- امیر هیچ دیده نمی‌شد.

۳۱۸) الف) نامه سنده بشد و پیش برده شد.

ب) تو خوانده می‌شوی.

۳۱۹) الف) فعل مجهول: گسیل کرده شود

شکل معلوم: او نامه‌ها را گسیل کند.

ب) فعل مجهول: داده آید: داده شود

شکل معلوم: او پیغام را دهد.

*در فعل‌های مجهول جملات بالا از فعل کمکی «شود» و «آید[شود]» که مضارع هستند استفاده شده است هنگام معلوم سازی فعل اصلی

نیز باید به صورت «مضارع» در آید. «کند»، «دهد»

۳۲۰) شکل مجهول عبارات سوال:

الف) زرها آورده شده است.

ب) حق نعمت تندرستی گزارده شده باشد.

۳۲۱) شکل مجهول عبارات سوال

الف) کسی فرستاده شد

ب) قاضی بوالحسن و پسرش خوانده بشدند

ج) آن همی ستانده نشود

*در عبارت آن قاضی همی نستاند: قاضی: نهاد آن: مفعول . هنگام مجهول سازی قاضی حذف می‌شود و «آن» در جایگاه نهاد قرار

می‌گیرد.

۳۲۲) الف) این عهد قبول کرده نشود.

ب) ایشان باز گردانیده شدند

ج) زر باز فرستاده شد.

۳۲۳) جملهء معلوم: ۱- زاغی فراغی گزید ← مجهول : فراغی گزیده شد.

نهاد مفعول فعل معلوم

جملهء معلوم: ۲- رخت خود را به راغی کشید ← مجهول : رخت به راغی کشیده شد.

مفعول فعل معلوم

۳۲۴) فعل معلوم: زاع چو آن ره و رفتار را دید ← مجهول : آن ره و رفتار دیده شد

نهاد مفعول فعل معلوم

۳۲۵) جمله‌ی معلوم ۱- (زاغ) بر قدم او قدمی را می‌کشید ← قدمی کشیده می‌شد.
 نهاد مفعول فعل معلوم مجهول

جمله‌ی معلوم ۲- (زاغ) وز قلم او رقی می‌کشید ← رقم کشیده می‌شد.
 نهاد مفعول فعل معلوم مجهول

۳۲۶) فعل معلوم: ره و رفتار خویش را فراموش کرد ← ره و رفتار فراموش کرده شد.
 مفعول فعل معلوم مجهول

۳۲۷) بیت سؤال سروده‌ی صائب تبریزی شاعر دروهِ صفویان است.

۳۲۸) الف) مرجع ضمیر «ایشان» قاضی بست، بوالحسن بولانی و پسرش بوبکر هستند.

ب) علت اندیشه‌مندی بونصر مشکان، نپذیرفتن طلاهای اهدایی سلطان مسعود غزنوی از سوی قاضی بست و پسرش بود. آنان با اینکه تنگدست بودند، صله‌ امیر را رد کردند.

۳۲۹) الف) پسر قاضی بست، بوبکر بولانی

ب) دلایل پسر قاضی برای نپذیرفتن طلاها: ۱- اطاعت و تبعیت از پدر ۲- ترس از حساب و پرس روز قیامت.

ج) خواجه عمید لقب بونصر مشکان دبیر رسایل سلطان محمود و مسعود غزنوی است.

۳۳۰) زمان فعل‌های مشخص شده:

کردی ← ماضی استمراری ← می‌کرد.

*حرف «ی» در دستور تاریخی نشانه «می» استمراری است.

کردمی ← ماضی استمراری ← می‌کردم.

*حرف «ی» در فعل «کردمی» نشانه استمراری است و امروز و به صورت «می» درآمده است.

دیده‌ام ← ماضی نقلی (صفت مفعولی + شناسه ام، ای، اد و ...)

می‌ترسد ← مضارع اخباری (می + بن مضارع + شناسه)

۳۳۱) الف) مرا به کار نیست: به آن نیاز ندارم

ب) وزر: بار سنگین / وبال: عذاب و گناه

پ) نگویم که مرا سخت دربايست نیست: نمی‌گویم که بسیار نیازمند نیستم

ت) دلایل قاضی: ۱- ترس از پرسش روز قیامت، ۲- قانع بودن به مال کم دنیا

۳۳۲) الف) «سبحان‌الله» شبه جمله‌ای است که در مورد امر شگفت به کار می‌رود، شگفتا

ب) منظور از امیرالمومنین خلیفه عباسی، القادر بالله، است.

پ) می‌روا دارد ستدن یعنی گرفتن آن را جایز شمردن و حلال دانستن

۳۳۳) الف) خداوند اول: امیر مسعود غزنوی / خداوند دوم: صاحب و مالک

ب) منظور از «خواجه» خواجه بونصر مشکان استاد بیهقی است.

پ) دلیل قاضی برای رد کردن طلاهای اهدایی: تردید در حلال بودن طلاها است.

*قاضی بست به بونصر مشکان می‌گوید تو با محمود غزنوی در فتوحات و لشکرکشی بوده‌ای و من نبوده‌ام و نمی‌دانم که محمود

غزنوی به خاطر اسلام جنگ کرده یا برای کشور گشایی.

۳۳۴) الف) بله، در عبارت «راه یافتم تا سعادت دیدار همایون خداوند دگر باره یافتم» به این نکته اشاره می‌کند.

ب) فعل‌های مجهول: گسیل کرده شود- داده‌آید (داده شود)

پ) آغاجی خادم: خدمتکار مخصوص مسعود غزنوی است.

۳۳۵ الف) شمار: حساب

ب) مرا چه افتاده است: به من چه ربطی دارد؟

پ) عهده: مسئولیت

۳۳۶ ب) قاضی بست در عین نیازمندی طلاهای اهدایی غزنوی را رد می‌کند.

۳۳۷ دلیل نپذیرفتن صله: تردید در حلال بودن مال‌ها است.

۳۳۸ دلیل عدم پذیرش طلاهای اهدایی: قناعت به مال کم دنیایی و عدم زیاده خواهی است.

۳۳۹ ب) داستان از زبان دانای کل مطرح می‌شود. دانای کل همان ضمیر «سوم شخص» است. که از بالا و بیرون به موضوع داستان می‌نگرد.

۳۴۰ کنایه: از روش خویش پای کشیدن: کنایه از راه رفتن خود را ترک کردن / جناس ناهمسان: پای-جای

۳۴۱ الف) مرجع ضمیر «ش» کبک است

ب) القصه: خلاصه

پ) منظور از «این قاعده» تقلید کورکورانه است.

۳۴۲ الف) مناعت طبع

ب) پرهیز از مال حرام

ج) تسلیم نشدن در برابر قدرت و پایبندی به دین

۳۴۳ آرایه تضاد وجود ندارد.

الف) کنایه: «برقدم کسی قدم کشیدن» کنایه از تقلید کورکورانه کردن

ب) مجاز: قلم مجاز از نوشته

۳۴۴ ت) می‌فرشد

۳۴۵ الف: پنهان، مخفی / ب) با شرم و حیا

۳۴۶ جمله مجهول: نامه نبشته آمد — معلوم او نامه را نوشت

جمله مجهول: نیک کوفته شد — معلوم پای او را نیک کوفت

جمله مجهول: بار داده آید — معلوم به او بار بدهد

۳۴۷ الف) کوتاهی جملات و تعدد فعل‌ها: بیردم و راه یافتم و برسانیدم و امیر بخواند

ب) توصیف جزئیات: پیش رفتم، یافتم خانه تاریک بوده و پرده‌های کتان آویخته و تر کرده...

پ) ذکر دقیق تاریخ: روز دوشنبه (هفتم صفر) امیر مسعود، شبگیر برنشست.

ت) پختگی و استواری سخن: راه یافتم تا سعادت دیدار همایون خداوند دیگر باره یافتم / این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط، قلم در نهاد، تا نزدیک نماز پیشین از این مهمات فارغ شده بود و...

ث) صداقت در بیان

ج) موسیقی دلنشین کلام

۳۴۸ امیر از مرگ نجات یافته، به خیمه آمد و لباس خود را عوض کرد.

۳۴۹ داشتن مناعت طبع و عزت نفس / پای بندی به مقدّسات دینی / پرهیز از امور حرام / تسلیم نشدن در برابر ثروت و قدرت

۳۵۰ بیت صائب با مفهوم درس و سخنان قاضی بست و پسرش مرتبط است. قاضی بست گفت: روز قیامت بسیار نزدیک است و

من نمی‌توانم حساب این زرها را پس بدهم. از این رو از حساب پس دادن آن در عرصه رستاخیز و پرسش قیامت می‌ترسم، این نکته در بیت صائب نیز آمده که باید در این دنیا حسابان را پاک کنیم و آن را به روز قیامت محوّل نکنیم.

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴
۲۶	۱	۲	۳	۴
۲۷	۱	۲	۳	۴
۲۸	۱	۲	۳	۴
۲۹	۱	۲	۳	۴
۳۰	۱	۲	۳	۴
۳۱	۱	۲	۳	۴
۳۲	۱	۲	۳	۴
۳۳	۱	۲	۳	۴

۳۴	۱	۲	۳	۴
۳۵	۱	۲	۳	۴
۳۶	۱	۲	۳	۴
۳۷	۱	۲	۳	۴
۳۸	۱	۲	۳	۴
۳۹	۱	۲	۳	۴
۴۰	۱	۲	۳	۴
۴۱	۱	۲	۳	۴
۴۲	۱	۲	۳	۴
۴۳	۱	۲	۳	۴
۴۴	۱	۲	۳	۴
۴۵	۱	۲	۳	۴
۴۶	۱	۲	۳	۴
۴۷	۱	۲	۳	۴
۴۸	۱	۲	۳	۴
۴۹	۱	۲	۳	۴
۵۰	۱	۲	۳	۴
۵۱	۱	۲	۳	۴
۵۲	۱	۲	۳	۴
۵۳	۱	۲	۳	۴
۵۴	۱	۲	۳	۴
۵۵	۱	۲	۳	۴
۵۶	۱	۲	۳	۴
۵۷	۱	۲	۳	۴
۵۸	۱	۲	۳	۴
۵۹	۱	۲	۳	۴
۶۰	۱	۲	۳	۴
۶۱	۱	۲	۳	۴
۶۲	۱	۲	۳	۴
۶۳	۱	۲	۳	۴
۶۴	۱	۲	۳	۴
۶۵	۱	۲	۳	۴
۶۶	۱	۲	۳	۴

۶۷	۱	۲	۳	۴
۶۸	۱	۲	۳	۴
۶۹	۱	۲	۳	۴
۷۰	۱	۲	۳	۴
۷۱	۱	۲	۳	۴
۷۲	۱	۲	۳	۴
۷۳	۱	۲	۳	۴
۷۴	۱	۲	۳	۴
۷۵	۱	۲	۳	۴
۷۶	۱	۲	۳	۴
۷۷	۱	۲	۳	۴
۷۸	۱	۲	۳	۴
۷۹	۱	۲	۳	۴
۸۰	۱	۲	۳	۴
۸۱	۱	۲	۳	۴
۸۲	۱	۲	۳	۴
۸۳	۱	۲	۳	۴
۸۴	۱	۲	۳	۴
۸۵	۱	۲	۳	۴
۸۶	۱	۲	۳	۴
۸۷	۱	۲	۳	۴
۸۸	۱	۲	۳	۴
۸۹	۱	۲	۳	۴
۹۰	۱	۲	۳	۴
۹۱	۱	۲	۳	۴
۹۲	۱	۲	۳	۴
۹۳	۱	۲	۳	۴
۹۴	۱	۲	۳	۴
۹۵	۱	۲	۳	۴
۹۶	۱	۲	۳	۴
۹۷	۱	۲	۳	۴
۹۸	۱	۲	۳	۴
۹۹	۱	۲	۳	۴

۱۰۰	۱	۲	۳	۴
۱۰۱	۱	۲	۳	۴
۱۰۲	۱	۲	۳	۴
۱۰۳	۱	۲	۳	۴
۱۰۴	۱	۲	۳	۴
۱۰۵	۱	۲	۳	۴
۱۰۶	۱	۲	۳	۴
۱۰۷	۱	۲	۳	۴
۱۰۸	۱	۲	۳	۴
۱۰۹	۱	۲	۳	۴
۱۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۱۹	۱	۲	۳	۴
۱۲۰	۱	۲	۳	۴
۱۲۱	۱	۲	۳	۴
۱۲۲	۱	۲	۳	۴
۱۲۳	۱	۲	۳	۴
۱۲۴	۱	۲	۳	۴
۱۲۵	۱	۲	۳	۴
۱۲۶	۱	۲	۳	۴
۱۲۷	۱	۲	۳	۴
۱۲۸	۱	۲	۳	۴
۱۲۹	۱	۲	۳	۴
۱۳۰	۱	۲	۳	۴
۱۳۱	۱	۲	۳	۴
۱۳۲	۱	۲	۳	۴

۱۳۳ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۳۴ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۳۵ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۳۶ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۳۷ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۳۸ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۳۹ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۴۰ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۴۱ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۴۲ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۴۳ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۴۴ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۴۵ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۴۶ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۴۷ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۴۸ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۴۹ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۵۰ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۵۱ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۵۲ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۵۳ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۵۴ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۵۵ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۵۶ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۵۷ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۵۸ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۵۹ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۶۰ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۶۱ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۶۲ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۶۳ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۶۴ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۶۵ ۱ ۲ ۳ ۴

۱۶۶ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۶۷ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۶۸ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۶۹ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۷۰ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۷۱ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۷۲ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۷۳ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۷۴ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۷۵ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۷۶ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۷۷ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۷۸ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۷۹ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۸۰ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۸۱ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۸۲ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۸۳ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۸۴ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۸۵ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۸۶ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۸۷ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۸۸ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۸۹ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۹۰ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۹۱ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۹۲ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۹۳ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۹۴ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۹۵ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۹۶ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۹۷ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۱۹۸ ۱ ۲ ۳ ۴

۱۹۹ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۰۰ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۰۱ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۰۲ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۰۳ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۰۴ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۰۵ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۰۶ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۰۷ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۰۸ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۰۹ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۱۰ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۱۱ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۱۲ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۱۳ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۱۴ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۱۵ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۱۶ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۱۷ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۱۸ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۱۹ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۲۰ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۲۱ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۲۲ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۲۳ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۲۴ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۲۵ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۲۶ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۲۷ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۲۸ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۲۹ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۳۰ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۳۱ ۱ ۲ ۳ ۴

۲۳۲ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۳۳ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۳۴ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۳۵ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۳۶ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۳۷ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۳۸ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۳۹ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۴۰ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۴۱ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۴۲ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۴۳ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۴۴ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۴۵ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۴۶ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۴۷ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۴۸ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۴۹ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۵۰ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۵۱ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۵۲ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۵۳ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۵۴ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۵۵ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۵۶ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۵۷ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۵۸ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۵۹ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۶۰ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۶۱ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۶۲ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۶۳ ۱ ۲ ۳ ۴
 ۲۶۴ ۱ ۲ ۳ ۴

۲۶۵ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۶۶ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۶۷ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۶۸ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۶۹ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۷۰ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۷۱ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۷۲ (۱ ۲ ۳ ۴)

۲۷۳ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۷۴ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۷۵ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۷۶ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۷۷ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۷۸ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۷۹ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۸۰ (۱ ۲ ۳ ۴)

۲۸۱ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۸۲ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۸۳ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۸۴ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۸۵ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۸۶ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۸۷ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۸۸ (۱ ۲ ۳ ۴)

۲۸۹ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۹۰ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۹۱ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۹۲ (۱ ۲ ۳ ۴)
 ۲۹۳ (۱ ۲ ۳ ۴)